

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት፤

“እኔ” የምለው፡ እኔነቴ ማነው?”

ምዕራፍ ፬

እኔ ምንድር ነኝ?

የጥያቄው ሙሉ መልስ፡-

ፍጡርነት።

ጥያቄ፡- በቅድሚያ፡ “እኔ ምንድር ነኝ?” ለሚለው ጥያቄያችን፡ እስኪ፡
መልስ ስጠን?

መልስ፡- አንተማ፡ አንቺማ፡ ኹለታችሁም፡ በእየጸታችሁ፡ ሥነ ፍጥረት
ያስገኛችሁ፡ ድንቅ ሕያዋን ፍሬዎች ናችሁ።

ጥያቄ፡- ሥነ ፍጥረት ምንድር ነው?

መልስ፡- ፍጡርን ያስገኘ፡ የፈጣሪ ዕፁብ ድንቅ ሥራ ነው።

ጥያቄ፡- ፍጡር ምንድር ነው? ለዚህና እርሱን ለመስሉት፡ ነፍስ
ካወቅንበት ዕድሜያችን፡ አንተንም ከመተዋወቃችን በፊት ጀምሮ ለነበሩን
ጥያቄዎቻችን፡ የኅሊና ዕረፍትን የሚሰጡ አጥጋቢ መልሶችን ሳናገኝ ኖረናል፤
ስለዚህ፡ ለእነዚህ ጥያቄዎቻችን፡ የአንተን አጠቃላይና ዝርዝር ምላሽ
ከመስማታችን በፊት፡ እኛ፡ ምን እንደኾንን፡ ስለራሳችን ሲሰማን የቆየውን፡
አስቀድመን፡ እኛው ራሳችን፡ በመጠኑ እንድንነግርህ ፍቀድልን?

መልስ፡- እሺ! መልካም!!

ጥያቄ፡- ስለእኛ ምንነት፡ “እኔ” በሚለው አንቀጽ ሳይኾን፡ በጋራ
የምንሰጥህ፡ የእኛ ፍሬ አሳብና የአስተሳሰብ አቋም፡ እንዲህ የሚል ነው፡-
“እኛ፡ ምን እንደኾንን፡ እየራሳችንን እንኳ የማናውቅ፡ ማወቅም የተሳነን ነን!
እኛን፡ ወደዚህ ዓለም ማን ወይም ምን እንዳመጣን፡ ለምንና እንዴትስ
እንደመጣን፡ ለምን እየተነፈስንና እያሰብን እንደምንንቀሳቀስ የማናውቅ፡
እየራሳችንን፡ አንዳች ጉሥቋላ ነገር ኾና ያገኘን፡ ምናምን ነን።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

“እኔ” የምለው እኔነቴ፡ ግነው?”

“አዎን! መወለድና መቀበር፡ “መኖር” እና/ወይም “አለመኖር”፡ ጨለማና ብርሃን፡ መኖትና መንቃት፡ መውደቅና መነሣት፡ ክፋትና ደንበት፡ ሐሰትና እውነት፡ ረሃብና ጥጋብ፡ ጥማትና እርካታ፡ ሕመምና ጤንነት፡ መታረዝና መልበስ፡ መታሠር፡ መፈታት፡ በደትና ሚጠት (ከበደት መመለስ)፡ ድንቁርናና እውቀት፡ ጥልና ዕርቅ፡ ትዕቢትና ትሕትና፡ ዕብሪትና ጭቆና፡ ግፍና ጥቃት፡ መጋባት፡ መፋታት፡ ድካምና ብርታት፡ ፈተናና ዕረፍት፡ ገዘንና ደስታ፡ ፍቅርና ጥላቻ፡ ዘፈንና ለቅሶ፡ ምቹትና ችግር፡ ተድላና መከራ፡ ማጣትና ማግኘት፡ ምኞትና ብቅዓት፡ መጣጣር፡ መዝናናት፡ መመካት መጸጸት፡ መንቀልና መትከል፡ ማጽና ማፍረስ፡ ማልማትና ማጥፋት፡ ባርነት፡ ነጻነት፡ ሁከትና ዕርጋታ፡ ውርደትና ክብረት፡ ሹመትና ሽረት፡ ንጽሕናና ርክብት፡ መርገምና በረከት፡ ከሀደትና እምነት፡ ዓመፅና ሰምምነት፡ ጦርነትና ሰላም፡ በመጨረሻም፡ “ሞት” የሚሉት ፍጻሜና “ሕይወት” የሚሉት እንቅፅልሽ፡ እነዚህና እነርሱን የመሰሉት ተቃራኒ ሹነታዎች፡ በእኛና በሌላውም ፍጡር ላይ፡ ለምን እየተፈራረቁብን እንደምንኖር የማናውቅ ስለሆነን፡ አዎን፡ በእርግጥ፡ እያንዳንዳችን ጉሥቋላ ነገሮች ነን።

“ይልቁንም፡ እኛ፡ በእየራሳችን፡ የምንፈልገውንና የምንወድደውን ሳይኾን፡ የማንፈልገውንና የማንወድደውን እንድናደርግ፡ አልፎ አልፎ፡ በእየራሳችን እየተገደድን ስለምንሠራ፡ ይህም የሚሆነው፡ ለምን እንደሆነ ስለማናውቅ፡ አዎን፡ በእኛ በኩል፡ እየራሳችንን፡ እንደአንዳች ጉሥቋላ ነገር አድርገን ቆጥረንዋል። ይህን ጉሥቋልናችንን፡ የባሰ የሚያከፋውና የሚያጸናው፡ ምን እንደሆነ እንንገርህ? እውን በመኾኑ፡ እንደማይቀርልን እያወቅነው፡ ነገር ግን፡ ከዚህ ዓለምና ከይህ ዓይነቱ ህልውናችን በኋላ፡ ወዴትና መቼ፡ እንዴትና በማን፡ ለምንና በምን እንደምንኼድ ሳንገነዘብ፡ ዝም ብለን መኖራችንን መቀጠላችን ነው!

“በዚህ መልክ ከምናውቀው ጉሥቋልናችን ጋር፡ ልንገልጽልህ የምንፈልገው፡ አንድ ሌላ ነገር ደግሞ አለ! ይኸውም፡ እኛ፡ ወደዚህ ዓለም በመጣንበት መልኩ፡ ከእኛ ቀደም ብለው፡ ወደዚህ ዓለም የመጡትና እኛን ያሳደጉን፡ “ወላጆች” የምንላቸው፡ “አባት፡ እናት” የተባሉ፡ በዕድሜ፡ ከእኛ ታላላቆች የሆኑ፡ ወንድና ሴት መሰሎቻችን እንደነገሩን፡ ማንነቱንና ምንነቱን፡ እኛ በማናውቀው፡ በአንድ ምሥጢራዊ ጥበብ፡ “አባት” ከሚሉት፡ ከወንዱ አብራክ ወጥተንና “እናት” በሚሏት፡ በሴቷ ማሕፀን ተጸንሰን፡ እነርሱ ከወለዱን በኋላ፡ በዚች ምድር ላይ፡ በዚህ ንብረተሰብ መካከል፡ እንዲያው ዝም ብለን፡ እየራሳችንን ከማግኘታችን በቀር፡ ስለእየራሳችን ምንነት፡ ምንም የምናውቀው ነገር የለም።”

“ከዚህ ሹሉ የተነሣ፡ እኛ ሹሊታችን፡ በዚህ ዕድሜያችን፡ ሹሉም ነገር ዘሮብንና ተቃውሶብን፡ ተምታትቶብንና ግራ ገብቶን የምንናውዝ ጉዳዮች ኾነን ቆይተናል። መቼም፡ የእኛ መሰል ነህና፡ በራስህ ምንነት፡ የእኛንም ምንነት ልታውቀው ስለምትችል፡ ይህ ምንነታችን፡ በምን ሹኔታ ላይ እንደሚገኝ፡ በዚህ አገላለጻችን፡ በሚበቃ እንደተረዳኸው ተስፋ እናደርጋለን። ታዲያ! በዚህ ነገር፡ አንተስ ምን ትላለህ?

ምዕራፍ ፬፤
እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፡-
ፍጡርነት።

መልስ፡- “እኔ ምንድር ነኝ? ሥነ ፍጥረትስ ምንድር ነው?” ለሚሉት ጥያቄዎቻችሁ፡ ከሰጠኋችሁ ምላሽ፡ እናንተው፡ እየራሳችሁ፡ ቢያንስ ቢያንስ፡ የምንነታችሁንና የማንነታችሁን መነሻ ልታውቁ ስለቻላችሁ፤ ከዚህም በኋላ፡ የምንነታችሁን አስገኚ፡ ማለትም፡ ፈጣሪን እና የማንነታችሁን እውነታ፡ ማለትም፡ ፍጡርነታችሁን ከማወቅ ስለደረሳችሁ፡ እነዚህን፡ የመጀመሪያ ደረጃ፡ መሠረታዊያን ጥያቄዎች በማቅረባችሁ፡ ከአድናቆት ጋር፡ አስቀድሜ ላዋግላችሁ እወድዳለሁ። “ስለእኛ ምንነት፡ በጋራ የምንሰጥህ፡ የእኛ ፍሬ አሳብና የአስተሳሰብ አቋም፡ ይህ ነው!” ብላችሁ፡ ያሰማችሁኝን ሐተታ ግን፡ ያዳመጥኋችሁ፡ በትካዜና በገዘኔታ ነው።

ይህ አገላለጣችሁ፡ ከእውነተኛው እውቀት፡ እጅግ ርቃችሁ ቆይታችሁ የነበራችሁ መኾናችሁን አመልክቶኛል፤ ከዚህ የተነሣ፡ ሐተታችሁን፡ “ትክክልና በቂ ነው” ብዬ ልቀበለው አይቻለኝም፤ ነገር ግን፡ በዚሁ መግለጫችሁ መካከል፡ ስለእኔነታችሁ ስታስረዱኝ፡ “ማንነቱንና ምንነቱን፡ እኛ በማናውቀው፡ በአንድ ምሥጢራዊ ጥበብ፡ ከአባት አብራክ ወጥተንና በእናት ማሕፀን ተጸንሰን ከተወለድን በኋላ፡ እየራሳችንን፡ በምድር ላይ ያገኘን፡ እያንዳንዳችን፡ አንዳች ጉሥቋላ ነገር ነን!” ብላችሁ የተናገራችሁት ቃል፡ መሠረታዊ አሳብን ያቀፈ መልእክትን ይዞ ይገኛል፤ ይኸውም፡ በዚህ ቃላችሁ፡ እናንተነታችሁ፡ በአንድ ምሥጢራዊ ጥበብ እንደተሠራ፡ አንዳች እውንና ተጨባጭ “ሥራ” አድርጋችሁ፡ እየራሳችሁን ማቅረባችሁ ነው።

በዚህ መሠረት፡ “እኔ ምንድር ነኝ?” ለሚለው ጥያቄያችሁ፡ እየራሳችሁ፡ “እኔ፡ አንድ ሠራ የሠራኝ፡ ‘ሥራ’ ነኝ” ብላችሁ፡ መልሱን፡ ራሳችሁ ሰጥታችኋል። በዚህ መልሳችሁ፡ አንድ ፈጣሪ፡ የፈጠረኝ፡ “ፍጡር ነኝ!” ማለታችሁን፡ ራሳችሁ አረጋገጣችሁ።

ጥያቄ፡- “ፍጡር”፡ ምን ማለት ነው?

መልስ፡- የተፈጠረ።

ጥያቄ፡- በማን የተፈጠረ?

መልስ፡- በፈጣሪ።

ስለፈጣሪና “እግዚአብሔር” ስለሚለው ቃል ትርጉም።

ጥያቄ፡- “ፈጣሪ” ማነው?

መልስ፡- የሥነ ፍጥረት አስገኚ፤ ሠራ ነው!

ጥያቄ፡- ስሙ ማነው?

መልስ፡- እኛ ኢትዮጵያውያን፡ “እግዚአብሔር” ብለን እንጠራዋለን።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት፤

“እኔ” የምለው፡ እኔነቴ ማነው?”

ከእርሱ በላይ ምንም ነገር የሌለ፡ ነገር ግን፡ ኹሉን ነገር ያስገኘ፡ ወደርና ምሳሌ የሌለው፡ ፍጡር አለበት ሊደርስበት የማይችል፡ አንድ ረቂቅ ምሳሌ ሆኖ ማዕከል፡ ምንምና ያይሌ ያለው የህልውና ባሕርይ ነው። ይህን፡ የሚታየውንና የማይታየውን፡ ግዙፉንና ረቂቁን፡ የሚንቀሳቀሰውንና የማይንቀሳቀሰውን፡ ሕያውንና ምውቱን ፍጥረት ኹሉ፡ ከራሱ አለበት የፈጠረ፡ ባላቱ አግዝፎ የሠራና ለራሱ አዘጋጅቶ ያቀረበ፡ እርሱ ስለኾነ፡ “ፈጣሪ” ይባላል።

ጥያቄ፡- “እግዚአብሔር”፡ ምን ማለት ነው።

መልስ፡- በግእዝ፡ “እግዚአ - ብሔር” ሲል፡ “የአገሪቱ፡ የሕዝቡና የመንግሥቱ ፈጣሪና አምላክ፡ ካህንና ንጉሥ” ማለት ነው። እንዲሁም፡ “እግዚአብሔር”፡ የአገሪቱን ስም ሲኾን፡ “እግዚአ፡ አብ፡ ሔር”፡ የሚለው ደግሞ፡ የሦስትነትን ስም ያመለክታል። ይኸውም፡ ፍጥረቱን የፈጠረው፡ ጌታ ክልድ፡ ከእሳቱ፡ ከአብ፡ ከሕይወቱ ከመንፈስ ቅዱስ ጋር ያለውን፡ የአግድነትና የሦስትነት ምሥጢር በማሳየቱ ይታወቃል። በኢትዮጵያውያን በገጽ፡ “ስም” ኹሉ፡ ትርጓሜ ያለው መኾኑን፡ ከዚህ ጀምሮ ወደፊት በተከታታይ ታስተውሎታል። ስለእግዚአብሔር የአንድነትና የሦስትነት ምሥጢር ነገር፡ ወደፊት፡ በየታው አብራራላችኋለሁ።

ጥያቄ፡- ሽረ ለመሆኑ፡ የፈጣሪ መኖር ምን ያስፈልጋል? ፍጥረቱ ሆኖ፡ እንዲሁ ሊገኝ አይችልም?

መልስ፡- ማናቸውም ግደነት የሰው ሥራ፡ ያለሠራ፡ ወይም እንዲሁ፡ ዝም ብሎ፡ ወይም እምዝ አልቦ፡ ማለትም፡ “ከምንም”፡ በራሱ ብቻ ሊገኝ አይችልም፡ ይህን፡ መቼም፡ እናንተም፡ የዘመኑን ሥጋዊ ሥነ እውቀት፡ በመጠኑም በኾን፡ ተምራችሁታልና፡ በቀላሉ ትረዱታላችሁ። እየራሳችሁን፡ በሞድር ላይ ተወርታችሁ፡ እንዳገኛችሁት ኹሉ፡ ፍጡር ወይም ፍጥረትም፡ ያለፈጣሪ፡ እንዲሁ፡ ዝም ብሎ፡ እምዝ አልቦ (ከምንም)፡ በራሱ ብቻ ሊገኝ እንዳልቻለ እንደምታምኑ እርግጠኛ ነኝ። ይህን ድንጋጌ፡ በሰው ሥራና በራሷ በሥነ ፍጥረት በቂ ማስረጃነት አስደግፎ ማስረዳት ቀላል ነው። ራሱ ሰውና ጥንቢው ያለው ፍጥረት ኹሉ፡ ይህን እውነታ፡ እውን አድርጎ የሚያሳይ፡ የሚያስረዳና የሚያረጋግጥ ነውና። ነገር ግን፡ “ፍጡር ወይም ፍጥረት፡ ያለፈጣሪ፡ እንዲሁ፡ ዝም ብሎ፡ እምዝ አልቦ፡ በራሱ ብቻ ተገኝቷል፡ ወይም ሊገኝ ይችላል!” ብሎ፡ እንኳንስ፡ ግዙፍ ማረጋገጫ በማቅረብ፡ ወይም ምሳሌ በመስጠት፡ ለማስረዳት ቀርቶ፡ በሥጋዊ አእምሮ ለማስብ እንኳ፡ ፈጽሞ አይቻልም። የሚችል ፍጡር ካለ፡ እስኪ፡ እናንተው ራሳችሁ፡ ከእየራሳችሁ ጀምራችሁ ሞክሩ? አይቻላችሁምና፡ ስለዚህ፡ ለፍጡር፡ ፈጣሪ እንዳለው፡ በዚህ ይረጋገጣል።

እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፡- ፍጡርነት!
ሰለፈጣሪና “እግዚአብሔር” ስለሚለው ቃል ትርጉም፡፡

ጥያቄ፡- እኛ ያለንበት፡ ይህ ትውልድ፡ ያለው አስተሳሰብ፡ “እኔ፡ ራሴን፡ ‘ፍጡር ነኝ’ ካልሁ፡ እኔን የፈጠረ፡ ሌላ ኃይል፥ ወይም ፈጣሪ መኖሩን ወደማረጋገጡ ማምራቴ ነው! ይኼ እንዲኾን ደግሞ፡ አልፈልግም! ሌላ ችግር ውስጥ እንዳልገባ አፈራለሁና፡፡ እኔ የምፈልገው፡ በዚህ ዓለምና በምድር ላይ የምኖረው፡ በራሴ ተገኝቼ ነው! በእኔ ላይ፡ ከእኔ ከራሴ በቀር፡ ሌላ ማንም የበላይ፡ ‘ፈጣሪ’ የሚባለው ጭምር፡ የለብኝም!” ብዬ እምኜ መኖርን ነው፡፡” የሚል ሲኾን፡ ታዲያ፡ አኹን፡ አንተ፡ እኛን ጭምር ልታሳምንን የምትሞክረው ምንድር ነው?

መልስ፡- ለዚህ ጥያቄያችሁ፡ የሚገባውን መልስ ከመስጠቴ በፊት፡ አንድ መሠረታዊ ምርጫን ላቀርብላችሁ እወድዳለሁ፤ ይኸውም፡ ከእውነትና ከሐሰት የትኛውን እንደምትፈልጉና እንደምትከተሉ፡ ማለትም፡ ለመኖር የምትፈልጉት፡ በእውነት ነው? ወይስ በሐሰት? በየትኛው እንደኾነ፡ መርጣችሁ እንድትነግሩኝ ነው፡፡ በዚያን ጊዜ፡ ስለምንነታችሁ፡ ራሳችሁ፡ ከላይ ያሰማችሁኝን ሐተታ የመሰለውን፡ ውትብትብ የህልውና ችግር ያስከተለባችሁ፡ ምን እንደኾነ፡ ራሳችሁ፡ በእየራሳችሁ ትገነዘቡታላችሁ፡፡

ጥያቄ፡- ገና ከመነሻችን፡ አንተና እኛ፡ እንዲህ በጽሞና ተገናኝተንና በእርጋታ ተቀምጠን፡ በቁም ነገር እንድንነጋገር የተሰማማነው እኮ፡ እውነትን በመፈለግ ዓላማ ብቻ መኾኑን ታውቀዋለሁ፡፡ ታዲያ፡ ከዚህ ስምምነታችን የተነሣ፡ ምርጫችን፡ “የእውነት” የኾነውን መከተል መኾኑን እያወቅህ፡ ይህን የመሰለውን ጥያቄ፡ እንዴት፡ አኹን ታቀርብልናለህ?

መልስ፡- ይህን ጥያቄ ያቀረብሁላችሁ፡ ይህን ስምምነታችንን ዘንግቼ፡ “ከእውነት ወገንነታችሁ ትርቃላችሁ!” የሚል ጥርጣሬ አድርብኝ ሳይኾን፡ ምርጫችሁ፡ በቁርጥ የተወሰነ፡ በመካከላችን ያለው መተማመንም፡ በፍጹም የተረጋገጠ መኾኑን፡ በእናንተና በእኔ መካከል ባቆምነው የ“እውነት” መንበር ፊት፡ የምስክርነት ቃላችሁን በማያወላውል አቋም ለመስጠት ትችሉ ዘንድ፡ እንደገና ዕድሉን ላበርክትላችሁ ብዬ ነው፡፡ እንግዲህ፡ ይህን፡ የኹላችንንም፡ የእውነተኛነት አቋም መሠረት አድርጌ፡ ለዋናው ጥያቄያችሁ፡ ማብራሪያ የሚኾነውን መልስ፡ እንደሚከተለው እሰጣችኋለሁ፡፡

እንግዲህ፡ በማስተዋል ተመልከቱ! ለመኾኑ፡ እንዴት አድርጋችሁ ነው፡ እናንተው ራሳችሁ፡ እየራሳችሁን፡ በዚህ ዓለም ልታገኙት የቻላችሁት? እየራሳችሁን፡ እንዲህ፡ እንዳላችሁ ኾናችሁ ስላገኛችሁት፡ እየራሳችሁም፡ እንዲህ ኾኖ፡ በዚህ ዓለም በመገኘቱ፡ ራሳችሁን አወቃችሁት እንጂ፡ እየራሳችሁን፡ ራሳችሁ እንዳልሠራችሁት፡ ራሳችሁም፡ እየራሳችሁን፡ ወደዚህ ዓለም እንዳላመጣችሁት፡ በእርግጥ ታውቁታላችሁ፡፡ የምታውቁት፡ እውነተኛ ነገር ቢኖር፡ በሌላ ሠሪ ተፈጥራችሁ፡ እየራሳችሁን፡ በዚህ ዓለም ማግኘታችሁን ብቻ ነው፡፡

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
“እኔ” የምለው እኔነቴ፡ ማነው?”

አባቶቻችሁና እናቶቻችሁም ቢኾኑ፡ እናንተን ወልደው፡ እየራሳችሁን እስክታውቁ ድረስ፡ እንደመልካም ሞግዚት፡ የእናንተ መጋቢዎች በመኾን፡ አንከባክበው፡ በፍቅር ያሳደጓችሁ፡ የፈጣሪዎችሁ ባለአደራዎች እንጂ፡ እነርሱ፡ የእናንተ ሠሪዎች፡ ፈጣሪዎች አይደሉም፡ ሠርተዎችሁ፡ ፈጥረዎችሁ፡ ወደዚህ ዓለም አላመጧችሁም፤ ይህን፡ “ደህና አድርጋችሁ ታውቃላችሁ” ብዬ አምናለሁ፡ ምናልባት፡ በአኹኑ ጊዜ፡ ኹለታችሁም፡ ከእነርሱ ጥበቃ፡ ጥገኝነትና አሳዳሪነት፡ በእየራሳችሁ ፈቃድና ፍላጎት፡ ተለይታችሁ ወጥታችሁ፡ በእየራሳችሁ የምትተዳደሩ ከኾናችሁ፡ ይህን እውነት፡ ለራሳችሁም፡ ለሌላውም አረጋግጣችኋል ማለት ነው፡፡ ታዲያ፡ ይህ እውነት፡ እናንተን የፈጠረ፡ ማለትም፡ ካለመኖር ወደመኖር፡ ወደዚህ ዓለም ያመጣችሁ ፈጣሪ መኖሩን፡ በሚያስተማምን ይዞታ አያስረዳምን? አዎን! በትክክል ያስረዳል፡፡ ያም ፈጣሪ፡ እግዚአብሔር ነው፡፡

የህልውናችሁ መሠረቱ፡ ይህ እውነት ስለኾነ፡ የዚህ ዓለም አኗኗራችሁ፡ በመልካም ተጀምሮ፡ በመልካም ይፈጸምላችሁ ዘንድ፡ ይህን እውነት አውቃችሁ፡ አምናችሁበትም፡ የሕይወታችሁ መመሪያ ልታደርጉት ይገባል፡፡ እንዲህ ከኾነ፡ ስለምትበሉትና ስለምትጠጡት፡ ስለምትለብሱትም፡ በጠቅላላ፡ ስለዚህ ዓለም ኑሮአችሁ፡ አትሠጉም፡ አትጨነቁም፤ ሳትጠይቁና ሳትጠየቁ ተፈጥራችሁ፡ እየራሳችሁን፡ በዚህ ዓለም ስላገኛችሁት፡ ለሕይወታችሁና ለኑሮአችሁ የሚያስፈልጋችሁም ኹሉ፡ በተፈጥሮ ተሟልቶ ስለቀረበላችሁ፡ እምብዛም የምትፈልጉት፡ የጎደለ ነገር አይኖርምና፡ በምኞት አትቃጠሉም፤ በለበሳችሁት አካልና ባላችሁ ጉልበት፡ የተቻላችሁን እየሠራችሁ በመኖር፡ በምታገኙት ተደስታችሁና “የተሰጠኝ ወይም ያገኘሁት ይበቃኛል!” ብላችሁ፡ ለጋሙን ፈጣሪ ታመስግናላችሁ፤ ወይም፡ ካለማወቃችሁና ከእምነታችሁ ጉድለት የተነሣ፡ በብዛ፡ ፈጣሪዎችሁን፡ “ስጠኝ!” ብላችሁ ትጠይቁታላችሁ እንጂ፡ “አጣን!” ብላችሁ፡ አትበላጩም፤ አትተክዙም፡ አታዝኑም፡ አትቆጡም፡ አትጣሉም፡ ተስፋ አትቆርጡም፤ ምክንያቱም፡ እናንተ ሳታውቁና ፈቃዳችሁን ሳይጠይቅ፡ በራሱ ፈቃድ ብቻ ፈጥሮ፡ ወደዚህ ዓለም ያመጣችሁ ፈጣሪ መኖሩን ስላወቃችሁ ነው፡፡

ይህን ኹሉ ነገር፡ ልብ አድርጋችሁ ተመልክታችሁ፡ ወይም፡ አዳምጣችሁ፡ ልታስተውሉት አልፈለጋችሁም እንጂ፡ ፈጣሪማ፡ መጀመሪያ፡ በእየሳሊናችሁ፡ ቀጥሎ፡ በሥነ ፍጥረት፡ በመጨረሻም፡ በወላጆች፡ በመምህራንና በመጻሕፍት አማካይነት ከገለጸላችሁ ጋር፡ ራሱ፡ ሰው ኾኖ፡ ወደዓለሙ መጥቶ፡ ባለማው የ“ምሥራች” ትምህርቱ፡ እናንተኑ፡ እየራሳችሁንና ተፈጥሮአችሁን መድረክ አድርጎ፡ ዘወትር፡ በፈታችሁ፡ በገሃድ የምታዩትንና በግዘፍ የምትዳስሱትን፡ ራሱን ሥነ ፍጥረትን፡ ምሳሌ አድርጎ ሲናገራችሁ እኮ ቆይቷል፡፡

ያም ቃለ፡ እንዲህ የሚል ነው፡- “ስለዚህ እሳችኋለሁ፤ ስለነፍሳችሁ፡ በምትበሉትና በምትጠጡት፡ ወይም፡ ስለሰውነታችሁ በምትለብሱት፡ አትጨነቁ! ነፍሱ፡ ከመብል፡ ሰውነትም፡ ከልብስ አይበልጥምን?”

እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፡- ፍጡርነት!
ሰለፈጣሪና “እግዚአብሔር” ስለሚለው ቃል ትርጉም፡፡

“ወደሰማይ ወፎች ተመልከቱ! አይዘሩም፤ አያጭዱምም፤ በነተራም አይከቱም፤ የሰማይ አባታችሁም ይመግባችኋል፤ እናንተ፡ ከእነርሱ፡ እጅግ አትበልጡምን? ከእናንተ፡ ተጨንቆ፡ በቀመቱ ላይ፡ አንድ ከንድ መጨመር፡ የሚችል ማነው? ስለልብሰሰሰ፡ ስለምን ትጨነቃላችሁ? የሚዳ አበቦች፡ እንዴት እንዲያድጉ፡ ልብ አድርጋችሁ ተመልከቱ! አይደክሙም፤ አይፈትሉም፤ ነገር ግን፡ እሳችኋለሁ፡- ‘ሰሉሞንስ እንኳ፡ በዚያ ሹሉ ከብረቱ፡ ከእነዚህ፡ እንደአንዱ አልለበሰም፡፡ እግዚአብሔር ግን፡ ዛሬ ያለውን፡ ነገም የሚደርቀውን ወይም የሚቃጠለውን፡ የሚዳውን ሣር፡ እንዲህ የሚያለብሰው ከኾነ፡ እናንተ፡ እምነት የጉደላችሁ፡ እናንተንማ፡ ይልቁን እንዴት አብልጦ አያለብላችሁም!?”

“እንግዲህ፡ ‘ምን እንበላለን? ምንስ እንጠጣለን? ምንስ እንለብላለን?’ ብላችሁ አትጨነቁ! ይህንስ ሹሉ፡ ስለእግዚአብሔር እውቀትና ሃይማኖት የሌላቸው ሰዎች፡ ተጨንቀው ይፈልጉታል፤ ለእናንተ ግን፡ ይህ ሹሉ እንዲያስፈልጋችሁ፡ የሰማይ አባታችሁ ያውቃልና፡፡ ስለዚህ፡ እናንተ፡ አስቀድማችሁ፡ የእግዚአብሔርን መንግሥት፤ እውነቱንም ፈልጉ! ይህም ሹሉ ይጨመርላችኋል፡፡”

ጥያቄ፡- እኛ፡ እንዲህ ያለን ፍጡሮች፤ ይህንም ሹሉ ጸጋና ችርነት፡ በፈጣሪ ያገኘን መኾናችንን መቼ አወቅን!? መቼ አስተዋልነውስ!? እንግዲህማ፡ እያንዳንዳችን፡ “እኔ፡ በፈጣሪ የተፈጠርሁ ፍጡር ነኝ” ብለን፡ የየራሳችንን ምንነት፡ እንዲህ፡ በእየራሳችን ለማወቅ ከበቃንማ፡ ከዚያ አልፈን፡ በእኛ መኖር፡ የእግዚአብሔርን መኖር፤ በእኛ ማንነት፡ የእግዚአብሔርን ማንነት፤ ማለትም፡ በእኛ ፍጡርነት፡ የእግዚአብሔርን ፈጣሪነት፡ እነሆ፡ በቀላሉና በአጭሩ ልናውቅ ቻልን ማለት አይደለምን?

መልስ፡- አዎን! ይህ፡ የመጨረሻው መጠይቃዊ አስተያየታችሁ፡ ወደእግዚአብሔር እውነት፤ እርሷም፡ “የትምህርት፤ የእውቀት፤ የጥበብ መጀመሪያ፡ እግዚአብሔርን ማወቅ ነው!” ወደምትለው መለኮታዊት ቃል ለመድረስ፡ እየተቃረባችሁ መኼዳችሁን የሚያመለክት አያያዝ ነውና፤ “ተጠናክራችሁ ቀጥሉበት!” እያልሁ አበረታታችኋለሁ፡፡

የፍጥረት መጀመሪያ

ጥያቄ፡- ሽረ ለመኾኑ፡ ለእግዚአብሔር፡ ጥንቱኑ፡ ሰውንም ኾነ ሌላውን ፍጥረቱን መፍጠር ለምን አስፈለገው?

መልስ፡- አንድ ሰው፡ ብዙ ገንዘብ ቢኖረው፡ ገንዘቡን የሚሰጠው፤ የሚያካፍለው፤ የሚያበድረው እና/ወይም ገንዘብ አስፈልጎት የሚጠይቀውና የሚለግሰው፡ ወይም በገንዘቡ የሚያሠራው ሌላ ሰው ከሌለ፡ ገንዘቡን፡ ለብቻው ይዞ በመቀመጡ ምን ይጠቀማል? እንዴትስ ይደሰታል? ምንም ዓይነት ጠቀሜታ አያገኝም፤ ምንም ዓይነት ደስታም አይኖረውም፡፡

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት!

“እኔ” የምለው: እኔነቴ ማነው?”

ያን ገንዘብ: ሌላው ሰው: ከእርሱ: በስጦታ አገኝቶ: ወይም: ተበድሮ ወሰደ: ሠርቶበት ሲጠቀምበት: አፍርቶ ሲከብርበት: አበርክቶ ሲደሰትበት: ባለገንዘቡም ይጠቀማል: ይከብራል: ደስም ይለዋል:: እውቀት: ትምህርትና ጥበብ: እንዲሁም: ሥልጣን: ክብርና ኃይል ላለውም: እንዲሁ ነው:: በማናቸውም መልኩ ቢኾን: ለብቻ ኾኖ: ወይም: አንድን ነገር: ለብቻ ይዞ በመቀመጥ: የሚገኝ ጥቅምና ደስታ የለም:: ሌላ ተቀባይና ሠራተኛ: ተሳታፊና ተጠቃሚ እንዲኖር ያስፈልጋል::

በእግዚአብሔርም ዘንድ: ይህን የመሰለው ኹኔታ ደርሶ እንደነበረ ይታመናል: ማለትም: ወሰን የሌለው ጌትነቱና ክብሩ: ደስታውና ምስጋናው: ለብቻው እንደቀረ: እግዚአብሔር አወቀ: በዚያም ብቸኝነቱ: ምንም ዓይነት: ጠቀሚታን እንደማያገኝ: ምንም ዓይነት ደህንነት እንደማይሰግው: ምንም ዓይነት: ክብርና ምስጋና እንደማይኖረው ተፈፅሏል:: ስለዚህ: የጌትነቱ: የደስታውና የክብሩ ተካፋይ የሚሆን: እርሱ: በፈጣሪነቱና በእምላክነቱ: በመልካም ሕይወት እየጠበቀና እየመገበ የሚያስተዳድረው: በእምልኮም: ከእርሱ ጋር: በቃል ኪዳን ተማሥሮ የሚኖር ወገን ፈለገ:: ፈልጎም አልቀረ: ፍጹም በኾነ ፈቃዱ: ፍጥረቱን ፈጠረ::

ጥያቄ:- ይህ ፍጥረት እንዴት ተጀመረ! በፍጥረት ተራ: እኛ: ስንተኛ መኾናችን ነው?

መልስ:- ፈጣሪ: በመልኩ ለፈጠረው ፍጡሩ: ስለሥነ ፍጥረት ከገለጸለት ምሥጢሩ የተገኘው እውነታ: እግዚአብሔር: ለዚህ ፍጡሩ: በሦስት መልኮች: በሦስት ባሕርያትና በሦስት ደረጃዎች አዘጋጅቶ ያወጣለት: አንድ አጠቃላይ የኾነ: ፍጹም የህልውና ሕያው ሐቅድ መኖሩን የሚያረጋግጠው ነው:: ይኸውም:-

የመጀመሪያው: በነፍስ ባሕርይ ብቻ የሚኖርበት: ረቂቁን የመላእክትን ዓለም የሚመስለው ህልውና ነው:

ኹለተኛው: ነፍስ: ሥጋን ተዋሕዶ: በምድር ላይ የምትኖርበት: ግዙፉ የሰው ህልውና ነው:

ሦስተኛውና የመጨረሻው: በቅድሚያ: ነፍስና ሥጋ: የመንፈስን አካል ለብሰው: በፊተኛው የሺ ዓመት ትንሣኤ: በዚህ ዓለም: በሥጋ እያለ: ወይም: ከሥጋ ተለይተው: በነፍስ የሚቆዩበት: የገነት: ከትንሣኤ ዘጉባዔ በኋላም: ለዘለዓለም የሚኖሩበት: የእግዚአብሔር መንግሥት: የሕይወት ህልውና ነው:: እነዚህ የህልውና ምሥጢራት ዓይነቶች: ወደፊት: በእየቦታው ይተነተኑላችኋል::

ምዕራፍ ፬፤
እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፡- ፍጡርነት!
የፍጡርነት መጀመሪያ

ስለፍጡርነት ልደት የሚናገረው፡ የቅዱሳት መጻሕፍታችን ቀዳማዊ ክፍል፡ “በመጀመሪያ፡ እግዚአብሔር፡ ሰማይንና ምድርን ፈጠረ!” ካለ በኋላ፡ “ምድርም፡ ባዶ ነበረች፡ እንዳችም አልነበረባትም፤ ጨለማም በጥልቁ ላይ ነበረ፤ የእግዚአብሔርም መንፈስ፡ በውኃ ላይ ሰፍሮ ነበር።” በማለቱ፡ አስቀድሞ፡ በሰማይ ያለው ፍጡርነት መፈጠሩን፤ ቀጥሎ፡ ምድራዊው ዓለም መገኘቱን፤ በመጨረሻም፡ የእግዚአብሔር መንፈስ የሰፈነበት፡ የዘለዓለም ሕይወት መኖሩን ያመለክተናል፤ ያረጋግጥልናልም። ሰማይ፡ ረቂቁ ወይም ነፍሳዊው ዓለም ሲኾን፤ ምድር ደግሞ፡ ግዙፉ ወይም ሥጋዊው ዓለም ነው፤ መንፈሳዊውም፡ የመጨረሻውና ዘለዓለማዊው ዓለም ነው።

ይኸው የቅዱሳት መጻሕፍታችን ክፍል፡ ስለሥነ ፍጡርነት ምሥጢር የመናገሩን ይዘት የሚቀጥለው፡ ስለመጀመሪያው፡ እንደነፍስ፡ ረቂቅ ስለኾነው፡ ሰማያዊው ዓለም ሳይኾን፡ ወይም፡ ስለመጨረሻውና ዘለዓለማዊው የመንፈስ ዓለም ሳይኾን፡ ግዙፍ ወይም ሥጋዊ ስለኾነው፡ በኹለተኛ ደረጃ ስለተመደበው ምድራዊ ዓለም መኾኑን፡ በማተኮር ማስተዋል ይገባል።

እዚህ ላይ፡ “ሰማይ” ስንል፡ ይህን፡ ከበላያችን፡ እንደታላቅ የቤት ጠፈር ወይም የድንኳን ጣሪያ ወይም እንደግዙፍ ወስከምቢያ ተዘርግቶ የምናየውን፡ የመዓልቷ ፀሐይና የሌሊቷ ጨረቃ፡ ከምሥራቅ በኩል ወጥተውና በተንጣለለው ሰሌዳው ተጉዛውበት፡ በምዕራብ በኩል የሚጠልቁበትን፡ ከዋክብትም፡ ብርሃናቸውን፡ በጨለማው ውስጥ እያብለጨለጩ ሲፈነጥቁ የሚታዩበትን፡ የምድራዊው ግዙፍ ዓለም እንዲክፍል የኾነውን ሰማይ ማለታችን አይደለም። ይኼኛው ሰማይ፡ “ጠፈር” ወይም “ጎዋ” የሚባለው ነው፡ ይህም፡ “እግዚአብሔር፡ ጠፈርን፡ ሰማይ” ብሎ ጠራው!” በሚለው፡ የመጽሐፍ ቃል፡ ተለይቶ ይታወቃል።

ዋናው “ሰማይ” ግን፡ እንደነፍስ፡ የማይታይና የማይዳሰስ፡ ረቂቅ ስለኾነ፡ እንደዚህ፡ እንደግዙፉ ሰማይ፡ በፍጡር ዓይን ሊታይ አይቻልም። የእግዚአብሔር መንግሥት፡ “መንግሥተ ሰማይ” የምትባለው፡ በዚህ የረቂቁ ሰማይ ባሕርይዋ ነው፤ በእውነተኛው የመንፈስ ቅዱስ ሃይማኖት ጸንተው፡ በእግዚአብሔር እውነትና አምልኮ የሚኖሩ፡ ቅዱሳን ሰዎችም፡ ዛሬ፡ በዚህ፡ በግዙፉ ምድራዊ ዓለም፡ በሕይወተ ሥጋ እያሉ፡ እርሷን፡ ሊያዩዋት፤ ሊያገኙዋትና ሊኖሩባት የተቻላቸው፡ በዚህ ረቂቅነቷና መንፈሳዊነቷ መኾኑን እንድታውቁት ያስፈልጋችኋል።

እንግዲህ፡ በግዙፉ “ምድር” ላይ እንዲኖሩ፡ በሥጋዊ አካልና ባሕርይ ከተገለጡት ወገኖች በፊት፡ አስቀድመው የተፈጠሩት፡ በዚህ፡ በረቂቁ “ሰማይ” ውስጥ ነዋሪዎች እንዲኾኑ የተወሰኑት ፍጡራን ናቸው። ይህ፡ እንደነፍስ፡ ረቂቅ የኾነው፡ “ሰማይ” ከተፈጠረ በኋላ፡ በውስጡ የሚኖሩት ፍጡሮች በተፈጠሩ ጊዜ፡ ግዙፍ የኾነችው፡ ይህች፡ ሥጋዊት “ምድር” ባዶ ነበረች፡ እንዳችም አልነበረባትም፤ ማለትም፡ ምድራዊው “ሰማይ”ና ዓለሙ፡ ከነፍጥረቱ፡ ገና አልነበረም፤ እናንተንና እኔን ያስገኙት፡ የሕያዋን ፍጡራን ግንደች የኾኑት፡ አዳምና ሔዋንም፡ ገና አልተፈጠሩም ማለት ነው። በዚያ፡ በረቂቁ “የሰማይ” ዓለም ውስጥ እንዲኖሩ፡ ፈጣሪ፡ የፈጠራቸው ቀዳሚዎቹ ፍጡሮች፡ መላእክት ይባላሉ።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት፡

“እኔ” የምለው፡ እኔነቴ ማነው?”

የእናንተና የእኔ ተፈጥሮ፡ የመጀመሪያ በኾነው፡ በረቂቁና በሰማያዊው ዓለም ውስጥ ስላልኾነ፡ እናንተና እኔ፡ በዚያ፡ ተራ የለንም፡፡ ወደፊት፡ የሃይማኖታችሁና የምግባራችሁ እውነተኛነትና ታማኝነት፡ ለሦስተኛው መንፈሳዊ የትንሣኤ ዓለም እስከሚያበቃችሁ ድረስ፡ አኹን ያላችሁበት ተራ፡ “ምድር” በተባለው፡ በኹለተኛው የሥነ ፍጥረት ደረጃ፡ በግዙፉና በሥጋዊው ዓለም ውስጥ ነው፡፡

መላእክት እና የእግዚአብሔር ቀን፡፡

ጥያቄ፡- መላእክት ምንድር ናቸው? ተፈጥሮአቸውስ እንዴት ነው?

መልስ፡- “መላእክ” የሚለው ስያሜ የተገኘው፡ “መልእክተኛ፥ አገልጋይ” የሚል ትርጉም ካለው፡ “ልኡክ” ከሚለው የግእዝ ቃል ሲኾን፡ ለብዙጋኑ፡ “መላእክት” ይባላል፡፡

መላእክት፡ የእግዚአብሔር፡ የህልውናው ተሳታፊዎች ኾነው፡ እርሱን እያመለከቱና እያመሰገኑ፥ ፈቃዱን እየፈጸሙና እየታዘዙት፡ በሕያውነት እንዲኖሩ፥ ጳላም፡ ሰውንና ሌላውን ፍጥረት ይጠብቁለትና ይመግቡለት ዘንድ፡ እግዚአብሔር፡ ከፍጡራን ኹሉ አስቀድሞ፡ የፈጠራቸው፡ የእርሱ፡ መልእክተኞችና አገልጋዮች ናቸው፡፡ እኒህ ረቂቃን ፍጡራን፡ ከግዙፉ ዓለምና ከሰው በፊት፡ በዕለተ እሑድ፡ ማለትም፡ በመጀመሪያዋ የእግዚአብሔር ቀን፡ ተፈጥረዋል፡፡

“መላእክቱን፡ መናፍስት፥ አገልጋዮቹንም፡ የእሳት ነበልባል የሚያደርግ፡” በሚለው የእግዚአብሔር ቃል መሠረት፡ ተፈጥሮአቸው፡ እሳትነትንና ነፋስነትን ከሚመስል የነፍስና የመንፈስ ባሕርይ ነው፤ ይህም ባሕርይ፡ በእውነተኛው ሃይማኖታዊ አምልኮና በመንፈስ ቅዱስ የእውቀት ጸጋ ካልኾነ በቀር፡ በምድራዊው ዓለም ነፋስና እሳት ሊመሰል፥ በሥጋዊው አካልና ባሕርይም፡ ሊታወቅ፥ ሊታይና ሊዳሰስ አይቻልም፡፡ መኖሪያቸውም፡ “ሰማይ” በሚባለው፡ የነፍስ ዓለም ነው፡፡ በዚያም፡ ራሱ፡ መንፈስ የኾነው እግዚአብሔር፡ በመለኮታዊ መንግሥቱ፡ እሳታውያንና መንፈሳውያን የኾኑትን ፍጡሮቹን ያስተዳድርበታል፡፡

ጥያቄ፡- “የእግዚአብሔር ቀን” ያልከው ምንድር ነው?

መልስ፡- የጊዜ ወይም የቀን አሠፋፈርና አቆጣጠር፡ ኹለት ዓይነት ነው፤ አንዱ፡ የእግዚአብሔር፥ ኹለተኛው፡ የሰው ነው፡፡ የእግዚአብሔር ቀን የሚባለው፡ የጊዜ አለካክና አቆጣጠር፡ በሰው ሥጋዊም ኾነ ነፍሳዊ አእምሮ፡ ሊለካ ቀርቶ፡ ሊታሰብ እንኳ አይቻልም፡፡ ሊታሰብ ቢሞከርም፡ ገደብ የሌለው፡ እጅግ በጣም ረዥም ጊዜ ኾኖ፡ እንዲሁ ይተዋል እንጂ፡ ወሰን አይኖረውም፡፡

ምዕራፍ ፬፤

እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፡- ፍጡርነት!
መላእክት እና የእግዚአብሔር ቀን።

የእግዚአብሔር ቀን፡ በፍጡር ዘንድ ሊታወቅ የሚችለው፡ በእውነተኛው ሃይማኖታዊ አምልኮና በመንፈስ ቅዱስ የእውቀት ጸጋ አማካይነት ብቻ ነው። እርግጥ፡ ይህ፡ የእግዚአብሔር ቀን፡ ልኩና መጠኑ፡ ምን ያህል እንደሆነ፡ በፍጡር ዘንድ፡ ሊገመት የተቻለበት መድረክ፡ በእየጊዜያቱና በእየአጋጣሚው ተከሥቷል።
ይኸውም፡-

የመጀመሪያው መድረክ፡ እግዚአብሔር፡ “ሰማይ” የተባለውን፡ ረቂቁን መንፈሳዊ የመላእክት ዓለምና “ምድር” የተባለውን፡ ግዙፉን ሥጋዊ ዓለም፡ በስድስት ቀኖች ውስጥ ፈጥሮ፡ “ሰንበት” በተባለችው፡ “በሰባተኛዪቱ ቀን”፡ ከመፍጠር ሥራው ሹሉ ማረፉን የሚያመለክተው፡ በቅዱሳት መጻሕፍት ውስጥ፡ ስለፍጥረት ልደት የሚናገረው የብሉይ ኪዳን ክፍል ነው። ከእነዚህ ሰባት የእግዚአብሔር ቀኖች፡ እንዲቱ በኾነችው፡ በአራተኛዪቱ ቀን፡ እስከዛሬ እየተሠራበት ላለው፡ ለሰው ቀን፡ መዓልቱንና ሌሊቱን በመለየት፡ የፍጡራን ለኾነው ጊዜ፡ ለአለካከና ለአቆጣጠሩ መሥፈሪያ ኾነው ያገለግሉ ዘንድ፡ እግዚአብሔር፡ ፀሐይንና ጨረቃን መፍጠሩ፡ በዚያ ቃል ተረጋግጧል።

ኹለተኛው መድረክ፡- በብሉያቱ፡ “እግዚአብሔር ሆይ! ሽህ ዓመት፡ በፊትህ እንዳለፈች፡ እንደትናንት ቀን፡ እንደሌሊትም ትጋት ነውና!”። በሐዲሳቱም፡ “በእግዚአብሔር ዘንድ፡ አንድ ቀን፡ እንደሽህ ዓመት፡ ሽህ ዓመት፡ እንደአንድ ቀን እንደኾነ፡ ይህን፡ አንድ ነገር አትርሱ!” የሚለው ቃል፡ በእግዚአብሔር ቀን እና በሰው ቀን መካከል ያለው፡ የልዩነት መጠን፡ የቱን ያህል እጅግ የተራራቀ መኾኑን ያመለክተናል። ይኸውም፡ የልዩነቱን መጠን ለማወቅ፡ ዓመቱን፡ ወደቀን መመንዘር ስለሚያስፈልግ፡ ፩ዱን ሺህ የሰው ዓመት፡ ወደሰው ቀኖች ሲመነዝሩት፡ ፫፻፳፭ሺ ቀኖች ይኾናል። ስለዚህ፡ የልዩነቱ መጠን፡ በ፩ እና በ፫፻፳፭ሺ ቁጥሮች መካከል ያለውን የመሰለ፡ እጅግ ሰፊ መኾኑን ያስረዳናል።

ጥያቄ፡- እግዚአብሔር፡ መንግሥቱን፡ በዚያ፡ የመላእክት አገልግሎት በሰፈነበት፡ ነፍሳዊ ዓለም ብቻ እንዲቀጥል ለምን አላደረገም? ሌላ ሥጋዊ፡ በመጨረሻም መንፈሳዊ ዓለም፡ ለምን አሰፈለገው?

መልስ፡- እግዚአብሔር፡ በባሕርዩና በሥራው ሹሉ፡ ፍጹም ስለኾነ፡ ፍጥረቱም፡ በዚያው የተፈጥሮ ዓቅሙ፡ ፍጹም እንዲኾን ይፈልጋል። ይህን እውነታ፡ በተብራራ አገላለጽ ላቅርብላችሁ! እግዚአብሔር፡ ፍጥረቱን የሚያውቀውና የሚወድደው፡ በመለኮታዊው ፍጹም እውነት እንደመኾኑ መጠን፡ ፍጥረቱም፡ እርሱን፡ በፍጥረታዊው ፍጹም እውነት እንዲያውቀውና እንዲወድደው ይጠብቃል ማለት ነው። እርሱ፡ በፈጣሪነቱ፡ ከፍጥረቱ ጋር በጠቅላላ፡ ከፍጡሩም ጋር በነጠላ፡ ያለው ግንኙነት፡ በእውነት እንዲኾን ደንግጓል።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

“እኔ” የምለው እኔነቴ፡ ማነው?”

ከዚህ እውነተኛነት፡ በኢምንት እንኳ የሚቀንስ ጉድለት፡ በፍጥረቱ ወይም በፍጡሩ ዘንድ ከተገኘ፡ ግንኙነቱ አይሠምርም፤ ይቋረጣል፤ በዚያ ጉድለት፡ የዚያች እውነት፡ እውነተኛ ባሕርይዋ ስለሚለወጥ፡ እውነትነቷ ይቀራል፤ ሐሰት ትኾናለች ማለት ነው፤ ሐሰት ደግሞ፡ ለእግዚአብሔር አይስማማውም። በእውነተኛነት ላይ የተመሠረተው፡ በእርሱ ዘንድ ያለው፡ ጤናማ ግንኙነት፡ ምንጊዜም እንደማይቋረጥ ኹሉ፡ በፍጥረቱ ወይም በፍጡሩ ዘንድ ያለው ግንኙነትም፡ እንዲሁ፡ ጤናማ እንዲኾን ይፈቅዳል።

ይኸው ግንኙነት፡ በዚህ መልክ እንዲቀጥል፡ ፍጡሩ በበኩሉ፡ ፍላጎቱ ኖሮት፡ ፈቃደኛ ከኾነ፡ ይህን ፍላጎቱንና ፈቃዱን ከማድረግ የሚከለክለውና የሚያግደው፡ እንዳችም ኃይል እንዳይኖር፡ በፈጣሪ ዘንድ፡ ቋሚ ሥርዓት ተሠርቶለታል፤ ይህም ሥርዓት፡ ፍጡሩ፡ የፈለገውንና የፈቀደውን ለማድረግ እንዲችል፡ ፈጣሪ፡ ወደር በሌለው ለጋሥነቱ፡ በተፈጥሮ፡ ለፍጡሩ ያቀዳጀው፡ ፍጹም የኾነው፡ የመምረጥ ነጻነትና የመወሰን ሥልጣን ነው።

ፈጣሪ፡ ለፍጡሩ፡ ለህልውናውና ለሕይወቱ፡ የሚጠቅመውን፡ የሚጎዳውንም፡ መልካሙንና ክፉውን፡ ለይቶ እንዲያውቅ ከማድረግ በስተቀር፡ በፈቃዱ በሰጠው፡ በዚህ፡ ብቸኛ የመምረጥ ነጻነትና የመወሰን ሥልጣን ውስጥ ጣልቃ ላይገባበትም፡ በተፈጥሮ ባሕርይ ገልጾለታል። ፈጣሪውን ፈልጎ ከማወቅ አንሥቶ፡ እርሱን እስከመውደድና በእርሱ እስከመታመን ድረስ ላለው መልካም ግንኙነት፡ ወይም፡ በዚህ አንጻር፡ ፈጣሪውን ለማወቅ ካለመፈለግ አንሥቶ፡ እርሱን እስከመጥላትና በእርሱ ላይ እስከማመፅ ድረስ ላለው ክፉ ተቃውሞ፡ የፈቃደኛነት ምርጫውና የፍላጎቱ ውሳኔ፡ የፍጡሩ እንዲኾን፡ የፈጣሪ ፍጹም ፈቃዱ ኾኗል።

የዚህ ታላቅ ጸጋ፡ ቀዳሚዎች ባለቤቶችና ተጠቃሚዎች ለመኾን የበቁት፡ እምነብ ስልቦ (ከምንም) አምጥቶ፡ ባሕርይ ካስገኘው፡ የነፍስና የእሳት ባሕርይ የፈጠራቸው መላእክት ኾኑ፤ እንዲህ እንደመኾናቸው መጠን፡ ስለእውነተኛነታቸውና ታማኝነታቸውም፡ የመጀመሪያዎቹ ተፈታኞች ኾኑ!

ጥያቄ፡- እንዴት? ምን ዓይነት ፈተና?

መልስ፡- ቀደም ብሎ እንደተገለጸው፡ እግዚአብሔር፡ “ሰማይ” በተባለው፡ በረቂቁ ነፍሳዊ ዓለም ባለው ዘለዓለማዊ መንግሥቱ፡ የጌትነቱና የክብሩ፡ የደስታውና የምስጋናው ተካፋዮች እንዲኾኑ፡ አስቀድሞ የፈጠራቸው መላእክት ሲኾኑ፡ እነርሱም፡ ሠራዊታቸው፡ በመቶ ነገዶች ተመድቦ፡ እያንዳንዱ ነገደ መላእክት፡ በአንድ ሊቀ መላእክት እየተመራ አገልግሎቱን ያካከሉል፤ ይፈጽማል። ቅዱሳን ሚካኤል፡ ገብርኤል፡ ሱራፌልና ኪሩቤል፡ ዑራኤል፡ ሩፋኤል፡ ራጉኤል፡ ፋኑኤል እያልን የምናከብራቸው፡ ከእነዚህ ሊቃነ መላእክት መካከል፡ ቀዳሚዎቹ ናቸው። የእነዚህና የቀሩት ሊቃነ መላእክት፡ አለቃም፡ ሳጥናኤል ይባል ነበር።

የእግዚአብሔር መንግሥት፡ “ምድር” በተባለችው፡ በግዙፏ ሥጋዊት ዓለም ላይ እንዲኖሩ፡ ጓላ በተፈጠሩት ሕያዋን ፍጡሮቹ መካከል እስክትገለጽ ድረስ፡ እንዲህ፡ በመላእክት ዘንድ ሰፍና እየተኖረች ሣለች፡ በእውነትና በመንፈስ መመለክን የሚወድደው፡ እውነተኛው ፈጣሪ እግዚአብሔር፡ ፍጡራት የኾኑትን አገልጋዮቹን መላእክትን፡ በእውቀታቸውና በፍቅራቸው፡ በአምልኳቸውና በተልእኳቸው፡ ለእርሱ፡ እውነተኞችና ታማኞች መኾናቸውን ሊፈትናቸው፡ ተሠወረባቸው፤ ራሱን፡ ከዓለማቸው ውስጥ፡ ለተወሰነች አጭር ጊዜ፡ ገለል፥ ወይም እንደሌለ አደረገ ማለት ነው፤ ይህንም ያደረገው፡ ስለኹለት ነገሮች እንደኾነ ታምኖበታል፡፡

እነዚህም፡-

“በመጀመሪያ ደረጃ፡ እርሱ፡ እነርሱን፡ ባወቃቸውና በወደዳቸው፡ በታመነባቸውም መጠን፡ እነርሱም፡ እርሱን፡ በተፈጥሮአቸው ዓቅም፡ በእውነት እውቀውትና ወድደውት፡ አምነውበትም እንደኾነ፡

“በኹለተኛ ደረጃም፡ እነርሱ፡ እርሱን፡ በፈጣሪነቱ፡ በእየራሳቸው ፍጡርነት የሚያመልኩት፡ በዚህ እውቀት፡ ፍቅርና ሃይማኖት ላይ ተመሥርተው፡ በእውነትና በመንፈስ እንደኾነ፡ እርሱ፡ በፈጣሪነቱ፡ ስለእነርሱ ያወቀውን እውነታ፡ ለእነርሱ፡ ለእየራሳቸው ብቻ ሳይኾን፡ ለፍጥረቱ ኹሉ ጭምር ሊያሳውቅ ነው፤” የሚሉ ናቸው፡፡

እግዚአብሔር፡ የሊቃነ መላእክቱ ኹሉ አለቃ አድርጎ ሾሞት የነበረው “ሳጥናኤል”፡ ይባል የነበረው መልአክ፡ በዚያ፡ አስፈሪ ፀጥታ በሰፈነበት ኹኔታ መካከል፡ ወደላይ ቢያይ፥ በፊትና በኋላው፥ በጎኖቹም ቢመለከት፡ ፈጣሪው ኾነ ሌላ ማንም፡ ከእርሱ የሚልቅ፥ ወይም፡ የሚስተካከለው፥ ወይም የሚወዳደረው፡ አንዳችም ፍጡር አለመኖሩን ሲያረጋግጥ፡ “እኔ ነኝ የፈጠርኋችሁና ለእኔ ስገዱ!” ሲል ዐወጀ፡፡

በዚህ ጊዜ፡ “ንቁም በበሀላዊነ፥ እስክንረከቦ ለአምላክነ!” ማለትም፡ “የፈጠረን አምላካችን እግዚአብሔር፡ ራሱን መልሶ እስኪገልጽልን ድረስ፡ እርሱ በሰጠን በእየኃላፊነታችን ጸንተን፡ ተልእኳችንን እንቀጥል!” በማለት፡ ከሊቃነ መላእክቱ መካከል፡ ቅዱስ ገብርኤል፡ ሓሳዊውን ዐዋጅ፡ በአማናዊው ዐዋጅ አፈረሰው፡፡ ወዲያውም፡ ፈጣሪ፡ ለኹሉም ተገለጠላቸው፡፡ በዚያን ጊዜም፡ ሳጥናኤል፡ በኃላፊነት በሾመው ፈጣሪው ላይ ስለፈጸመው ታላቅ የክህደትና የዓመፅ ጥፋት፡ ተጸጽቶና ፈጣሪውን ይቅርታ ጠይቆ፡ ራሱን፡ በንስሐ በማደስ ፈንታ፡ ከባሕርዩ ባነቃው፡ በዚያ ትዕቢቱና በክፋት ሥራው፡ ጸንቶ ተገኘ፡፡ ከዚህ የተነሣ፡ ከመልአካዊው የሹመት ስሙ ተሸሮ፡ “ዘንዶው”፥ “ዲያብሎስ”፥ “ሰይጣን”፥ “የቀደመው እባብ” ተባለ፡፡

ፈጣሪው እግዚአብሔር፡ ለታማኞቹ መላእክት፡ ዘለዓለማዊውን ድል ያጉናጽፍ ዘንድ፡ በኢየሱስ ክርስቶስና በእናቱ ድንግል ማርያም በተገኘው የኪዳን ምሕረት ጸጋ፡ በኋላ ዘመን፡ በመንፈሳዊው ዓለም፡ በበለጠ ሊያቀዳጃቸው ያዘጋጀውን ኃይሉን፡ ቀደም አድርጎ፡ ለሳጥናኤል አሳየው፡፡

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

“እኔ” የምለው እኔነቴ፡ ማነው?”

የም መለኮታዊ ኃይል፡ “በሰማይ ሰልፍ ኾነ! ሚካኤልና መላእክቱ፡ ዘንዶውን (ሳፕናኤልን) ተዋጉ። ዘንዶውም ከመላእክቱ ጋር ተዋጋ፤ አልቻላቸውምም። ከዚያም ወዲያ፡ ለእርሱና ለተከታዮቹ በሰማይ ሥፍራ አልተገኘላቸውም። ዓለሙን ኹሉ የሚያስተው፡ ዲያብሎስና ሰይጣን የሚባለው፡ ታላቁ ዘንዶ፡ እርሱም፡ የቀደመው እባብ ተጣለ! ወደምድር ተጣለ! እርሱን የተከተሉት መላእክቱም፡ ከእርሱ ጋር ተጣሉ!” ተብሎ የተጻፈውን የመሰለው የአሸናፊነት ሥራው ነው። በግብሩ፡ “ዲያብሎስ” የተባለው ሳፕናኤል፡ ከነሠራዊቱ፡ በኋለኛው ዘመን፡ ከሦስተኛው መንፈሳዊ ዓለም፡ በዚያ ሰልፍ፡ ለመጨረሻ ጊዜ፡ ፈጽሞ እስኪወገድ ድረስ፡ ያን በመሰለው፡ በመጀመሪያው ሰልፍ፡ የፈጣሪያቸው ታማኞች በኹነት፡ ቅዱሳን ሊቀነ መላእክትና ሠራዊቶቻቸው፡ ድል ተመትተዋል። “ጨለማም በጥልቁ ላይ ነበረ” ወደተባለውና እጅግ ታችኛ ዐዘቅት ወደኾነው፡ “እንጦርጦስ” ተጣለ።

አዳም እና ሔዋን፡ ከግእዝ ቋንቋቸው ጋር።

ጥያቄ፡- ከዚህ የመላእክት ዓለም መነዋወጥ በኋላ፡ ፈጣሪ ምን አደረገ?

መልስ፡- ፈጣሪ፡ ለመላእክት፡ በተፈጥሮ ባሕርይ፡ ከሰጣቸው የመምረጥ ነጻነትና የመወሰን ሥልጣን የተነሣ፡ እንዲህ፡ የእውነትንና የሐሰትን፡ የደግነትንና የክፋትን፡ የታማኝነትንና የክህደትን ተቃራኒ ምግባራት ማፍለቅ በመቻላቸው፡ ከፍጹምነት ይልቅ ጉድለት፡ ደግነት ብቻ ሳይኾን፡ የክፋት ዝንባሌም ያላቸው ስሑታን (የሚሳሳቱ) እና በደለኞች ኾነው አገኛቸው።

ስለዚህ፡ “ምድር” በተባለችው፡ በኹለተኛዬቱ ሥጋዊት ዓለሙ ውስጥ፡ ከመላእክት ተፈጥሮ በላይ ተጨማሪ የኾኑ ባሕርያትን የሰጣቸውን፡ ሌሎች፡ ሥጋውያን የኾኑ ፍጡሮቹን፡ እግዚአብሔር፡ በራሱ መልክ ለመፍጠር አስበ፡ አስቦም አልቀረ፡ ፈጠረ። እኒህም አዲሶች ፍጡሮቹ፡ በአንድ በኩል፡ ለዲያብሎስና ለርድፍ ሠራዊቱ ፈተናና ጠላትነት የተጋለጡ፤ በሌላ በኩል ደግሞ፡ የእግዚአብሔር ቅዱስ መንፈስና የቅዱሳን መላእክቱ ጥበቃና ረድኤት የማይለያቸው ኾነው፡ በመጨረሻው ዓለም፡ ወይ፡ በመልካም ሕይወት፤ ወይም በገሃነም ሥቃይ፡ ለዘለዓለም ለመኖር፡ የእየራሳቸውን ምርጫ፡ በፍጹም ነጻነት ይወስኑ ዘንድ፡ ፍጹም ኹሉታንና ብቅዓትን ያቀዳጃቸው ናቸው።

ጥያቄ፡- ፈጣሪ፡ እኒህን ጠገኖች፡ እንዴት አድርጎ ፈጠራቸው?

መልስ፡- ዲያብሎስ የተባለው ሳፕናኤል፡ ባዶ በነበረችውና አንጻችም ባልነበረበት ምድራዊት ዓለም፡ በተለይ፡ ጨለማ በዋጠው ጥልቅ ዐዘቅቷ ውስጥ፡ ከተከታዮቹ ሰይጣናት ሠራዊቱ ጋር፡ በክፋት ሥራው ተዋርዶና ተጥሎ ይገኛበት እንደነበረ፡ ቀደም ብሎ በተጠቀሰው የቅዱሳት መጻሕፍት ቃል ሲነገር ስምታችሁታል።

እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፡- ፍጡርነት!

አዳም እና ሔዋን፡ ከግእዝ ቋንቋቸው ጋር።

ይህም ቢኾን፡ የእግዚአብሔር መንፈስ፡ በውኅደት ላይ ሰፍሮ ይጠብቃል፡ ስለነበረ፡ እነዚያን ሥጋውያን የኾኑ ፍጡሮቹን፡ በራሱ መልክ ከመፍጠሩ በፊት፡ ለእነርሱ መኖሪያ፡ ተስማሚ ኾና ትገኝ ዘንድ፡ ፈጣሪ፡ ይህችኑ ምድራዊት ዓለም፡ በቅድሚያ፡ በሥርዓት ሊያዘጋጅላቸውና ሊያስማምርላቸው ጀመረ። ይህንም መሰናዶውን፡ እግዚአብሔር፡ በአምስት ቀናት ድንቅ ሥራው፡ አከናውኖ ፈጸመው። ይኸውም፡ የእግዚአብሔር ቀን የኾነውን፡ “ብርሃን” የተባለውን የሥነ ፍጥረት ትንግርትና “ምድር” የተባለውን የብሉን፡ በቃሉ ከመፍጠር አንሥቶ፡ ውኆችን ከኹለት ወገን በመክፈል፡ የጠፈሩን፡ “ሰማይ”፡ የመሬቱን፡ “ባሕር” ብሎ በመጥራት፡ ከዚያ፡ የጥራጥሬውን ዘር፡ የፍራፍሬውን ዛፍና የቅጠላቅጠሉን ተክል በማብቀል፡ አያይዞም፡ የሰው ቀን የተባለውን የጊዜ መሥፈሪያ፡ ለቅመራ ጭምር ያገለግሉ ዘንድ፡ በመዓልትና በሌሊት የሚያበሩትን፡ ፀሐይንና ጨረቃን፡ ከዋክብቶችንም፡ በጠፈር በማኖር፡ ቀጥሎ፡ በደመ ነፍስ ሕያዋን ኾነው፡ በባሕር ውስጥ የሚዋኙትን ዓሦች፡ በአየር መካከል የሚበሩትን ወፎችና በየብስ ላይ የሚንቀሳቀሱትን እንስሶችና አውሬዎች፡ በየወገኑ ፈጥሮ፡ እነርሱም፡ ተራብተው እንዲበዙ በማድረግ የገለጸው ሥነ ፍጥረቱ ነው።

እግዚአብሔር፡ ይህ ድንቅ ሥራው፡ እጅግ መልካምና ‘ይህ ቀረው’ የማይባል፡ ፍጹም የተሟላ መኾኑን እንዳረጋገጠ፡ በስድስተኛው የእግዚአብሔር ቀን፡ “አዳም” የተባለውን ወንድና “ሔዋን” የተባለችውን ሴት፡ ሥጋን በለበሰች በነፍስ አካል፡ “ሰው” ብሎ፡ በመልኩ ፈጠራቸው፤ በታላቁ መጽሐፍ፡ “እግዚአብሔርም፡ ሰውን፡ በመልኩ ፈጠረ፤ በእግዚአብሔር መልክ ፈጠረው፤ ወንድና ሴት አድርጎ ፈጠራቸው።” ተብሎ እንደተጻፈው ማለት ነው። አፈጣጠራቸው፡ በአንድ አካልና ባሕርይ፡ በአንድነት ሲኾን፡ አዳም፡ በመጀመሪያ፡ ቀጥላም፡ ሔዋን ተገልጠዋል። ይህም፡ “እግዚአብሔር አምላክ፡ ‘አዳም፡ ብቻውን ይኾን ዘንድ፡ መልካም አይደለም። የሚመቸውን ረዳት እንፍጠርለት!’ ብሎ፡ በአዳም ላይ ከባድ እንቅልፍን ጣለበት፤ ከጎኑም፡ አንዲት አጥንትን ወስዶ፡ ሥፍራውን በሥጋ ዘጋው። ከአዳም የወሰዳትንም አጥንት፡ ሴት አድርጎ ሠራት። ወደአዳምም አመጣት። አዳምም፡ ‘ይህች አጥንት ከአጥንቴ ናት፤ ሥጋዋም ከሥጋዬ ናት፤ እርሰዋ፡ ከወንድ ተገኝታለችና፡ ሴት ትባል!’ አለ።” በሚለው የመጽሐፍ ቃል ይረጋገጣል።

ጥያቄ፡- “አዳም”፡ “ሔዋን” የተባሉት ለምንድር ነው?

መልስ፡- አዳም፡ በግእዝ፡ የመዠመሪያ ሰው፡ ወንድ፡ የሰው ዘር አባት፡ ጉበዝ፡ ጉልማሳ፡ ተባዕት፡ የሚያምር፡ ደስ የሚያሰኝ፡ ውብ፡ ደግ፡ መልክ መልካም ማለት ነው። የመዠመሪያው ሰው “አዳም”፡ ሥጋዊ ተፈጥሮው፡ ከአፈር፡ ከመሬት ስለኾነ፡ “አዳም” የሚለውን ስም፡ “አዳማ” ከሚለው ቃል ወርሷል፤ “አዳማ” የሚለው የግእዝ ቃል፡ ምድር፡ የብስ፡ ገራህት፡ ቀይ መሬት፡ መረሬ፡ ቅላቱ፡ ሽክላ ሕጉሬ፡ ወይም ብስል በርበሬ የሚመስል፡ ያፈር ወይዘሮ ማለት ነውና። ሔዋን፡ በግእዝ፡ የመዠመሪያዋ ሴት፡ የአዳም ሚስት፡ ሕያውት (የማትሞት)፡ የሕያዋን እናት ማለት ነው።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

“እኔ” የምለው እኔነቴ፡ ማነው?”

በእኛ፡ በኢትዮጵያውያን ዘንድ፡ ከአዳምና ሔዋን ጀምሮ፡ ለሰውም ኾነ ለሌላ ነገር፡ ስም የሚወጣለት፡ መልእክትና ትርጉም ባለው ምክንያት መኾኑን፡ በቅዱሳት መጻሕፍት ውስጥ ያሉት ስሞች፡ ኹሉም፡ የአዳምና የሔዋን ቋንቋ በተባለው፡ በግእዝና ከእርሱ በመነጨት ልሳኖች፡ ትርጉም ያላቸው መኾናቸውን አስተውሉት።

እዚህ ላይ፡ አንተንም፣ አንቺንም፡ በብርቱ ሳሳሰባችሁ የምወድደው፡ አንድ ዓቢይ ቁም ነገር አለ፤ ይኸውም፡ ከፍጥረት ጀምሮ እስከዚች አፍታ ድረስ፡ “አዳም” ሲባል፡ አንተው ራሱም መኾንህን፡ “ሔዋን” ስትባል፡ አንቺው ራሷ መኾንሽን ማወቅ ነው። ስለዚህ፡ ስለአዳምና ሔዋን፡ በሚነገርበት፡ ወይም፡ ራሳችሁ በምታነብበት ጊዜ ኹሉ፡ እያንዳንዳችሁ፡ ወንዶቹ፡ እየራሳችሁን፡ በአዳም ቦታ፡ ሴቶቹም፡ እየራሳችሁን፡ በሔዋን ቦታ እየተካችሁ፡ መስማት ወይም ማንበብ እንዳለባችሁ አትዘንጉ!

ጥያቄ፡- “ግእዝ” የተባለው ቋንቋ፡ የአዳምና ሔዋን የመጀመሪያው መነጋገሪያ ልሳን መኾኑ እንዴት ተረጋግጦታወቀ?

መልስ፡- “ግእዝ”፡ የኢትዮጵያኛው ቋንቋችንና ፊደላችን መሠረት ሲኾን፡ የመጀመሪያዎቹ ሰዎች፡ ማለትም፡ የአዳምና ሔዋን መነጋገሪያ ልሳን መኾኑ የታወቀበትና የተረጋገጠበት ስሙ ነው። የዚህ እውነታ፡ ማስረጃው፡ በሰባት ቁም ነገሮች ይጠቃለላል።

፩ኛ፡- የራሱ የ“ግእዙ”፡ የጥሬ ዘሩ ቃል ትርጉም፡ “መጀመሪያ”፡ “ነፃ” እና “የጥንተ ተፈጥሮ ጠባይ ወይም ባሕርይ” ማለት መኾኑ፡

፪ኛ፡- የእያንዳንዱ ፊደል፡ የመጀመሪያ ቅርጽ፡ አፍ ሳያስከፍት፡ በድን በኾነው በተፈጥሮ ድምፅ ብቻ የሚነገር መኾኑ፡

፫ኛ፡- የፊደሉ መነሻ “አ”፡ “አዳም” በሚል ቃል፡ በወንድና ሴት ጾታ፡ ለተፈጠሩት፡ ለመጀመሪያዎቹ ሰዎች፡ መጠሪያ መኾኑ፡

፬ኛ፡- በሰባት ብዛት የሚወሰን ቁጥር፡ የመለኮታዊ ሥራ ምሥጢር እንዳለበት ስለሚታመን፡ እያንዳንዱ ፊደል፡ በሰባት ስሞች፡ ድምፆችና መልኮች ተለይቶ የሚታወቅና የሚነገር መኾኑ፡

፭ኛ፡- ሌሎቹ የሰዎች ቋንቋዎችና ፊደሎቻቸው፡ በተናጋሪዎቻቸው ሕዝቦች ወይም ኅዛዎች ስም፡ ለምሳሌ፡ ዐማርኛ፡ በዐምሓሮች፡ ዕብራይስጥ፡ በዕብራውያን፡ ዐረብኛ፡ በዓረቦች፡ ጽርዕ፡ በጽርዓውያን፡ ሮማይስጥ፡ በሮማውያን ስም ሲጠሩ፡ “ግእዝ” ግን በራሱ ብቻ የሚጠራ መኾኑ፡

፮ኛ፡- በ“አ” ጀምሮ በ“እ” የሚፈጽም ፊደል ያለው፡ እርሱ፡ “ግእዝ ብቻ ከመኾኑ ጋር፡ “አልፋና አሚጋ፡ መጀመሪያውና መጨረሻው እኔ ነኝ” ብሎ፡ ጓላ፡ “ኢየሱስ ክርስቶስ” ተብሎ፡ ራሱን በሰውነት የገለጸው “እግዚአብሔር”፡ በዚህ ስሙ የታወቀበትና አምልኮቱ የሚፈጸምበት ቋንቋና ፊደል ኾኖ፡ በሕያውነት እስከህግ መቀጠሉ፡

ጌኛ፡- በምድር ላይ የሚኖሩ የሰው ልጆች ኹሉ፡ ተወልደው፡ በሕፃንነታቸው፡ መናገር በሚጀምሩበት ጊዜ፡ ቋንቋቸውና ፊደላቸው የተለያዩ ሲኾኑ፡ አፋቸውን መፍታት፡ አባቶቻቸውንና እናቶቻቸውንም ለይተው መጥራት የሚጀምሩበት፡ “አባባ!”፥ “እግግ!” የሚባሉት ቃላት፡ “አብ አብ አብ”፥ “እም እም እም” የተባሉትን፥ ትርጉማቸው፡ “አባት አባት አባት”፥ “እናት፥ እናት፥ እናት” የኾነውን፡ ቀጥታ የግእዙን ቃላት መኾኑ ናቸው።

ጥያቄ፡- አዳም እና ሔዋን የተባሉት፡ እኒህ አዲሶቹ ፍጡሮች፡ በሥጋ ገዝፈው የመፈጠራቸው ምክንያትና ምሥጢር፡ ከቶ ምንድር ነው?

መልስ፡- ፈጣሪ፡ “ሰማይ” በተባለው፡ በረቂቁ የነፍስ ዓለም ውስጥ፡ ነፋስንና እሳትን በሚመስል የማይጨበጥ አካልና ባሕርይ ከፈጠራቸው መላእክቱ መካከል፡ ስሑታንና በደለኞች የኾኑ ወገኖች እንደተገኙባቸው፡ ቀደም ብዬ ገልጬላችኋለሁ። ኋላ ደግሞ፡ “ምድር” በተባለችው፡ በግዙፏ የሥጋ ዓለም ውስጥ፡ በሚዳሰስ አካልና ባሕርይ፥ ከዚያም በላይ፡ በመልክ፡ እርሱን ራሱን የሚመስለውን፥ የጌትነቱና የክብሩ፥ የደስታውና የምስጋናውም ተካፋይና ወራሽ የሚያደርገውን፡ አንድ ድንቅ ፍጡርን ማስገኘት ፈለገ፡ ፈቃዱም ኾኖ፡ ይህን ፍጡሩን፡ “ሰው” ብሎ፡ በሥጋና በነፍስ አካላትና ባሕርያት፡ ደግሞም፡ “አዳምና ሔዋን” ብሎ፡ በኹለት ጾታና ስያሜ ፈጠረ።

እግዚአብሔር፡ አዳምንና ሔዋንን፡ በመልኩ በመፍጠሩ፡ ከፍጡራኑ ኹሉ በላይ፡ የቱን ያህል እንዳላቃቸው፥ በዚህም፡ ከእርሱ የሚበልጥ የሌለውን፡ የመጨረሻውን የሥልጣን ዘውድ እንዳቀዳጃቸው፥ የመጨረሻውንም የክብር ልብስ እንዳጎናጸፋቸው፡ ለማንም ግልጽ ነው። እንዲህ አድርጎ፡ ከመላእክቱ ሳይቀር፡ ከፍጥረቱ ኹሉ በላይ ማክበሩና ማሠልጠኑ ሳይበቃ፥ ደግሞ፡ ይህን ምድራዊዉን ዓለም፡ ለእነርሱ ኑሮ በማመቻቸት፡ እንደዚያ በሥነ ፍጥረት ድንቅ ሥራዎቹ፡ ማለትም፡ በፀሐይና በነፋስ፥ በውኃና በመሬት፥ ከእነርሱ በተገኙትም፡ በማይንቀሳቀሱ ግዑዛንና በሚንቀሳቀሱ ሕያዋን ፍጡራን አሟልቶና አሳምሮ አዘጋጀላቸው።

“ይህም አንሔዋቸዋል” ብሎ፡ በተለይ፡ ለማየት ደስ የሚያሰኘውን፥ ለመብላትም መልካም የኾነውን ኹሉ ያበቀለባትን፥ በመካከሏም፡ የሕይወትን ፍሬ የምታፈራውን ዛፍና የእውቀትን ፍሬ የሚሰጠውን ዛፍ፡ እነዚህን፡ ኹለት የምሥጢር ዛፎችን የተከለባትን፡ የዴድን ገንታን፡ በምሥራቅ አፍሪቃ በምትገኘው፡ ኢትዮጵያ፡ ጣና ሓይቅ አካባቢ አሰናድቶና ከልሎ፡ አዎን! የጌትነቱና የክብሩ፥ የደስታውና የምስጋናው ተካፋዮችና ወራሾች ይኾኑለት ዘንድ፡ በዚያ አስቀመጣቸው።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

“እኔ” የምለው እኔነቴ፡ ማነው?”

የዔድን ገነት፡ በኢትዮጵያ ስለመኾኗ

እና

በእግዚአብሔር መልክ የመፈጠር ምሥጢር።

ጥያቄ፡- የዔድን ገነት የነበረችው፡ በኢትዮጵያ፡ ጣና ሓይቅ አካባቢ ለመኾኑ ምን ማስረጃ አለ?

መልስ፡- “ወንዝም፡ ገነትን ያጠጣ ዘንድ፡ ከዔድን ይወጣ ነበር፡ ከዚያም፡ ለአራት ከፍል ይከፈል ነበር።” ብለው ስለዔድን ገነት መገኛ በሚናገረው፡ በታላቁ የቅዱሳት መጻሕፍት፡ የመጀመሪያ ክፍል ውስጥ፡ የተጻፈው የእግዚአብሔር ቃል፡ ከእዚህ፡ ለአራት ከሚከፋፈለው የ“ግሽ ዓባይ” ወንዝ ከሚወርፁት ጅረቶች፡ ኹለተኛ ስለኾነው፡ ስለግድን ሲናገር፡ “የኢትዮጵያን ምድር ኹሉ ይከብባል” በማለቱ፡ ስሟን በግልጽ ጠቅሶና ከገነት ጋር አያይህ ያነሳው፡ ኢትዮጵያን ብቻ መኾኑ፡ ይህ በቂ ማስረጃ ነው።

ከዚህ ጋር፡ ከአራቱ ክፍላይ ጅረቶች፡ የመጀመሪያ ስለኾነው፡ ስለፊሶን ሲናገር፡ ይህ ጅረት፡ “ጥሩ ወርቅ፡ ሉልና የከበረ ድንጋይ በሚገኝበት” ምድር እንደሚፈሰስ ስላመለከተ፡ በዚህ አካባቢ፡ ለዚህ ሀብት ማዕድንነት፡ ከኢትዮጵያ የቀረበ ምድር አለመኖሩ በግልጽ ይታወቃል።

በዚህ ረገድ፡ በቅዱሳት መጻሕፍት የተመዘገበውን፡ ይህን የእግዚአብሔር እውነታ፡ የዘመኑ ሥጋውያን የሥነ እውቀት ሊቃውንት፡ ተከታትለውና አጥንተው በደረሱበት ግዙፍ ውጤት፡ የተጠራጣሪዎችን ኑፋቄ አፈራርሰውታል። “ድንቅነሽ” ወይም በባዕዳኑ አጠራር፡ “Lucy” ብለው በስየሟት፡ የሰው ዘር ዓፅም ቅሪት ግኝታቸው እንዳደረጉት ማለት ነው። እኔም፡ ይህንኑ የጥያቄያችሁን ርእሰ ነገር በሚመለከት፡ በቀደሙት ድርሰቶቼ ውስጥ ከገለጽሁት ጋር፡ የእግዚአብሔር ፈቃድ ቢኾን፡ ከዚህ በኋላ ታትሞ፡ ለሕዝብ ይወራጫል ብዬ ተስፋ ባደረግሁትና በደርግ እሥር ቤት በቆየሁባቸው ዓመታት፡ ባዘጋጀሁት፡ “አዳምና ሔዋን፡ በኢትዮጵያ!” በሚለው አጠቃላይ አርእስት ሥር፡ “በኢትዮጵያ ፍለጋ!” በሚለው፡ ከሦስቱ መጻሕፍቱ፡ አንዱ በኾነው ድርሰቱ ውስጥ ያቀረብኳቸው ሓተታዎች፡ በጥልቀትና በስፋት ስለሚያበራረቁላችሁ፡ እነርሱንም ጨምራችሁ ልትመለከቱ ትችላላችሁ።

ጥያቄ፡- በዚያች ገነት መኖር የጀመሩት አዳምና ሔዋን፡ ምንኛ ደስ ይላቸው! በመልኩ ፈጥሮ፡ እንደዚያ ባለ ተደላ ደስታ እንዲኖሩ ላደረጋቸው ፈጣሪያቸውስ፡ ምን ዓይነት ምስጋናን አቀረቡ?

እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፡- ፍጡርነት!
የዲድን ገነት፡ በእትዮጵያ ስለመኾኗና በእግዚአብሔር መልክ የመፈጠር ምሥጢር።

መልስ፡- ፈጣሪ፡ ያን የመሰለውን ታላቁን ቸርነቱን ባደረገበት ጊዜ፡ ፍጹም የኾነው፡ ያ፡ የገነት ኑሮአቸው መቀጠል የሚችልበትን ምሥጢር፡ ለአዳምና ሔዋን ሳይገልጽላቸው አላለፈም። ያም ምሥጢር የተከሰተው፡ “በገነት ካለው ዛፍ ኹሉ፡ ፍሬውን ትበላላችሁ፡ ነገር ግን፡ መልካምንና ክፉን ከሚያስታውቀው ዛፍ አትበሉ!” ከእርሱ በበላችሁ ቀን፡ ሞትን ትሞታላችሁና።” በሚለው ቃሉ ነው። የዛሬዎቹ ደጋግ ወላጆች፡ ልጆቻቸው፡ መልካም ሕይወት ይኖራቸው ዘንድ፡ ጠቃሚ ምክርንና ማስጠንቀቂያን እንደሚሰጡ ማለት ነው።

እንግዲህ፡ ያ፡ ፍጹም የኾነው፡ የገነት ኑሮአቸው መቀጠል ይችላል የነበረው፡ በቅድሚያ የተሰጣቸውን፡ ያን መለኮታዊ መመሪያ ጠብቀው የነበረ ቢኾን ኖሮ ብቻ መኾኑን፡ እናንተ፡ የዛሬዎቹ፡ አዳምና ሔዋን፡ በማስተዋል ልታጤኑት ይገባችኋል። “ሞትን ትሞታላችሁ!” ማለት፡ “ከእግዚአብሔር ሕይወት ትወጣላችሁ!” ማለት ነው። ከብርሃን፡ ወደጨለማ፡ ከነጻነት፡ ወደእሥራት፡ ከጌትነት፡ ወደባርነት፡ ከደስታ፡ ወደዝን፡ ከተድላ፡ ወደሥቃይ፡ ከጥጋብ፡ ወደረሃብ፡ ከጤንነት፡ ወደበሽታ፡ ከክብር ወደኃገር፡ ከወርቅ መጥናጸፊያ ወደዕርቃነ ሥጋነት ማሸቁልቁል ማለት ነው።

ይህን የመሰለው መለኮታዊ መመሪያ፡ ምክርና ማስጠንቀቂያ፡ በቅድሚያ የተሰጣቸው፡ እኒህ ሰው፡ የተባሉት የነፍስና የሥጋ ፍጡሮች፡ መላእክት እንደተባሉት፡ እንደቀደሙት ነፍሳውያን ፍጡሮች፡ በፈጣሪያቸው ፊት፡ ስሑታንና በደለኞች ኾነው ተገኙ። ፈጣሪ፡ የአዳምና ሔዋን ምስጋና ቀርቶበት፡ እርሱን፡ በበለጠ ያስደስተው የነበረውን፡ ለእነርሱም፡ መልካም ሕይወት ይኾንላቸው የነበረውን ቃሉን፡ ጠብቀውለት በነበረ በተሻለ ነበር!

ጥያቄ፡- “እግዚአብሔርም፡ ሰውን፡ በመልኩ ፈጠረ፡ በእግዚአብሔር መልክ ፈጠረው!” ስለሚለው ኃይለ ቃል፡ እንዲነሱ፡ ጠለቅ ብሎ መመራመሩ፡ ወይም፡ ምሥጢሩን ለማወቅ፡ መጠየቁ ይቅርና፡ ራሱ ቃሉ፡ ገና ሲነገር መስማቱ እንኳ፡ እጅግ በጣም ከብደናል፡ የእግዚአብሔር መልክ፡ እንደሰው መልክ፡ የሰውም መልክ፡ እንደእግዚአብሔር መልክ ነው ማለት ነውን? ይህ ነገር፡ እንዴት ነው? ፍቺውን ብትነግረን? ምሥጢሩንም ብትገልጽልን?

መልስ፡- በሰው፡ “አዳም” እና “ሔዋን” ተብሎ፡ በጾታም፡ “በወንድነት” እና “በሴትነት” ተለይቶ የሚታወቀው ሰው፡ “በእግዚአብሔር መልክ ተፈጠረ!” ያሰኘው፡ እግዚአብሔር፡ ከባሕርይ ከፍሎ የሠራትና በሥጋ አካል ገዝፋ እንድትታይ ያደረጋት፡ “ነፍስ” የምትባል፡ ረቂቅ አካል ያለው ስለሆነ ነው። ይህች ነፍስ፡ ከእግዚአብሔር ባሕርይ ስለተገኘች፡ “ነባቢት፡ ለባዊትና ሕያውት” ትባላለች፤ ሌሎቹ ሥጋውያን፡ ፍጡራን፡ ማለትም፡ እንስሳት፡ አራዊትና አዕዋፋት፡ ከሚንቀሳቀሱበት፡ ከ“ደመ ነፍስ” የተለዩትና የላቀች ናት፤ ከፋና ደጉን ለይታ የማወቅ፡ የማስተዋልና የማመዛዘን፡ እንዲሁም፡ በተለያዩ ቋንቋ የመነጋገር፡ አሳቧንና ስሜቷንም፡ በብዙ ዓይነት ሥራዎቿ የመግለጽ ችሎታ ያላት፡ ሳትጠፋ ወይም ሳትሞት፡ ሕያው ኾና፡ ለዘለዓለም የመኖር ጸጋና ኃይል የተሰጣት፡ ልዩ ባሕርይና አካል ናት።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

“እኔ” የምለው እኔነቴ፡ ማነው?”

ይህ፡ የ“ነፍስ” እና የ“ደመ ነፍስ” ነገር፡ ራሱን የቻለ ርእሰ ሰለኾነ፡ እቦታው ላይ ስንደርስ፡ በዝርዝር አስረዳችኋለሁ።

አኹን፡ “ሰውን፡ በእግዚአብሔር መልክ ተፈጠረ!” ያሰኘችው፡ “ነፍስ ናት!” ስለሚለው እውነታ፡ አትትላችኋለሁ። አዳምና ሔዋን፡ እግዚአብሔር፡ “እንዳትሞቱ፡ ከእርሱ አትብሉ!” ያላቸውን፡ የክፉውን ዛፍ ፍሬ ከመብላታቸው በፊት፡ የደግነት ብቻ እንጂ፡ የክፉት ባሕርይ፡ በተፈጥሮአቸውም አልነበረም፡ በንጽሐ ባሕርይ ብቅዓት ውስጥ ነበሩ ማለት ነው። ስለዚህ፡ በዚያን ጊዜ፡ ሰው፡ (ማለትም፡ እነዚህ፡ አዳምና ሔዋን) በዚህ፡ በእግዚአብሔር መልኩ ምክንያት፡ ውሳጣዊውና አፍአዊው ኹለንተናው፡ ፈጽሞ ደግ ነበር።

ይህም ማለት፡ ሰው፡ በዚያን ጊዜ፡ ያስብና ይናገር፡ ያደርግም የነበረው፡ እንደእግዚአብሔር፡ በደግነት ብቻ ነበር፡ ንጽሐ ባሕርይ ያለው ስለነበረ፡ እውቀቱ፡ የደግነት፡ በደግነትና ለደግነት ብቻ ኾኖ፡ እንደሕፃን፡ ፍጹም ደግ ኾኖ የሚኖር ነበር፡ ለእርሱ፡ ኹሉ ነገር ደግ ነበር፡ በእርሱ ዘንድ፡ ክፉ የሚባል ነገር፡ አልነበረም፡ ክፉው ነገር፡ በውስጥ በአሳቡም፡ ከቶ አልወረወጠም፡ በውጭ ግብሩም፡ ጨርሶ አልታየም፡ ክፉትን፡ ጨርሶ አያውቀውም ነበርና። በመጨረሻዎቹ አዳምና ሔዋን፡ በኢየሱስ ክርስቶስና በድንግል ማርያም በተገኘው፡ በኋለኛው የምሕረት ዘመንም፡ የመንፈስ ቅዱስ ማደራያ ሊኾን የበቃው፡ በዚህ፡ በእግዚአብሔር መልክ በተፈጠረበት፡ ጥንተ ተፈጥሮው ነው፡ ማለትም፡ ሰው፡ ራሱን፡ በእግዚአብሔር መልክ ለተፈጠረበት ደረጃ አብቅቶ ሲገኝ፡ መንፈስ ቅዱስ ሊያድርበት ቻለ! ማለት ነው።

በዚህ አንጻር፡ አዳምና ሔዋን፡ እግዚአብሔር፡ “እንዳትሞቱ፡ ከእርሱ አትብሉ!” ያላቸውን፡ የክፉውን ዛፍ ፍሬ በበሉ ጊዜ፡ ይህን፡ የክፉውን ዛፍ ፍሬ በልተዋልና፡ የደጉ ብቻ ሳይኾን፡ አኹን የክፉው ተፈጥሮ ባሕርይም ባለቤቶች ኾኑ! በዚህ ጊዜ፡ ሰው፡ ጥንተ ተፈጥሮው ያልኾነ፡ ሌላ ባዕድ ባሕርይን ገንዘብ አደረገ ያም ባሕርይ፡ “ሰይጣን” የሚባለው፡ “ክፉ መንፈስ” ነው፡ ከዚያን ጊዜ ጀምሮ፡ ሰው፡ “ሰይጣን” የተባለው፡ የክፉው መንፈስ ማደራያም ሊኾን ቻለ! አምን? ሰው፡ “በእግዚአብሔር መልክ ተፈጠረ!” በሚለው የክብር ተፈጥሮው አንጻር፡ “በሰይጣን መልክ ተፈጠረ!” ያሰኘውን፡ የውርደት ባሕርይም፡ በራሱ ፍላጎት፡ ምርጫና ውሳኔ፡ ሊወርስ የቻለ ፍጡር ኾነ!

የፈጠራቸው አምላክ፡ “እንዳትሞቱ፡ ከእርሱ አትብሉ!” ያላቸውን፡ የክፉውን ዛፍ ፍሬ፡ አዳምና ሔዋን ከበሉ በኋላ፡ “እነዚህ፡ አዳም፡ መልካምንና ክፉን ለማወቅ፡ ከእኛ እንደአንዱ ኾኑ!” ያለውን፡ የአዋጅ ቃሉን ያሰማው፡ በዚህ ምክንያት ነበር። ይህም ማለት፡ እግዚአብሔር፡ በአንድ ወገን፡ ባሕርይና ገንዘብ የኾነውን፡ “መልካሙን”፡ ወይም “ደጉን”፡ በሌላው ወገን ደግሞ፡ እርሱ ከፈጠረው ፍጡሩ የመነጨውንና በሥልጣኑ ሥር ያለውን፡ “ክፉውን”፡ ወይም “ሰይጣናዊ የኾነውን”፡ ለይቶ እንደሚያውቅ ኹሉ፡ ሰውም፡ መልካምንና ክፉን የሚያስታውቀውን የዛፍ ፍሬ በበላ ጊዜ፡ ቀድሞ፡ በእግዚአብሔር መልክ በተፈጠረበት ባሕርይ፡ የኖረበትን፡ መልካሙን የደግነት ሕይወት ብቻ ሳይኾን፡ ሰይጣናዊ የኾነውን፡ ክፉውንም የሚያውቅ ኾኖ ተገኘ ማለት ነው።

ምዕራፍ ፬፡

እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፡- ፍጡርነት!

የዓድን ገነት፡ በኢትዮጵያ ሰለሙኸኗና በእግዚአብሔር መልክ የመፈጠር ምሥጢር።

ሰው፡ በእግዚአብሔር መልክ የመፈጠሩን ነገር፡ ምሥጢሩንና መልእክቱን፡ በሃይማኖት ጠለቅ ብላችሁ ስትመለከቱት፡ የሚገልጽላችሁ፡ እንድ ሌላ ቁም ነገር አለ፤ ይኸውም፡ ራስህን፡ በእግዚአብሔር መልክነት ማብቃት የምትችልበት የተፈጥሮ ጸጋና ኃይል የተሰጠህ መኾንህ ብቻ ሳይኾን፡ ሌላውንም ሰው፡ እንደአንተው፡ በእግዚአብሔር መልክ የተፈጠረ መኾኑን አውቀህና አምነህ፡ በዚያ ደረጃ ልታየውና ልታከብረው፡ መልካሙንም ልታደርግለት የሚገባህ መኾንህን የሚያሳውቅህ፡ የሚያሳስብህና የሚያስጠነቅቅህ መኾኑ ጭምር ነው።

ይህ እውነታ፡ “የሰው ልጅ፡ በጌትነቱ በሚመጣበት ጊዜ፡ በከብሩ ዙፋን ላይ ተቀምጦ፡” ለአመኑበት ደጋግ ወገኖቹ፡ “እውነት እላችኋለሁ! ከኹሉ ከሚያንሱ፡ ከእነዚህ ወንድሞቹ፡ ለአንዱ እንኳ ያደረጋችሁት መልካም ነገር፡ ለእኔ አደረጋችሁት!” ይላቸዋል። “...ለአላመኑበት ከፋዎች ሰዎች ደግሞ፡ “እውነት እላችኋለሁ! ከኹሉ ከሚያንሱ፡ ከእነዚህ ወንድሞቹ፡ ለአንዱ እንኳ፡ መልካሙን ነገር ስለአሳደረጋችሁ፡ ለእኔም አሳደረጋችሁትም!” ይላቸዋል።” በሚለው መለኮታዊ ቃል ተረጋግጧል።

በእየሳሊና ጆሮአችን ላይ ያለማቋረጥ የሚደውለው፡ የዘወትሩ መለኮታዊ መልእክት፡ “እኔ፡ ፈጣሪያችሁና አምላካችሁ የኾንሁት፡ እግዚአብሔር እንኳ፡ በመልኬ የፈጠርሁትን ሰው፡ ላየው የምፈቅደው፡ በዚያው በእኔው መልኩ እንደመኾኑ፡ እናንተም፡ እርስ በርሳችሁ፡ በዚያ፡ በተፈጠራችሁበት፡ በእግዚአብሔር መልካችሁ ተያዩልኝ!” ማለት መኾኑን፡ ከዚህ ቃሉ፡ በቀላሉ ልንገነዘበው እንችላለን፤ ይገባናልም። “ወዳጆቻችሁን ብቻ ሳይኾን፡ ጠላቶቻችሁንም ውደዱ!” ብሎ ያስተማረን፡ ከዚህ የተነሣ ነውና። በዚህ ትምህርታዊ ቃሉም፡ “ጠላት” ወይም ‘ወዳጅ’ ማን መኾኑን፡ ለይቶ የማወቁ ሥልጣን፡ ለኹሉም፡ እንደየሥራው፡ ዋጋውን የምከፍለው የእኔ፡ የብቻዬ እንጂ፡ ለእናንተ ስላልተሰጣችሁ፡ እናንተ፡ ወዳጆችሁ ወይም ጠላታችሁ ማን እንደኾኑ የማታውቁ ደካሞች ፍጡሮች ናችሁና፡ እንደእናንተ፡ በእግዚአብሔር መልክ የተፈጠረውን፡ ሌላውን የተፈጥሮ ወገኖችሁን፡ እንደእየራሳችሁ ውደዱ!” ማለቱ መኾኑን ልትገነዘቡት ይገባል።

እየራሳችንን፡ ወደእግዚአብሔሩ መልካችን፡ ከፍ በምናደርግበት ጊዜ፡ ይህን ኹሉ እውነታ፡ ድንግዝግዝ የሌለበት፡ ገሃድ ኾኖ እናየዋለን። ማለትም፡ ሰብአዊቷ ነፍስ፡ ራሷን፡ ለእግዚአብሔር መልክ አብቅታ፡ በዚያ ጥንተ ተፈጥሮዋ በምትገኝበት ጊዜ፡ “እንደእግዚአብሔር ማሰብ፡ እንደእግዚአብሔር መናገር፡ እንደእግዚአብሔርም መሥራት ትችላለች! በአጠቃላይ፡ እግዚአብሔርን መስላ ትገኛለች!” ማለት ነው። ርኩስ መንፈስ የሚርቃት፡ የሚሸሻትና የሚፈራት፡ መንፈስ ቅዱስ ግን የሚቀርባት፡ የሚጎዳኛትና የሚዋሐዳት በዚህ ጊዜ ነው፤ ይህች ነፍስ፡ ተመልሳ፡ የእግዚአብሔርን መልክ ለመምሰል የምትችልበትን ጸጋ ያስገኘላት ኢየሱስ ክርስቶስ፡ “የሚወድደኝ ቢኖር፡ ቃሌን ይጠብቃል! አባቴም ይወድደዋል፤”

ወደእርሱም እንመጣለን፤ በእርሱም ዘንድ መኖርያ እናደርጋለን!” ያለው ቃሉም፡ በዚህ ጊዜ ይፈጸማል።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
“እኔ” የምለው እኔነቴ፡ ማነው?”

ነፍስ፡ ይህን፡ የእግዚአብሔር የኾነውን መልኳን ትታ፡ ሰብአዊነቷን፡ ወይም፡ የለበሰችውን፡ ሥጋዊ መልኳን ፈልጋና መርጣ በምትይዝበት ጊዜ ደግሞ፡ አስተሳሰቧ፡ እነጋገርዋና አድራገቷ፡ እንደየፍላጎቷና ምርጫዋ፡ መጀመሪያ፡ ሰውኛ፡ ከዚያ የተዋረደ ከኾነ፡ እንስሳዊ፡ ከዚያ የባለ እንደኾነ፡ የአውሬ፡ ከዚያ ሲከፋም፡ ሰይጣናዊ ይኾናል። መንፈስ ቅዱስ የሚተዋት፡ የሚርቃትና የሚያዝንላት፡ ርኩስ መንፈስ ግን የሚቀርባት፡ የሚጎዳኛትና የሚዋሐዳት በእነዚህ ጊዜያት፡ በተለይም፡ በመጨረሻው ጊዜ ነው።

ይህ፡ የሰው የተፈጥሮው ምሥጢር፡ አረጋግጦ የሚያመለክታችሁ፡ ሌላው ኹለተኛ ቁም ነገር አለ፡ ይህም፡ ማናቸውንም ዓይነት ችግር የሚፈጥረው፡ ራሱ ሰው፡ ከራሱ መኾኑን ነው፤ ይህ ብቻ አይደለም፤ ያንንም ችግር መልሶ ሲያስወግደው፤ ወይም እንዳልነበረ ሲያደርገው የሚችለው፡ ያው ራሱ ሰው መኾኑን ጭምር ነው።

“ሰው፡ በእግዚአብሔር መልክ የተፈጠረ ከቡር ፍጡር ነው!” ያሰኘችው ቅለ፡ ይህች “ነፍሱ” ናት እንጂ፡ ይኼ ሥጋዊ አካሉ አለመኾኑን በማስተዋል ተመልክቷት! የሰው ሥጋዊ አካልማ፡ ቀጥ ካለው ቁመናው በቀር፡ ከራስ ጠገኑ እስከእግር ጥፍሩ ያለው፡ ቅርጹ፡ ሕዋሳቱና የአካል ብልቶቹ ኹሉ፡ ያው፡ እንደእንስሳቱና አራዊቱ አይደለምን? የዚህ ቁም ነገር፡ ዝርዝር ሐተታ፡ ወደፊት፡ በቦታው፡ ይቀርብላችኋል።

እንግዲህ፡ ሰው፡ በእግዚአብሔር መልክ የመፈጠሩን እውነታ፡ በሃይማኖት ስትቀበሉትና በምግባር ስታጸድቁት፡ ወደምን ዓይነቱ የሕይወት ልዕልና፡ ከፍ አድርጎ ወስዶ እንደሚያኖራችሁ፡ በፍጹም መገንዘብ የምትችሉት፡ በቃላት ተነግሮ በምትሰሙት፡ ወይም፡ ተጽፎ በምታነብቡት ሳይኾን፡ እየራሳችሁን፡ ለዚያ ማዕርግ አብቅታችሁ ስትገኙ ብቻ ነው። የዚያ ብትዓት ባለቤት በምትኾኑበትም ጊዜ፡ እናንተ፡ እየራሳችሁን ብቻ ሳይኾን፡ ሌላውንም ሰብአዊ ፍጡር፡ በእግዚአብሔር መልክ ተከናውኖ የተሠራ፡ ከቡር ግለሰብ አድርጋችሁ መመልከት ትጀምራላችሁ፡ በዚያን ጊዜ፡ እየራሳችሁን፡ ከሌላው፡ ሌላውንም፡ ከእየራሳችሁ፡ አታሳንሱም፡ አታሰበልጡምም፡ ኹለቱንም ግለሰቦች፡ ማለትም፡ እየራሳችሁንም፡ ሌላውንም ሰብአዊ ፍጡር፡ በእኩልነትና በአንድ የክብር ደረጃ ታኖሩዋቸዋላችሁ።

ከዚህ የተነሣ፡ ከዚያች አፍታ ጀምሮ፡ የየግል ሕይወታችሁ፡ የቤተሰብ ትዳራችሁና ማኅበራዊው ኑሮአችሁ፡ ፍጹም ሰላማዊና የተደላደለ ይኾናላችኋል። ከዚያ በኋላ፡ ምንም ዓይነት ችግር አይኖርም። ከእየራሳችሁ ፍላጎትና ምርጫ የሠረፁት፡ በዲያብሎስ አንቀነትና በሌሎች ክፉ ሰዎችም አበረታችነት ያጥለቀለቋችሁ፡ የምኞት፡ የጥላቻ፡ የምቀኝነትና የቀሩት የክፋት ኃይላት፡ ምንጫቸው ይደፈናል፡ የግንዳቸው ሥር ይቆረጣል፡ መሠረታቸው ፈራርሶ ይወድማል።

እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፡- ፍጡርነት!
የዲድን ገነት፡ በኢትዮጵያ ስለመኾኗና በእግዚአብሔር መልክ የመፈጠር ምሥጢር።

አዳምና ሔዋን፡ በአንድነት ለተጠሩበት፡ “ሰው” ለተባለው ዕፁብ ድንቅ ሥራ፡ “በእግዚአብሔር መልክ ተፈጠረ”፤ “ከእኛም፡ እንደአንዱ ኾን!”^፪ ተብለው የተነገሩለት ኹለት ምሥጢራት፡ እውንነትንና ግዝፈትን አግኝተው፡ በገሃድ ለፍጹምነት የበቁት፡ በዳግማዊው አዳም፡ በኢየሱስ ክርስቶስና በዳግማዊቷ ሔዋን፡ በድንግል ማርያም እንጂ፡ በጊዜው በተነገረላቸው፡ በቀደሙት አዳምና ሔዋን አለመኾኑን፡ የኹላቸውም የመጨረሻ ግብር፡ ግልጽ አድርጎታል። ይህንም፡ በቦታው ላይ ስንደርስ፡ በበለጠ ትረዱታላችሁ።

እንግዲህ፡ “አዳምና ሔዋን” በሚል ስያሜ፡ ከመጀመሪያዎቹ አንሥቶ፡ እስከአኹኖቹ፡ ወደፊትም፡ እስከዓለም ፍጻሜ፡ በዓለም ላይ ተነሥተው የሚታዩት ሴትና ወንድ ሰብአውያን ፍጡሮች፡ በእግዚአብሔር መልክ ኾነው፡ ቀድሞ፡ በገነት፡ ዛሬ፡ በምድር፡ ወደፊትም፡ በመንግሥተ ሰማይ፡ እንደእግዚአብሔር ይኖርዋት ዘንድ፡ ፈጣሪያቸው፡ በቸርነቱ የሰጣቸው፡ እነርሱም፡ እንደየፍላጎታቸውና እንደየምርጫቸው፡ ወይ፡ በፈቃደኝነት ተቀብለው ሊኖርዋት፡ አለዚያም፡ በእምቢተኝነት ተቃውመው ሊመልሷት የቻሉና የሚቻላቸው፡ መልካሚቱ ሕይወት፡ ይህች ነበረች፤ ዛሬም አለች፤ ወደፊትም፡ ለዘለዓለም ትኖራለች።

እባብ - ሰይጣን - ዲያብሎስ - ዘንዶ ማነው?

ጥያቄ፡- ያሳዝናል! እኒህ፡ አዳምና ሔዋን ደግሞ፡ እንዴት፡ እንደመላእክቱ ሊሳሳቱ ቻሉ?

መልስ፡- በቀድሞው ብርሃናዊ ስሙ፡ “ሳፕናኤል”፤ በኋለኛው ጽልመታዊ ስሙ፡ “ዲያብሎስ”፤ በክፋት አበጋዝነቱ፡ “ሰይጣን”፤ በተንኲል ግብሩ፡ “እባብ”፤ በጭካኔ ኃይሉም፡ “ዘንዶ” የተባለው፡ ርኩስ መንፈስ፡ የእግዚአብሔር ባለሟልና የሊቃነ መላእክት አለቃ እንደነበረ አውቃችኋል። ያ ርኩስ መንፈስ፡ በፈጣሪው ላይ በፈጸመው፡ ከህደት፡ ዓመፅና ትዕቢት ምክንያት፡ መቶውን የእግዚአብሔርን ነገደ መላእክት፡ በቀዳሚነት ሲመራ ከኖረበት የክብር ማዕርጉ ተዋርዶ፡ ከተከተሉት የአጋንንት ሠራዊቱ ጋር፡ ጨለማ በዋጠው በጥልቁ ምድራዊ ዐዘቅት ውስጥ ተጥሎ ይኖር ነበር።

በዚህ ኹኔታ፡ ዲያብሎስ የተባለው ሳፕናኤል፡ ከእግዚአብሔር መንግሥት እንዲወገድ በመደረጉ፡ የነገደ መላእክት ቁጥር፡ ወደዘጠና ዘጠኝ ዝቅ አለ። በኋላ ግን፡ ፈጣሪ፡ አዳምንና ሔዋንን፡ በመልኩ ፈጥሮ፡ ያን፡ የተለቀቀ የክብር ሥፍራ፡ ለእነርሱ በማውረሱ፡ ከእነርሱ ተወልደው ከተባዙት የሰው ዘር ነገዶች መካከል፡ የእርሱ፡ የአምላክ ልጆች ለመኾን በሚበቁት ቅዱሳን ምክንያት፡ እግዚአብሔር፡ የነገደ መላእክትን ቁጥር፡ ወደነበረበት፡ ወደመቶው ምልዓቱ መልሶታል።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

“እኔ” የምለው እኔነቴ፡ ማነው?”

ይህም ምሥጢር የተከሰተው፡ ዲያብሎስ የማሰነውን የሰዎችን መልካም ዕድል ሊቤኸ፡ እግዚአብሔር ቃል ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ወደምድር በመጣ ጊዜ፡ ይህን በሚመለከት፡ በምሳሌ ባሰማውና እንዲህ በሚለው ትምህርቱ ነው። “ከሰዎች መካከል፡ ‘ታናናሾች ናቸው!’ ብላችሁ፡ አንዳችውንም እንዳትንቁ፡ እንዲታሰኑክሉም ተጠንቀቁ! ‘መላእክቶቻቸው፡ በሰማያት፡ ዘወትር፡ የሰማዩ አባቱን ፊት ያያሉና፡’ እላችኋለሁ፡ የሰው ልጅ፡ ወደዚህ ዓለም የመጣው፡ የጠፋውን ለማዳን ነው። ምን ይመስላችኋል? ለአንድ ሰው መቶ በጎች ቢኖሩት፡ ከእነርሱም፡ አንዱ ቢባዝን፡ ዘጠና ዘጠኝን በተራራ ትቶ፡ እየተዘዋወረ፡ የባዘነውን አይፈልግምን? ቢያገኘውም፡ እውነት እላችኋለሁ፡ ካልባዘኑቱ፡ ከዘጠና ዘጠኝ ይልቅ፡ በዚያ፡ ጠፍቶ ባገኘው፡ የበለጠ ደስ ይለዋል። እንደዚሁ ኹሉ፡ ከእነዚህ፡ ከታናናሾቹ፡ አንዱ እንዲጠፋ፡ በሰማያት ያለው አባታችሁ ፈቃድ አይደለም።”

ከዚህ የጥንጥ፡ የሐሰትና የትዕቢት፡ የክህደትና የዓመፅ አባትና ምንጭ የኾነው ዲያብሎስ፡ አኹን ደግሞ፡ የቅንዓትና የምቀኝነት፡ የተንኮልና የምኞት አባትና ምንጭ በመኾን፡ አዳምንና ሔዋንን፡ ከፈጣሪያቸው ሊለያቸው፡ በጠላትነት ይከታተላቸው ጀመር።

አዳምና ሔዋን፡ በዚያች በመልካሟ የገነት ኑሮአቸው፡ ከእንስሳቱና ከአራዊቱ፡ ከአዕዋፋቱም ጋር በእየቋንቋቸው ይነጋገሩ፡ ይጨዋውቱም ስለነበረ፡ ከዕለታት በአንደኛዬቱ ቀን፡ ዲያብሎስ፡ በፊተና ሊያጠምዳቸው፡ የቅርብ ተወዳጃቸው በኾነችው በእባብ ላይ አድሮ፡ መጥቶ፡ “ሔዋንን፡ በውኑ እግዚአብሔር፡ ከገነት ዛፍ፡ ኹሉ እንዳትበሉ አገዛለን?” ሲል ጠየቃት።

“እርሷም፡ “በገነት ካለው፡ የዛፍ ፍሬ ኹሉ እንበላለን፤ ነገር ግን፡ በገነት መካከል ያለውን፡ መልካምንና ክፉን የሚያስታውቀውን ዛፍ ፍሬ፡ እግዚአብሔር፡ እንዳትሞቱ፡ ከእርሱ አትበሉ! አትንኩትም!” አለን። ብላ መለሰችለት። ዲያብሎስም፡ “ሞትን አትሞቱም፤ ከእርሱ የተገኘችውን ፍሬ በበላችሁ ቀን፡ ዓይኖቻችሁ እንዲከፈቱ፡ እንደእግዚአብሔርም፡ መልካምንና ክፉን የምታውቁ እንድትኾኑ፡ ፈጣሪ ስለሚያውቅ ነው እንጂ።” አላት።

“በዚህ ጊዜ፡ ሔዋን፡ የዛፍ ፍሬ፡ ለመብላት የማረ እንደኾነ፡ ለዓይንም እንደሚያስጉመጅ፡ ለጥበብም መልካም እንደኾነ አየች፡ ከፍሬውም ወሰደችና በላች! ለባልዋ ለአዳምም ሰጠችው፡ እርሱም፡ ከእርሱዋ ጋር በላ! ወዲያው፡ የኹለቱም ዓይኖች ተከፈቱ! እነርሱም፡ ራሳቸውን፡ ሰውነታቸውን፡ ራቁታቸውን ኾነው አገኙት! ደንግጠውም፡ አፍረውም፡ የበለሰንም ቅጠሎች፡ አያይዘው፡ ንፍረተ ሥጋቸውን በመሸፈን፡ ለየራሳቸው ግልድም አደረጉ!”

እንግዲህ፡ አዳምና ሔዋን፡ በእግዚአብሔር መልክ የተፈጠሩ የመጀመሪያዎቹ ሰብአውያን ፍጡሮች ብቻ ሳይኾኑ፡ ፈጣሪያቸው በጋብቻ ሥርዓት እንድ ያደረጋቸው፡ የመጀመሪያዎቹ ባልና ሚስት፡ በእባቡ ሰይጣን፡ አማካይነት፡ የእግዚአብሔርን ፈቃድ በመቃወም፡ የመጀመሪያዎቹ ኃጢአተኞች፡ የሰው ዘር የኾኑትንም፡ የመጀመሪያዎቹን፡ ወንዶችና ሴቶች ልጆችን ለመውለድ፡ የመጀመሪያዎቹ አባትና እናት ኾኑ።

ምዕራፍ ፬፤
እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፡- ፍጡርነት!

የመምረጥ ነጻነትና የመወሰን ሥልጣን፡፡

ጥያቄ፡- ድፍረት አይኹንብንና፡ “አዳምና ሔዋን፡ ይህን የመሰለውን ሰሐተት፡ ጥፋትና በደል ከመፈጸም እንዲታቀቡ፥ ወይም መከላከያውን ኃይል አዘጋጅቶላቸው፡ በዚያ እንዲጠቀሙ ማድረግን፡ እግዚአብሔር፡ እንዴት ባያስበው ቀረ? መቼም፡ ለእርሱ የሚሳነው ነገር እንደሌለ ተረድተናል፤ ታዲያ፡ ቀደም ብለው በተፈጠሩት፡ በመላእክት ላይ የደረሰውን ፈተናና ውድቀት፡ ከአኒህ ከአዲሶቹ ፍጡሮቹ፡ ለምን አላስወገደውም?” ብለን እንድንጠይቅ ትፈቅድልናለህ?

መልስ፡- ጠይቆ ለመረዳት ስለኾነ፡ ይህን የመሰለውን ድፍረት፡ እንኳንስ፡ ኹሉን እንድናውቅለት የሚፈልገው ፈጣሪ ይቅርና፡ እኔ ደካማውና አላዋቂው ሰው እንኳ፡ ደስ ብሎኝ አበረታታዋለሁ። ስለዚህ፡ ለወደፊቱ፡ ይህን፡ “ድፍረት” የሚለውን ቃል መናገሩ ቀርቶ፡ በእየገሊናችሁ እንኳ አታስቡት!

ወደጥያቄያችሁ ፍሬ ነገር ልመለስና፡ እንዳላችሁት፡ እግዚአብሔር፡ ኹሉን ማድረግ የሚቻለው ስለኾነ፡ አዳምና ሔዋን፡ ያቺን፡ መልካሙንና ክፉውን ለይታ የምታስታውቀውን የእውቀት ዛፍ ፍሬ እንዳይበሉ፥ እንዳያውም፡ የሕይወትን ዛፍ ፍሬ ብቻ በቅድሚያ በልተው፡ ክፋት፥ ኃጢአትና ሞት የሌሉባትን፡ የዘለዓለም መልካም ሕይወት ወርሰው፡ የገነት ኑሮአቸውን፡ በበለጠ ተድላ ደስታ እንዲቀጥሉ ለማድረግ፡ አዎን፥ ይችላ ነበር።

“እግዚአብሔር፡ ማናቸውንም ነገር፡ ‘ይኹን!’ ብሎ፡ በቃሉ ብቻ፡ ማዘዝና ትእዛዙን ማስፈጸም ሲችል፡ ለምን ይህን ኹሉ አላደረገም?” ለሚለው፡ ለዚህ መጠይቃዊ አስተያየት፡ አጥጋቢ ከኾነ በቂ ምክንያቱ ጋር፡ ተገቢውን መልስ መስጠት አያዳግትም፤ ያም ምክንያት፡ ፈጣሪ፡ ለእያንዳንዱ ፍጡር፡ በነፍስ ወከፍ፡ በተፈጥሮ፡ ከሰጠው ባሕርይ የመነጨ ሲኾን፡ ቀደም ብለው፡ መላእክት፥ ቀጥለውም፡ አዳምና ሔዋን፡ እስካኹት ትውልድ ድረስ፡ የተጠቀሙበት፥ ዛሬም፡ እናንተና እኔ፡ እየሠራንበት ያለው፡ “የመምረጥ ነጻነትና የመወሰን ሥልጣን” የሚባለው ጸጋ ነው።

ይህ ስጦታ፡ ፈጣሪ፡ ለፍጡሩ ከሰጣቸው፡ የተፈጥሮ ጸጋዎች መካከል፡ ከኹሉ የሚበልጠው እንደኾነ፡ አስተውሉ! ሰውን፡ “በመልኩ ፈጠረው!” ያሰኘው፡ ይህ ነውና። ለፍጡርም፡ ከዚህ የበለጠ፡ ከእግዚአብሔር የተሰጠውና ሊሰጠው የሚፈልገው ሌላ ጸጋ እንደሌለ ተመልከቱ! ለሰው፡ በተፈጥሮው ካገኛቸው ጸጋዎች ጋር፡ ራሱ የሚፈልገውን፥ የሚፈቅደውንና የሚመርጠውን ለማድረግ ሥልጣንና ችሎታ፥ ነጻነትና መብት ያለው ኾኖ መፈጠሩ ብቻ ይበቃዋል። ለፍጡሩ፡ “ይህ ይሻለዋል” ብሎ አስቦለት፡ ይህን ያደረገለት፡ ራሱ ፈጣሪ ቀርቶ፡ እኔ ፍጡሩ እንኳ፡ እግዚአብሔርን፡ በዚህ ስጦታው፡ ማመስገን ብቻ ሳይኾን፡ ቸርነቱንም፡ እጅግ አብዛኛ እደንቃለሁ።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

“እኔ” የምለው እኔነቱ፡ ማነው?”

እኹንም እንደገና በማስተዋል ተመልክቱ! ፈጣሪ፡ ለአዳምና ለሔዋን፡ ይህን የመሰለውን የመምረጥ ነጻነትንና የመወሰን ሥልጣንን ሰጥቶ፡ ምን ዓይነት ምርጫን እንደሚያደርጉና ምን ዓይነት ውሳኔን እንደሚሰጡ ለማወቅ፡ ኹለት ዓይነት የተለያዩ ጠቀሜታና ኃይል ያላቸውን ፍሬዎች የሚያስገኙ፡ ኹለት ዓይነት ዛፎችን፡ በመኖሪያቸው ገንታ መኻል አበቀለላቸው፡፡ እንደኛዋ፡ “የሕይወት ዛፍ”፡ ኹለተኛዋ ደግሞ፡ “የእውቀት ዛፍ” የሚል ስምና ግብር ነበራቸው፡፡ አዳምና ሔዋን፡ ምርጫቸው፡ የሕይወት ዛፍ ፍሬን ለመብላት ከኾነ፡ ያን መልካም ፍሬ በልተው፡ የዘለዓለምን ሕይወት እንደሚቀዳጁ፡ ነገር ግን፡ ምርጫቸው፡ የእውቀትን ዛፍ ፍሬ ለመብላት ከኾነ፡ ያን ክፉ ፍሬ በልተው፡ በዘለዓለም ሞት ሲወቃዩ የሚኖሩ መኾናቸውን፡ እግዚአብሔር አምላክ፡ አስቀድሞ፡ በቃሉ ነገራቸው፡ የእርሱ ፍላጎትና ፈቃድ፡ ምን እንደኾነም፡ በግልጽ ለይቶ አሳወቃቸው፡ ይህንም ያደረገው፡ ሞትን ስለምታስከትለው፡ ስለእውቀት ዛፍ ፍሬ፡ ጠንቁን በማብራራት፡ ከእርሷ እንዳይበሉ፡ ነገር ግን፡ የሕይወትን ዛፍ ፍሬ በልተው፡ የእርሱ ልጆችና የመንግሥቱ፡ የክብሩም ወራሾች ኾነው፡ ከእርሱ ጋር አብረው፡ ለዘለዓለም፡ በሰላምና በፍቅር፡ በደስታና በዕረፍት እንዲኖሩለት ነበር፡፡

እነርሱም፡ ከፈጣሪ፡ በተፈጥሮ በተሰጣቸው፡ በዚያ፡ የመምረጥ ነጻነታቸውና የመወሰን ሥልጣናቸው፡ ኹሉን ነገር አውቀው፡ ፈልገውና ፈቅደው፡ ምርጫቸውንና ውሳኔያቸውን አደረጉ! በዚያ ምርጫቸው ጊዜ፡ ፍላጎታቸውና ፈቃዳቸው፡ የፈጣሪያቸውን ፍላጎት መከተልና ፈቃዱን መፈጸም ቢኾን ኖሮ፡ የሕይወትን ዛፍ ፍሬ በልተው፡ ከእርሱ ጋር፡ ለዘለዓለም በሕይወት ለመኖር ይችሉ ነበር፡፡ ያን፡ ለማድረግ፡ እንዳችሁ የሚከለክላቸው ምክንያት አልነበረም፡፡ እንዲያውም፡ ፈጣሪያቸው፡ እንደሌሎቹ የዛፍ ፍሬዎች ኹሉ፡ የሕይወትንም ዛፍ ፍሬ “ብሉ” ማለቱ እንደኾነ፡ የአምላክን አሳብ፡ በዚያ አድራጎቱና ኹኔታው፡ በቀላሉ መረዳት ይቻላል፡፡ ይህን እውነታ፡ በቀላሉ የሚያረጋግጠው፡ ፈጣሪ፡ የሞት ጠንቅን የማስከተል ክፉ ተፈጥሮ በነበረበት፡ በእውቀቷ ዛፍ ፍሬ ላይ እንዳደረገው ኹሉ፡ ከሕይወት ዛፍ የሚገኘውን ፍሬ “አትብሉ!” ብሎ፡ በሕይወቷ ዛፍ ፍሬ ላይ፡ በግልጽ የገደበባቸው ክልከላ አለመኖሩ ነው፡፡

የአዳምና ሔዋን ፍላጎትና ፈቃድ ግን፡ ሌላ ኾኖ ተገኘ፡፡ ይኸውም፡ የፈጣሪያቸውን ፍላጎትና ፈቃድ በመቃወም፡ የክፉት፡ የኃጢአትና የዘለዓለም ሞት ጠንቅን ያስከተላቸባቸውን፡ ፈጣሪያቸውም፡ በቃሉ፡ በግልጽ፡ “አትብሉ!” ያላቸውን፡ የእውቀትን ዛፍ ፍሬ እንዲበሉ፡ ጠላት ዲያብሉስ፡ የሥጋቸውን ፈቃድ ተከትሎ፡ ያቀረበላቸውን ተጸራሪ አሳብ፡ ያለቅሬታ ተቀብለው መፈጸማቸው ነው፡፡ ይህ ድርጊታቸው፡ ከእግዚአብሔር ልጅነት አውጥቶ፡ ለዲያብሉስ ተገዢነት፡ ከእግዚአብሔር ጽድቅ አውጥቶ፡ የዘለዓለም ሕይወት አውጥቶ፡ ለሰይጣንና ለሠራዊቱ ለተዘጋጀው ለዘለዓለም ሥቃይ ዳረጋቸው፡ የፈጠራቸውንና ያን ኹሉ መልካም ችሮታ ያደረገላቸውን፡ የሚያውቁትን እግዚአብሔርን ትተው፡ የማያውቁትንና ምንም ያላደረገላቸውን ጠላታቸውን መከተላቸው፡ ዛሬም ስላለ፡ ያስደንቃል፡፡

እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፡- ፍጡርነት!
የመምረጥ ነጻነትና የመመለስ ሥልጣን።

በዚህ የተነሣ፡ ክብራቸው የነበረው፡ የእግዚአብሔር መልኩ፡ ከእነርሱ ስለተለየ፡ የለበሱትን የብርሃን ጸጋ ተገፍፈው፡ ዕርቃናቸውን ቀሩ! ይህንም ሲያውቁና ሲያዩ፡ ጎፍረት ተሰማቸውና ሥጋቸውን በቅጠል ሸፈኑ።

ሰብአዊው ፍጡር፡ በዝንባሌውና በምርጫው፡ በበለጠ የሚያጋድለው፡ ወደእግዚአብሔራዊው መልካም ሳይኾን፡ ወደሰይጣናዊው ክፋት መኾኑ፡ ማለትም፡ የሰው ዘር፡ የእግዚአብሔርን ቃል ከመሰማት፡ በጎ ሥርዓቱንና ቅን መንገዱንም ከመከተል ይልቅ፡ የዲያብሎስን ትእዛዝ መቀበልን፡ በሰይጣናዊ መመሪያውና በክፋት ንጻናውም ላይ መጓዝን መምረጡ፡ መውደዱም፡ በዚህ ፍላጎቱና ምርጫው፡ ውሳኔውና ድርጊቱ ተረጋገጠ!

በኋላ ዘመን፡ “እግዚአብሔር፡ የሰው ክፋት፡ በምድር ላይ እንደበዛ፡ የልቡ አሳብና ምኞትም ፈጽሞ ክፉ እንደኾነ ሰላዩ፡ ሰውን፡ በምድር ላይ በመፍጠሩ ተጸጸተ! በልቡም አዘነ። እግዚአብሔርም፡ ‘የፈጠርሁትን ሰው፡ ከምድር ላይ አጠፋለሁ፤ ከሰው እስከእንስሳ፡ እስከተንቀሳቃሽም፡ እስከሰማይ ወፍም ድረስ፤ ስለፈጠርኋቸው፡ ተጸጽቻለሁና!’ አለ።”^፩ ተብሎ በታላቁ መጽሐፍ የተጻፈው፡ ለዚህ መኾኑን በቀላሉ መገንዘብ አያዳግትም።

ዛሬም ቢኾን፡ በሕይወተ ሥጋ የሚኖረው፡ እያንዳንዱ ሰው፡ ወንድም፡ ሴቱም፡ የሚያደርገው፡ ያው አዳምና ሔዋን ያደረጉትን መኾኑን፡ ከእየራሳችን አስተሳሰብና አድራጎት በቀላሉ መረዳት ይቻላል፤ ለዚህም፡ የዘወትር መፋረጃ ሾኖ፡ በሰዎች ጎሊና ውስጥ ብቻ ሳይኾን፡ አፍአዊ ሰውነታቸው ላይ ጭምር፡ በገሃድ ሲመሰክር የሚኖረው ማስረጃ፡ እነሆ፡ ቀርቧል፤ እርሱም፡ የሕይወት ዛፍ ፍሬ ሾኖ፡ ወደዚህ ዓለም የመጣውና በሰዎች መካከል የተገኘው፡ ኢየሱስ ክርስቶስ በተናገረው ቃሉ ላይ የተመሠረተው ነው። ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በዚህ ቃሉ፡ “ለዘለዓለም ሕያዋን ኾናችሁ፡ በፍጹም ነጻነትና ሰላም፡ ተድላና ደስታ፡ ከእኔ ጋር ትኖሩ ዘንድ፡ ሥጋዬንና ደሜን፡ እንካችሁ! ብሉ! ጠጡ!” እያለ፡ በእየቀኑ፡ በብርሃን በመጮህ፡ በእየቤተ ክርስቲያኑ የሥርዓተ ቅዳሴ ገበታ፡ ቅዱስ ሥጋውንና ክቡር ደሙን እንድንቀበልለት፡ ሰዎችን፡ በይፋ ይጋብዛል።

በዚህ አንጻር ደግሞ፡ ዲያብሎስ፡ “የሕይወት ዛፍ ፍሬ የኾነው፡ የኢየሱስ ክርስቶስ፡ ቅዱስ ሥጋና ክቡር ደም ነው” ተብሎ የሚቀርብላችሁ ቁርባን፡ በሥጋችሁም፡ በነፍሳችሁም፡ ለኮነኔና ለፍዳ፡ ለገሃነመ እሳትና ለዘለዓለም ሥቃይ የሚዳርጋችሁ ስለኾነ፡ እርሱን ትታችሁ፡ ለሥጋ የሚኾነውን፡ የእንስሳውን ብርንዶና ጮማ እየበላችሁ፡ ሰውነታችሁንም ለተለያዩ ፍትወት የሚያነሣውን፡ የወይንና የማር ጠጁን፡ በእየዳይነቱ እየጠጣችሁ ተደሰቱ!” እያለ፡ ሌትተቀን፡ መርዘኛ ወሬውን፡ በጨለማና በሹክሹክታ ያለጋፍረትና ያለዕረፍት ይነዛል።

በሰዎች፡ በኢትዮጵያውያንም ዘንድ፡ ተደማጭነትንና ተፈጻሚነትን ያገኘው፡ የማነኛቸው አዋጅ ይመስላችኋል? እጅግ ያሳዝናል፤ ያስገርማልም።

ጥያቄ፡- ለምንድር ነው፡ የሚያሳዝነውና የሚያስገርመው? በተለይም፡ በኢትዮጵያውያን ዘንድማ፡ በይበልጥ፡ ተደማጭነትንና ተፈጻሚነትን ሊያገኝ የሚገባው፡ የኢየሱስ ክርስቶስ አዋጅ አይደለምንዴ?!

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያውያን

“እኔ” የምለው እኔነቴ፡ ማነው?”

መልስ፡- “እጅግ ያሳዝናል! ያስደንቃልም።” ያልሁት እኩ፡ ለዚህ ነው፤ ተቀባይነትን አትርፎ፡ በሥራ ላይ የዋለው፤ እየተስፋፋም ሲካኼድ የሚታየው አዋጅ፡ በአጽንዖት ልድገመው፡ በተለይ በኢትዮጵያውያን ዘንድ፡ የዲያብሎስ እንጂ፡ የኢየሱስ ክርስቶስ አይደለም።

ጥያቄ፡- እንዴት?

መልስ፡- “ይህ፡ ለምን? ወይም እንዴት ኾነ?” ለሚለው ጥያቄዎቻችሁ፡ መልስ ይኾናችሁ ዘንድ፡ ከላይ ከተጠቀሱት ኹኔታዎችና ድርጊቶች፡ የሚከተሉትን ቁም ነገሮች እንድትገነዘቧቸው የሚያስፈልጋችሁ ይኾናል።

እነዚህም፡-

፩ኛ. እያንዳንዱ ሰብአዊ ፍጡር፡ ወንድ ኾነ ሴት፡ በእየግሉ፡ በዚህ ዓለም፡ የእግዚአብሔር የኾነውን፡ መልካሙን ወገን፤ ወይም የዲያብሎስ የኾነውን፡ ክፉውን ወገን ለመከተል፡ ገደብ የሌለው፡ ፍጹም የመምረጥ ነጻነትና የመወሰን ሥልጣን፡ ከፈጣሪው፡ በተፈጥሮ የተሰጠው መኾኑን፡

፪ኛ. የዚሁ ፍጡር ምርጫ፡ በይበልጥ፡ ከእግዚአብሔር ፈቃድ ይልቅ፡ የዲያብሎስን ፍላጎት የሚከተል መኾኑንና ይህንኑ ምርጫውን፡ በተግባር ላይ የሚያውለው፡ በዚሁ፡ በሰይጣናዊው አግጣጫ መኾኑን፤

፫ኛ. ዲያብሎስ፡ የእግዚአብሔር ተቃዋሚ ብቻ ሳይኾን፡ ሰውን፡ በጠላትነት ሊያጠፋው፡ በቅንዓት የሚከታተለውና በምቀኝነት የሚፈታተነው፡ ምክንያቱ፡ የሰው ዘር፡ በእርሱ ቦታ ተተክቶ፡ የእርሱን የቀድሞ ክብር ስለወረሰበት መኾኑን፤

፬ኛ. በፍጥረት መጀመሪያ፡ “እባብ”፤ በፍጻሜ ዘመንም፡ “ዘንዶ” የተባለው፡ ይኸው ርኩስ መንፈስ፡ የፈተና መሣርያነቱ፡ በእግዚአብሔር ዘንድ ታውቆለት፡ ሰዎችን እንዲፈትን፡ እግዚአብሔር የፈቀደለት መኾኑን፤ ይህም መለኮታዊ ፈቃድ፡ በኢየሱስ ብቻ ሳይኾን፡ በራሱ፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ ሳይቀር ተፈጻሚነትን ያገኘ መኾኑን፤

፭ኛ. በእነዚህ፡ በተጠቀሱት ምክንያቶች፡ የእግዚአብሔር ወገኖች የኾኑ ሰዎች፡ በዚህ ዓለም፡ ፈተናና መከራ የሚጸናባቸው፤ የዲያብሎስ ወገኖች የኾኑት ግን፡ በኹሉ እየቀናቸው፡ የተድላ ደስታ ፍላጎታቸው የሚሟላቸው መኾኑን፤

፮ኛ. ይህን የመሰለው ኹኔታ፡ በዚህ ዓለም እጅግ ሰፍኖ፡ በርትቶና ተስፋፍቶ መታየቱ፡ በተለይ፡ ለእግዚአብሔር ወገኖች፡ እውነተኛነትና ታማኝነት፡ ጽኑ መፈተኛ እሳት ኾኖ እንዲያገለግል፡ ከፈጣሪ እንደተፈቀደ በማመን፡ የቅዱሱ ኪዳን ልጆች የኾነው ኢትዮጵያውያን፡ ፈተናውን፡ በትዕግሥት ተቋቁመን ድል ማድረግ የሚገባን መኾንን፤

ጀኛ. ሰዎች፡ በዚህ ዓለም፡ ጥቅማቸውን፡ ወይም ጉዳታቸውን በሚመለከት፡ እንደየምርጫቸው፡ በግልም ሽን በኅብረት፡ የሚደርስባቸው ማናቸውም ዓይነት ሽኔታ፡ “ሥራ ለሠራው፤ እሾህ ላጣራው!” እንደሚባለው፡ የየድርጊታቸውን ብድራት በመቀበል ሲሾኑ፡ ከእግዚአብሔር ዘንድ፡ ሊከፈላቸው የተዘጋጀው፡ የመጨረሻው፡ የእምነትና የምግባር ዋጋ ግን፡ የሚታደላቸው፡ ዛሬ ሳይሾኑ፡ በፍጻሜ ዘመን በሚሰጠው፡ የዘለዓለማዊ ጽኑነቱ ፍርድ ላይ መሾኑን የሚያመለክቱት ናቸው።

ከዚህ ጋር አያይዛችሁ የምታስተውሉት፡ አንድ ሌላ፡ ዓቢይ ቁም ነገር አለ፡ ይኸውም፡ እግዚአብሔር፡ በገነት መካከል ተከሏቸው የነበሩት፡ በፍሬያቸውም፡ “የሕይወት ዛፍ” እና “የሞት ዛፍ”፡ የሚል መለያ ስያሜ የተሰጣቸው፡ ሹለቱ ዛፎች፡ ምሳሌነታቸው፡ በምንና በእነማን ተፈጽሞ እንደተገኘ የሚያሳየው እውነታ ነው። በዚህ መሠረት፡ በፍጥረት መጀመሪያ፡ የደረሰው ሹናቴ፡ ክፉና ደጉን ለይታ ያሳወቀቸው፡ “የሞት ዛፍ”፡ ለምውቱ አዳም፡ ምውት ምሳሌ መሾኗን፡ ማለትም፡ አዳም፡ “የሞት ዛፍ” አማናዊ መገለጫ መሾኑን አረጋግጧል። የተረጋገጠውም፡ ከዚህ ዛፍ የተገኘቸውን ፍሬ፡ ራሷ በልታ፡ ባሏንም በማብላት፡ ለዲያብሎስ ተገዢነት፡ ለኃጢአትና ለሞት ምክንያት የሾነችው ሔዋን፡ ከአዳም በመገኘቷ ነው።

በዚህ አንጻር ደግሞ፡ በመጨረሻው ዘመን የደረሰው ሹናቴ፡ “የሕይወት ዛፍ”፡ ለሕያውቱ ድንግል ማርያም፡ ሕያው ምሳሌ መሾኗን፡ ማለትም፡ ድንግል ማርያም፡ “የሕይወት ዛፍ” አማናዊት መገለጫ መሾኗን አረጋግጧል። የተረጋገጠውም፡ አዳምና ሔዋን፡ “የሞትን ዛፍ” ፍሬ ሳይበሉ፡ “የሕይወትን ዛፍ” ፍሬ በልተው ቢሾኑ ኖሮ፡ “ለዘለዓለም ሕያዋን ሽነው ለመኖር በበቁ ነበር!” ሊባልላቸው ይቻል እንደነበረ ሹሉ፡ ዘሮቻቸው፡ “የሕይወት ዛፍ” ከሾነችው፡ ከድንግል ማርያም የተገኘውን፡ “የሕይወት ዛፍ ፍሬ” ኢየሱስ ክርስቶስን፡ ሥጋውን በመብላትና ደሙን በመጠጣት፡ የዘለዓለም ሕይወትን ለመውረስ በመቻላቸው ነው።

እንግዲህ፡ ዛሬ፡ በምድር ላይ የሚንቀሳቀሰው፡ የእያንዳንዱ ወንድ፡ የህልውና አቋም የሚወሰነውና የሚለየው፡ ወገናዊነቱ፡ ከመጀመሪያው አዳም፡ ወይም፡ የመጨረሻው አዳም ከሾነው፡ ከኢየሱስ ክርስቶስ፡ ወደማነኛቸው እንዲሾኑ፡ በሚያደርገው ምርጫው ላይ ይሾናል። ይህም ማለት፡ ይህ ወንድ፡ የመጀመሪያውን አዳም መምሰልን ከመረጠ፡ የዚያ አዳም ዕድል፡ በ“ሞት ዛፍ” ምሳሌነቱ ያስገኘው ፍሬ፡ የሞትን ጽዋ ስለሾነ፡ የዚህ ወንድ ሥጋዊ ኑሮና ነፍሳዊ ፍጻሜ፡ የዘለዓለም ሞት ይሾናል። ነገር ግን፡ የዚህ ወንድ ምርጫ፡ የመጨረሻውን አዳም፡ ኢየሱስ ክርስቶስን መምሰል ከሾነ፡ የዚህኛው አዳም ዕድል፡ በ“ሕይወት ዛፍ ፍሬ” ምሳሌነቱ ያስገኘው ጸጋ፡ የሕይወትን ጽዋ ስለሾነ፡ የዚህ ወንድ ሥጋዊ ኑሮና ነፍሳዊ ፍጻሜ፡ የዘለዓለም ሕይወት ይሾናል ማለት ነው።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት፤

“እኔ” የምለው፡ እኔነቴ ማነው?”

በዚሁ መልክ፡ የእያንዳንዱ ሴት፡ የህልውና አቋም፡ የሚወሰነውና የሚለየው፡ ወገናዊነቷ፡ ከመጀመሪያዋ ሔዋን፡ ወይም፡ የመጨረሻዋ ሔዋን ከኾነችው፡ ከድንግል ማርያም፡ ወደማነኛቸው እንዲኾን በምታደርገው ምርጫዋ ላይ ይኾናል። ይህም ማለት፡ የመጀመሪያዋን ሔዋን መምሰልን ከመረጠች፡ ሥጋዊው ኑሮዋና ነፍሳዊው ፍጻሜዋ፡ የዘለዓለም ሞት ይኾናል፡ የመጨረሻዋን ሔዋን፡ ድንግል ማርያምን መምሰልን ከመረጠች ግን፡ ሥጋዊው ኑሮዋና ነፍሳዊው ፍጻሜዋ፡ የዘለዓለም ሕይወት ይኾናል ማለት ነው።

የ፩ሺ፭፻ ዓመታት ዘመን ኩነት ምሥጢር።

ጥያቄ፡- እንዲህ ከኾነ፡ ታዲያ፡ መላእክትም ኾኑ የሰው ዘር የሚገኝበት ፍጥረት ኹሉ፡ እንዴት ሊድን ይቻላል? እግዚአብሔርም፡ በዘለዓለም መንግሥቱ ላዘጋጀለት መልካም ሕይወት፡ በተለይ፡ ሰብአዊው ፍጡር፡ እንዴት ሊበቃ ይችላል?

መልስ፡- “በእግዚአብሔር ዘንድ፡ ኹሉ ይቻላል! ማድረግ የሚሳነውም ነገር የለም!” ተብሎ እንደተነገረው፡ በፍጥረቱ ዘንድ፡ ሊፈጸም ቀርቶ፡ ሊታሰብ እንኳ የማይሞከረው፡ ዕውቀት ድንቅ የኾነው፡ ፍጥረቱን የማጸን (የታደገነት) ሥራው፡ እውን የሚኾንበት ዘመን እንደሚመጣ፡ እግዚአብሔር፡ ገና የመጀመሪያዎቹ ሰብአውያን ፍጡሮች፡ በሕይወተ ሥጋ በነበሩበት ጊዜ፡ የተሰሩ ቃሉን ሰጠ! ይህም የኾነው፡ አጸምና ሔዋን፡ ከፈጸሙት፡ የክህደት፡ የዓመፅና የአምልኮ አመንዝራነት ኃጢአታቸው፡ “ተሳስተናል! አጥፍተናል! በድለናል!” ብለው፡ በፈጣሪያቸው ፊት ወድቀው፡ ይቅርታ በመጠየቃቸው፡ ማለትም፡ ንስሐ በመግባታቸው ነው።

አጸምና ሔዋን፡ በገዛ ራሳቸው ምርጫና ውሳኔ ከገቡበት፡ የጨለማ ግዛትና ባርነት፡ ኃጢአትና ሞት ሊያድናቸው፡ እግዚአብሔር፡ የሰጣቸው የተሰሩ ቃል፡ በሐሙስ ዕለት ወበመንፈቅ ለዕለት፡ እትወለድ እምወለተ ወለትክ! ወእድህክ ውስተ መርዛብክ፡ ወእትቤዘወክ በመስቀልያ፡ ወበሞትያ!” “በአምስት ቀን ተኩል”፡ ማለትም፡ “አምስት ሺህ፡ አምስት መቶ ዓመታት ሲፈጸሙ፡ ከሴት ልጅህ ሴት ልጅ ተወልጄ፡ በሴትህ ምድራህ (ደጃፍ) ድኬ፡ ስለአንተ ቤዛ ኾኜ፡ ተሰቅዬና ሞቼ አድንገለሁ!” የሚል ነበር። እዚህ ላይ፡ ስለእግዚአብሔር ቀንና ስለሰው ቀን ልዩነት፡ ቀደም ብሎ የተሰጠውን ተተቃራኒ አስታውሳችሁ፡ “አምስት ቀን ተኩል”፡ ያለው፡ “አምስት ሺህ፡ አምስት መቶ ዓመታት” የመኾኑን ቁም ነገር፡ በትርጓሜው አስተካክላችሁ እንድትረዱት ያስፈልጋል።

እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፡- ፍጡርነት!
የጅሺጅሺ ዓመታት፡ ዘመነ ኩነኔ ምሥጢር።

አዳምና ሔዋን፡ ለጊዜው፡ ንስሐ ይግቡ እንጂ፡ የፈጸሙት ክህደትና ዓመፅ፡ የአመንዝራኒት ኃጢአትና ያስከተለባቸው ሞት፡ በራሳቸውና እንደነርሱ፡ የዲያብሎስ ወገኖች መኾንን በሚመርጡ ልጆቻቸው አማካይነት፡ ባለማቋረጥ እንደሚቀጥል፡ ይህም የክፋት አካሄዳቸው፡ ሰውን፡ በምድር ላይ በመፍጠሩ፡ በኋለኛው ዘመን እስከመጸጸት እንደሚያደርሰው፡ እግዚአብሔር፡ አስቀድሞ፡ በአምላክነቱ፡ ኹሉንም አወቀ፡ ወዲያውም፡ ያን፡ የሰጣቸውን የተስፋ ቃል፡ ከላይ እንደተመለከተው፡ እነርሱ ከተፈጠሩበት ቀን ጀምሮ፡ የዘመኑ ቁጥር፡ ጅሺጅሺ ዓመታት ሲሞላ እንደሚፈጽምላቸው፡ አበሠራቸው! ይህም፡ “አነሆ፡ ያች ዘመን ስትደርስ፡ የራሱን መለኮታዊ አካልና ባሕርይ፡ ከእነህ ስሑታን ፍጡሮቹ፡ የነፍስና የሥጋ አካላትና ባሕርያት ጋር በማዋሃድ፡ ሰው ኾኖ፡ በምድር ላይ የሚገለጽ መኾኑን አረጋግጦ ነገራቸው!” ማለት ነው። ሰው የሚኾነውም፡ በኋለኛው ዘመን፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ተፈጽሞ እንደታየው፡

፩ኛ፡ የእግዚአብሔር የተስፋውና የትንቢቱ ቃላት ኹሉ መፈጸማቸውን ሊያረጋገጥ፡

፪ኛ፡ የሰው ልጆች፡ ፍጹም የኾነችውን ሕይወት፡ በምድር ላይ፡ በአካለ ሥጋ፡ እንዴት መኖር እንደሚገባቸው ሊያስተምርና ሊያሳይ፡

፫ኛ፡ ከኹሉም ይልቅ፡ በነፍስና በሥጋ ዓለማት ውስጥ የፈጠራቸውን መላእክትንና ሰዎችን፡ ለዘለዓለም፡ ከክፋት፡ ከኃጢአትና ከሞት በማዳን፡ እነዚህን ኃይላትና አበጋዛቸውን ድል አድርጎና ኹሉንም ዋጅቶ፡ ወደመጨረሻው መንፈሳዊ ዓለም ሊያስገባ፡ በዘለዓለማዊ መንግሥቱም፡ የጌትነቱ፡ የክብሩና የደስታው ወራሾች ሊያደርጋቸው መኾኑን አሳወቃቸው።

ይህ መለኮታዊ ውሳኔው፡ እግዚአብሔር፡ ለፍጥረቱ ያለውን፡ የታዳጊነት ፍቅሩን፡ የገለጸበት ታላቅ ቸርነቱ ኾነ!

ጥያቄ፡- እግዚአብሔር፡ ይህን የታዳጊነቱን ታላቅ ቸርነት ለማድረግ፡ ማለትም፡ ሰብአዊ ፍጡሩን፡ ከክፋት፡ ከኃጢአትና ከሞት የማዳን ቤዛነቱን፡ ለምን፡ ለጅሺጅሺ ዓመታት ማቆየት አስፈለገው?

መልስ፡- ለዚህ ጥያቄያችሁ፡ መልስ የኾነው እውነታ የሚገኘው፡ ከፈጣሪ ሳይኾን፡ ከራሱ ከሰብአዊው ፍጡር ነው። የፈጣሪ ፈቃድማ፡ ምን እንደኾነ፡ ገና፡ ከመጀመሪያው፡ ለአዳምና ለሔዋን፡ ከእነርሱም በኋላ፡ በእየዘመናቱ፡ ለልጆቻቸው ባደረገላቸው የቸርነት ሥራዎቹ ገሃድ አውጥቶታል። በዚህ ረገድ፡ እግዚአብሔር፡ ይህን የታዳጊነቱን ታላቅ ቸርነት ለማድረግ፡ ለዚያን ያህል ረዥም ዘመን እንዲጠብቅ ያስገደደው፡ ከእርሱ የመነጨ፡ አንዳች ሌላ፡ የፍላጎት ምክንያት ኖሮ አይደለም። ምክንያቱ፡ አንድ ብቻ ነበር፤ እርሱም፡ ከእግዚአብሔር ፈቃድ አፈንግጦ፡ ወደዲያብሎስ ፈቃድ ይወገነው የሰው ፈቃድ፡ ራሱን፡ ወደነበረበት የተፈጥሮ በታው አስተካክሎ ለመመለስ፡ “እምቢ!” ብሎ በዓመፀኛነት ሳጦ አቲ መቀጠሉ ነበር።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

“እኔ” የምለው እኔነቴ፡ ማነው?”

የዚህም ምንጩ፡ በፍጥረት ዘመን የኖረችው፡ የመጀመሪያዋ ሔዋን፡ ከፈጣሪዋ በተሰጣት፡ የመምረጥ ነጻነትና የመወሰን ሥልጣን ተጠቅማ፡ ከእግዚአብሔር ፈቃድ ይልቅ፡ የሥጋዋን ፈቃድ ተከትላ፡ የዲያብሎስን የክፋት አሳብና የሞት ቃል በመቀበል መኾኑ፤ አዳምም፡ የፈጣሪውን ቃል ከመጠበቅ ይልቅ፡ የሚስቱን ቃል በመከተሉ መኾኑ፡ ቀደም ብሎ ተመልክቷል።

በፍጹሜ ዘመን ግን፡ አዳምና ሔዋን፡ ከኋለኞቹ ትውልዶቻቸው ጋር በተከታታይ የተከተሉትን፡ ያን ክፉ የኩነቴ ህልውና፡ ወደደጉ የምሕረት ሕይወት መልሳ ለመለወጥ የምትችል፤ በፍጹም ሃይማኖታዊ አቋሟና ምግባርዋም፡ መለኮት ልጇን፡ “ዳግማዊ አዳም”፤ ራሷን፡ “ዳግማዊት ሔዋን” የምታሰኝ፡ እንዲት አካለ መጠን ያደረሰች፡ የ፲፭ ዓመት ድንግል፡ በምድር ላይ የምትገኘው፡ ልክ፡ በዚያች፡ ጅሺጅጅኛዋ ዓመት በምትፈጸምበት ቅጽበት መኾኑን፡ እግዚአብሔር፡ አስቀድሞ ሰላወቀ፡ የተስፋው ቃል የሚፈጸምበትን ዘመን፡ ቁጥሩን ወስኖ፡ ለአዳምና ሔዋን ነገራቸው።

ያም የኾነው፡ የቀደመችው ሔዋን፡ ለጥፋቱ ወገን የተጠቀመችበትን፡ ያን፡ የመምረጥ ነጻነትና የመወሰን ሥልጣን፡ ይህች ድንግል፡ ለልማቱ ወገን ስላዋለችው ነው፤ ይህም፡ “ሥጋዊ ፈቃዷን ከሚያበረታታው፡ ከዲያብሎስ ፈቃድ ይልቅ፡ የነፍሷን ፈቃድ ያጠናክረላትን፡ የእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስን መልካም አሳብና የሕይወት ቃል ለመቀበል የበቃች ኾና ተገኘች፤ በሔዋንና በሌሎች ሴቶች ላይ የታየውን፡ ያን የዓመፅ የብረት ሰንሰለት በጥላ፡ ያን፡ የኃጢአት ግድግዳም አፍርሳ፡ መለኮታዊው አካልና ባሕርይ፡ በማኅፀንዋ ያድርባት ዘንድ፡ ሰውነቷን፡ በንጽሐ ነፍሰ፡ በንጽሐ ሥጋና በንጽሐ ልቦና አጥርታ፡ “ኹለንተናዋንም፡ በፍጹም ትሕትና የተገባች አድርጋ አቀረበች።” ማለት ነው። በአጠቃላይ፡ ስለኃጢአት ከማሰብ፤ ከመናገርና ከማድረግ ራሷን በማንጸት፡ ለዚያ ታላቅ ማዕርግ ያበቃች ድንግል፡ በምድር ላይ የምትገኘው፡ በዚያች፡ በጅሺጅጅኛዋ ዓመት መኾኑን፡ አዎን፡ እግዚአብሔር፡ አስቀድሞ ሰላወቀ፡ ያን ያህል ረዥም ዘመን መቆየት አስፈለገው።

ጥያቄ፡- እንዴት፤ እንዴት? አልገባንም! ይህ መልስህ፡ በጣም ረቀቀብን፤ ስለዚህ፡ በበለጠ ብታብራራልን?

መልስ፡- አዎን፤ ሊረቅባችሁ ይችላል! እዚህ ላይ፡ ልናተኮርበት የሚገባ፡ ታላቅ ምሥጢር አለ። ይኸውም፡ በአንጻንዶች ዘንድ እንደሚታመነው፡ “እግዚአብሔር፡ በማኅፀንዋ ሊያድርና ከእርሱዋ ሊወለድ የፈለጋትን ድንግል፡ እርሱ ራሱ መረጣት! አነጻት!” ከሚለው መሠረታዊ አስተሳሰብ ሲሠርፅ የኖረውን ይትበሃል ይመለከታል።

ምዕራፍ ፩

እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፡- ፍጡርነት!
የጅሺጅሪ ዓመታት፡ ዘመነ ኩነኔ ምሥጢር።

ይህ ደግሞ፡ በግድ፡ ሌሎች ከባድ የኾኑ ጥያቄዎችን ያስከትላል። እነዚህም፡ “እንዲህ ከሆነ፡ ታዲያ፡ ፈጣሪ፡ ይህን ምርጫውን ለማድረግ፡ ጅሺጅሪ ዓመታት መቆየት ለምን አስፈለገው? ከመጀመሪያዬቱ ሔዋንና ከእርሷ ከተወለዱት ሴቶች ልጆቿ መካከል፡ እንዲቱን መምረጥ ይቻለው አልነበረምን? ፍጡሩስ የሰው ዘር፡ በዲያብሎስ የገዢነት ቀንበር ሥር፡ ለዚያን ያህል ዘመን፡ በኃጢአት ደዌ ሲማቅቅ ኖሮ፡ በመጨረሻ፡ በፃዕሪ ሞት ጽዋ፡ ወደሲኦል እንዲወርድ፡ ለምን፡ ዝም ብሎ ተመለከተው? ይህን የመሰለው፡ የፍጡሩ መራራና ጽኑ ሥቃይ ያስደስተው ነበርን?” የሚሉትን የመሰሉት ጥያቄዎች ናቸው።

ነገር ግን፡ እንዲህ አይደለም፤ በመጀመሪያ ነገር፡ ሴቶች፡ እንደወንዶች ኹሉ፡ በራሳቸው ፍላጎትና ፈቃድ በሚያካኹዱት፡ የእየራሳቸው ምርጫና ውሳኔ ካልኾነ በቀር፡ እግዚአብሔር፡ በመካከላቸው፡ ምንም ዓይነት ማበላለጥና ልዩነትን፡ አድልዎንም ከቶ አያደርግም፤ ማለትም፡ ከሔዋን ጀምሮ እስከዓለም ፍጻሜ ድረስ የኖሩትና የሚኖሩት ሴቶች ኹሉ፡ በእርሱ ዘንድ፡ በአንድ ዓይን የሚታዩና በአንድ ፍቅር የተወደዱ፡ እንደ ፍጡሮቹ፡ አንድ ልጆቹ ናቸው። ኹለተኛም፡ ፍጡሩ የሰው ዘር፡ በዲያብሎስ የክፋት ኃይላት፡ ለእንዲት ቅጽበትም ቢኾን፡ እንዲሠቃይ አይፈቅድም። እንዲህ ከኾነ ታዲያ፡ ያ ኹኔታ፡ ለጅሺጅሪ ዓመታት፡ ለምን ጸንቶ ቀጠለ?

ለዚህ ጥያቄ፡ አጥጋቢ የኾነውን ምላሽ ለማግኘት፡ የሚከተለውን ሐተታ፡ በማስተዋል ተመልከቱት! ይኸውም፡ እንዲህ የሚል ነው፡- ፈጣሪ፡ እንደፍጡር አይደለም። ስጦታውን አይነፍግም፤ የሰጠውንም አይነሣም። ትልቁ ስጦታውም፡ ለፍጡሩ፡ በተፈጥሮው ያቀዳጀው፡ የመምረጥ ነጻነትና የመወሰን ሥልጣን መኾኑን፡ ቀደም ብዬ ከሰጠኋችሁ ማብራሪያ፡ እንደተረዳችሁት አምናለሁ። እንግዲህ፡ ከመጀመሪያዬቱ ሔዋን አንሥቶ፡ እስከዚያች፡ እስከጅሺጅሪኛዋ ዓመት ድረስ ተወልደው፡ በዚህ ዓለም ከኖሩት ሴቶች መካከል፡ በዚያ፡ የመምረጥ ነጻነቷና የመወሰን ሥልጣኗ ተጠቅማ፡ ራሷን ለእግዚአብሔር እናትነት ያበቃች፡ እንዲትም ድንግል ልትገኝ እንዳልተቻለ፡ በግልጽ ይታወቃል። እግዚአብሔርም፡ እንዲህ ያለችዋን ድንግል፡ መፍጠር፡ ወይም የተፈጠረችውን፡ ለዚያ ንጽሕና ማብቃት አቅቶት፡ ወይም ተሰኖት አይደለም። በፈጣሪነቱ፡ ይህን ማድረግ፡ በእርግጥ ይችል ነበር። ነገር ግን፡ ይህን ማድረግ አልፈለገም። በእርሱ ውሳኔ፡ ይህን በማድረግ፡ ያን፡ ለፍጡሩ የሰጠውን ታላቅ ስጦታ፡ ማለትም፡ የመምረጥ ነጻነትንና የመወሰን ሥልጣንን፡ በአምላክነቱ ሊሸር፡ ሊገድብ፡ ወይም ሊነፍግ ከቶ አልፈለገም። ስለዚህ፡ እግዚአብሔር፡ በዚያ የተፈጥሮ ስጦታዎቿ፡ ማለትም፡ ለግሏ በተሰጧት፡ የመምረጥ ነጻነቷና የመወሰን ሥልጣኗ፡ ራስዋን፡ ለእግዚአብሔር እናትነት የምታበቃ፡ ድንግል እስክትገኝ ድረስ፡ ለጅሺጅሪ ዓመታት ጠበቀ ማለት ነው።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

“እኔ” የምለው አኔነቴ ማነው?”

አዎን፡ ያች ድንግል ተወልዳ፡ በምድር ላይ እስክትታይ ድረስ፡ ከመጀመሪያዋ ሔዋን እንሥቶ፡ ያን ለሚያህል ረዥም ዘመን፡ ራስዋን፡ በፈቃድዋ፡ ለዚያ ታላቅ ንጽሕና ለማብቃት ፍጹም ፈቃደኛ የኾነች ድንግል ልትገኝ አልተቻለም፡፡ እግዚአብሔር ደግሞ፡ ከአዳምና ሔዋን ጀምሮ እስከዓለም ፍጻሜ ድረስ የሚወለዱት የሰው ዘር ፍጡሮቹ ኹሉ፡ እርሱን ፈጣሪያቸውን፡ እንዲያውቁት፡ እንዲወድዱትና እንዲያምኑበት የሚሻው፡ በእየራሳቸው የግል ፈቃድ፡ ፍላጎትና ውሳኔ እንጂ፡ በእርሱ ተዕዕናና የበላይ ጣልቃ ገብነት አለመኾኑ፡ ቀደም ብሎ ተጠቅሷል፡፡

ስለዚህ፡ ለእርሱ እናትነት የምትገባዋም ድንግል፡ ራሷን፡ ለዚያ የመጨረሻ ክብር፡ በዚህ መልክ የምታበቃ ትኾን ዘንድ፡ የፈጣሪ ፈቃዱ ኾነ፡፡ ይህም ማለት፡ ያች ድንግል፡ ለእግዚአብሔር እናትነት፡ የሚያበቃትን ንጽሕና ለማግኘት፡ የሚያስፈልጋት መሥፈሪያ፡ የራሷ ፍጹም ፍላጎትና ፈቃድ እንዲኾን፡ ያም ፍጹም ፍላጎትና ፈቃድ፡ ከራሷ የመምረጥ ነጻነትና የመወሰን ሥልጣን እንዲመነጭ፡ የፈጣሪ ፈቃዱ መኾኑን፡ እንመለከታለን፡፡ በዚህ መሠረት፡ ለእርሱ እናትነት የምትበቃዋ ድንግል፡ ተወልዳ፡ በምድር ላይ የምትገለጸው፡ በዚያች በጅሺጅጅኛዋ የፍጥረት ዓመት መኾኑን፡ እግዚአብሔር፡ በፈጣሪነቱና በመለኮትነቱ፡ አስቀድሞ ስላወቀ፡ ያን፡ የተስፋ ቃሉን፡ ገና በኮከኔው መነሻ ጊዜ፡ ለአዳምና ሔዋን ሰጣቸው፡፡

በግል ፍላጎትና በራስ ፈቃድ ላይ ተመሥርቶ፡ በማናቸውም ቦታ፡ ጊዜና ኹኔታ ሊፈጸም የሚችለው፡ ይህ፡ ለሰው ልጆች፡ እግዚአብሔር የሰጠው፡ የመምረጥ ነጻነትና የመወሰን ሥልጣን ጸጋ፡ የአምላክ እናት ለመኾን እስከሚያበቃው ደረጃ የደረሰ መኾኑን፡ እነሆ፡ በቅድስት ድንግል ማርያም የኾነው፡ ዕቡብ ድንቅ መለኮታዊ ሥራ ያረጋግጣል፡፡ ሰዎች፡ ወንዶችም ኾኑ ሴቶች፡ እያንዳንዳቸው፡ በእየግል ፍላጎታቸውና በእየራሳቸው ፈቃድ፡ በሚፈጽሙት፡ የመምረጥ ነጻነታቸውና የመወሰን ሥልጣናቸው፡ ለማናቸውም ዓይነት፡ ሥጋዊም ኾነ መንፈሳዊ ብቅዓት ሊደርሱ የቻሉትና የሚችሉት፡ በዚህ ምክንያት መኾኑን ልትረዱት ይገባል፡፡

ይኸውም፡ የሥጋዊውን ትተን፡ በመንፈሳዊው በኩል፡ ሰዎች፡ እግዚአብሔርን ለማወቅ፡ እውነተኛው ፍላጎትና ፈቃድ የሩዋቸው፡ ከዚሁ ግብ ለመድረስ፡ በቁርጠኝነት ከመረጡና ከወሰኑ፡ ይህ አቋማቸው፡ መጀመሪያ፡ “ወጣኒ”፡ ከዚያ፡ “ማዕከላዊ”፡ በመጨረሻም፡ “ፍጹም” ወደሚባሉት ማዕርጋት ከፍተኛ እያደረጋቸው፡ የተነሡበትን የብቅዓት ደረጃ የሚያስገኛላቸው በመኾኑ ይታወቃል፡፡ “የቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያዊነት” ባለቤት መኾን ማለት፡ ከእነዚህ ማዕርጋት መድረስ ነው! ይህንም እውነታ፡ የቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያውያን፡ ዘወትር የሚጸልዩዋቸው፡ የሃይማኖትና የቃል ኪዳን፡ የምስጋናና የሰላምታ ጸሎቶች እንደሚያንጸባርቁ አስተውላችሁ ተመልከቱት!

ሰውነት፡-

ሰው የመኾን ነገር።

ጥያቄ፡ እንግዲህ፡ እኛ፡ በዚህ፡ በአዳምና ሔዋን የተፈጥሮ አካልና ባሕርይ ተሠርተንና ተወልደን፡ ወደዚህ ዓለም የመጣን ፍጡሮች ከኾን፡ እያንዳንዳችን፡ “እኔ፡ ምን ዓይነት ፍጡር ነኝ?” ነው የምንለው?

መልስ፡- “ሰው”።

ጥያቄ፡- ሰው ምንድን ነው?

መልስ፡- በኢትዮጵያኛ (በዐማርኛ)፡ “ሰው” የሚለው ቃል የተገኘው፡ “ሰብእ” ከሚለው የግእዝ ቃል ነው፡ ትርጉሙም፡ “ሰብአት”፡ ማለትም “ሰባት” ከሚለው፡ የቁጥር መለያ የሠረፀ ሲኾን፡ “ሰብእ”፡ ወይም ‘ሰው’፡ ‘ሰባትነት’፡ ይኸውም፡ ‘ሰባት ባሕርያት’ ያሉት ኾኖ፡ በእግዚአብሔር መልክ የተፈጠረ ሕያው ፍጡር” ማለት ነው።

ጥያቄ፡ ሰባት ባሕርያት የተባሉት ምንና ምን ናቸው?

መልስ፡- ከሰባቱ ባሕርያት መካከል፡ አራቱ፡ “ባሕርያተ ሥጋ” ይባላሉ፡ እነርሱም፡ በግዝፈት ተከሥተው የሚታወቁት፡ የሚታዩትና የሚዳሰሱት፡ “እሳት፡ ነፋስ፡ ውኃና አፈር” ናቸው፡ እነዚህ ባሕርያት፡ እሳቱ፡ ከፀሐይ፡ ነፋሱ፡ ከአየር፡ ውኃው ከዝናብ፡ አፈሩ፡ ከመሬት የሚገኙ በመኾናቸው፡ በተፈጥሮአቸው ምድራውያን ይባላሉ። ፍጹም ረቂቅ የኾነችው የሰው ነፍስ፡ ከማሕፀን ጀምራ፡ እንደልብስ ለብሳው፡ በገሃድ የምትገለጽበትን፡ ሥጋዊውን አካል ያስገኛት፡ እነዚህ፡ በድን ንጥረ ነገሮች ናቸው።

ከሰባቱ ባሕርያት መካከል፡ ሦስቱ ደግሞ፡ “ባሕርያተ ነፍስ” ይባላሉ፡ እነርሱም፡ ተገልጸው ሊታዩና ሊዳሰሱ የማይቻሉት፡ በኅሊና ብቻ የሚታወቁት፡ “ነባቢነት፡ ለባዊነትና ሕያውነት” ማለትም፡ “የመናገር፡ የማስተዋልና ለዘለዓለም የመኖር ብቅዓት” የሚባሉት፡ ረቂቃን ሀብታት ናቸው፡ በደመ ነፍስ የሚንቀሳቀሰውን፡ ግዙፉን ሥጋ፡ እርሷ፡ እንደነጂ፡ እርሱ፡ እንደመኪና ኾኖ፡ የምትመራው፡ የምታዝዘውና የምትገለገልበት፡ እነዚህ፡ ሦስት ባሕርያት ያሏት፡ የሰው የነፍስ አካል ናት።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት!

“እኔ” የምለው: እኔነቴ ግንዛቤ?”

የነፍስ አካልና ባሕርይ።

ጥያቄ:- ስለነፍስ አካልና ስለሦስቱ ባሕርያት: እስኪ: በበለጠ አብራርተህ አስረዳን?

መልስ:- “ነፍስ”: እንደሥጋ ኹሉ: አንድ አካል ያላት ኾና: ነገር ግን: ሦስት ባሕርያት ያሏት ረቂቅ ነገር ናት።

ሦስቱ “ባሕርያተ ነፍስ”: ሰማያዊ ተፈጥሮና መንፈሳዊ ህላዌ ያላትን: “ነፍስ” የተባለችውን: የማትታይና የማትዳስስ አካል: ምንነቷን የሚያሳውቁ ረቂቃን ባሕርያት ናቸው። ነፍስ: የህልውናዋ መገለጫዎች በኾኑት: በእነዚህ ባሕርያት ምክንያት: “ነባቢት፥ ለባዊትና ሕያውት” ትባላለች። “ሰው: በእግዚአብሔር መልክ የተፈጠረ አካል ነው!” ያሰኘውን ምሥጢር: እውን ያደረጉት: እነዚህ ሦስት: የነፍስ ባሕርያት ናቸው። በመለኮታዊው ፈቃድ: ከእግዚአብሔር ባሕርይ የሠረፀችው: ይህች የሰው ነፍስ: በዚህ ዓለም ገዝፋ መገለጥ የምትጀምረው: በፍካሜ ሥጋ: ከአባት አብራክ ከተከፈለው ዘርና ከእናት አሥራው ከተቀዳው ደም ጋር: በዚያው መለኮታዊ ጥበብ ተዋሕዶ: በማሕፀን ሰፋድል ውስጥ በምታርፍባት ቅጽበት ነው።

ጥያቄ:- ነፍሱን: “ነባቢት፥ ለባዊትና ሕያውት” ያሰጃት ባሕርያት: ምንድር ናቸው?

መልስ:- “ነባቢነት”: የሰው ነፍስ: በልዩ ልዩ ቋንቋዎች በመናገር፥ የተለያዩ ፊደላትን በመጻፍ እና/ወይም ወሰን በሌላቸው ዘዴዎችና ምልክቶች በመጠቀም: ፍላጎቷን የመግለጽ፥ መልእክቷን የማስተላለፍና ማንነቷን የማሳወቅ ችሎታ ያላት መኾኗን፥ ማለትም: ሐሳባዊ፥ ልቦናዊና አእምሮአዊ ስሜቷን: በቃል ቋንቋ፥ በሥነ ጽሑፍ ድርሰት፥ በግጥም፥ በቅኔ፥ በዜማ፥ በሙዚቃ፥ በሥዕል፥ በቅርፅና በሕንፃ ሥነ እውቀትና ኪነ ጥበብ፥ በመሳሰለውና በማናቸውም መንገድ: አግዝፋ የማሳየት ብቅዓት ያላት መኾኗን የሚያመለክተው ተፈጥሮዋ ነው።

“ለባዊነት”: የሰው ነፍስ: የማሰብ፥ የማወቅ፥ የማስተዋልና የማመዛዘን፥ ክፉና ደጉን የመለየት፥ የፈጣሪዋ መለኮታዊ ተሳትፎ እንኳ ሳይቀር: በምንም መልኩ: ጣልቃ ሳይገባባት: የፈቀደችውንና የፈለገችውን ነገር: በራስዋ ፍጹም ነጻነት መርጣ የማድረግ መብትና ሥልጣን ያላት መኾኗን የሚያሳየው ተፈጥሮዋ ነው።

“ሕያውነት”: የሰው ነፍስ: ከመለኮት ባሕርይ የተገኘች ስለኾነች: የማትሞትና የማትጠፋ፥ ነገር ግን: ህልውናዋ: በዘለለማዊነት እየቀጠለ የምትኖር መኾኗን የሚያረጋግጠው ተፈጥሮዋ ነው።

ምዕራፍ ፬፡ እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ!

ሰውነት፡- ሰው የመኾን ነገር።

የነፍስ አካልና ባሕርይ።

ጥያቄ፡- ነፍስን በሚመለከት፡ “ህልውናዋ፡ በዘላለማዊነት እየቀጠለ መኖር” ያልኸው፡ ምንድር ነው?

መልስ፡- ይህች የሰው ነፍስ፡ የሥጋ አካልዋን ለብሳ፡ በምድር ላይ፡ ከቆየች በኋላ፡ “ሞት” በተባለው ሥርዓት፡ ከዚህ አካልዋ፡ ደግ ከኾነች በሰላማዊ ዕንቅልፍ፡ ክፉ ከኾነችም፡ በጣር ጽናት ተለይታ፡ ወደመንፈሳዊ ህልውናዋ ትሻገርና፡ ለዘላለም ትኖራለች እንጂ፡ ለምን ጊዜም አትጠፋም! ይህም፡ በሥጋ ሣለች፡ በፍጹም ነጻነትና ሥልጣን፡ በራስዋ ፈቃድ፡ ባደረገችው ምርጫና ውሳኔ መሠረት ይኾናል፤ ይኸውም፡ ወይ፡ የእግዚአብሔር ወገን ኾና፡ በዘላለም ሕይወት እየተደሰተች፡ በቅድሚያ፡ በገነት፤ ኋላም፡ በመንግሥተ ሰማያት፤ አለዚያ ደግሞ፡ የዲያብሎስ ወገን ኾና፡ በዘላለም ሞት፡ በቅድሚያ፡ በሲኦል፡ ኋላም፡ በገሃነመ እሳት ስትሠቃይ ትኖራለች ማለት ነው።

ጥያቄ፡- ይህ፡ ለምን ይኾናል?

መልስ፡- እንዲህ ካልኾነማ፡ ሥነ ፍጥረት፡ ሥርዓት የሌለባት ምስቅልቅል፡ ዓለምም፡ ፍጥረቱን፡ በፍትሕ ርትዕ የሚያስተዳድር ፈጣሪ የሌለባት፡ አንዳች ጉድ ሥፍራ መኾኗ አይደለምን? ይህም ማለት፡ ለሐሰትና ለክፋት፡ ጥብቅና በመቆም፡-

፩ኛ፡ በጉልበቱ የሚመካው፡ ኃይለኛው፡ ግፊኛውና ዕብራተኛው፡ “ዓቅመ ቢስ ምስኪን ነው!” የሚለውን ደካማውን፡

፪ኛ፡ በጥበቡ የሚመካው፡ ምሁሩ፡ ብልሁና ብልጡ፡ “ያልተማረ መሃይም ነው!” የሚለውን የዋሁን፡

፫ኛ፡ በሀብቱ የሚመካው፡ ከበርቴው፡ ባለጸጋውና ባለገንዘቡ፡ “ችግረኛ መናጢ ነው!” የሚለውን ደጋውን እንደጨቁኑ፡ እንዳሠቃዩና እንደበዘበዙ ኖረው፡ ከዚህ ዓለም፡ በሞተ ሥጋ፡ ከተለዩ በኋላ፡ ምንም አይጠየቁ ማለት ይኾናል። እንዲህ ዓይነቱ አስተሳሰብና አሠራር ደግሞ፡ እንኳንስ፡ በፍጹሙ እውነተኛ ጻኛ በእግዚአብሔር ፊት ይቅርና፡ ትክክለኛ ኃሊና በአለው፡ አስተዋይ ሰብአዊ ተመልካች ዘንድ እንኳ ተቀባይነት የለውም።

አዎን! በዚህ ዓለም፡ በአንድ ወገን፡ በእውነተኛነት ላይ፡ እንዲህ ግፍን በመፈጸም፡ በክፋት ሥራቸው ሲደሰቱና ሲቀማጠሉ፡ የዲያብሎስ አገልጋዮች ኾነውና በንስሐ መመለስን፡ “እምቢ!” ብለው የኖሩ የሐሰት ሰዎች፡ ስለፈጸሙት ጥፋት፡ ምንም ዓይነት ተጠያቂነት ሳይኖርባቸውና የቅጣት ዋጋ ሳይወሰንባቸው፡ እንዲያው በዝምታ ብቻ ይታለፉ ማለት፡ መሰልና ማስረጃ የሌለው ፍርድ ገምድልነት ነው።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት፤

“እኔ” የምለው፡ እኔነቴ ማነው?”

በሌላው ወገን ደግሞ፡ እነዚያ፡ ለእግዚአብሔር እውነትና ለደግነት፡ ጥብቅና በመቆም፡ ያ ችሉ ግፍ፡ ጭቆናና ሥቃይ እየተፈጸመባቸው፡ ግፉን፡ በትእግሥት እየተቀበሉ፡ በኃ ሥራንም እየሠሩና ኃጢአታቸውን በንስሐ እያስወገዱ፡ ራሳቸውን፡ ለመሥዋዕትነት እስከማቅረብ በሚደርስ ጽናት፡ እግዚአብሔርን በማገልገላቸው፡ ተበድለው፡ ተጠቅተውና ተሠቃይተው የኖሩት፡ እውነተኛ ሰዎች፡ ተገቢው ካሣ ሳይከፈላቸው፡ እንዲሁ፡ ከንቱ ሽነው ይቅሩ ማለት ይኾናል። እንዲህ ከሽነ ደግሞ፡ ችሉንም በዳኝነት አይቶ፡ ለክፉውም፡ ለደጉም ትክክለኛውን ፍርድ የሚሰጥ፡ “እግዚአብሔር የለም!” የሚለው የሰነፎች አስተሳሰብ፡ እውነት መስሎ ሊታይ አይደለምን?

ጥያቄ፡- ይህ ጊዜያዊ የሽነው፡ ምድራዊው ዕድል፡ ወይም ዘላለማዊ የሽነው ሰሚያዊው ጸጋ፡ ለሌሎችም ፍጡሮች ጭምር ተሰጥቷል? ወይስ የሰው ብቻ ነው?

መልስ፡- እኒህ፡ ሦስቱ ባሕርያት፡ ማለትም፡ ነባቢነት፡ ለባዊነትና ሕያውነት፡ በነፍስ አማካይነት፡ ለሰው ብቻ የተሰጡ፡ የእግዚአብሔር ጸጋዎች ናቸው።

ቀደም ብዬ እንደገለጽሁላችሁ፡ እግዚአብሔር፡ ሰውን፡ በራሱ፡ “በእግዚአብሔር መልክ ፈጠረው!” ያሰኘትም፡ እነዚህ የነፍስ ባሕርያት ናቸው። በምድር ላይ የሚርመሰመሱት፡ እንስሶችና አውሬዎች፡ በእየር የሚበሩት ወፎችና አሞሮች እንዲሁም፡ በባሕር ውስጥ የሚወኙት፡ ዓሣዎችና ዓሣ ነባሪዎች፡ እነዚህና እነርሱን የመሰሉት፡ ሌሎች ፍጡሮች ግን የተፈጠሩት፡ ከላይ በተዘረዘሩት፡ በአራቱ የሥጋ ባሕርያት ብቻ ስለሽነ፡ በሕይወት የሚንቀሳቀሱትና በመራባት የሚበዙት፡ በዚህ ዓለም፡ የሚኖሩትም በደመ ነፍስ ብቻ ነው።

የሥጋ አካልና ባሕርይ።

ጥያቄ፡- የሰው ሥጋዊ አካሉና ባሕርዩ ገዝፎ የሚታየው፡ ተፈጥሮአቸው፡ መሬታዊ በሽኑትና “ባሕርያተ ሥጋ” በሚባሉት፡ በእሳት፡ በነፋስ፡ በውኃና በእፈር ስለመኾኑ የገለጽህልንን በሚበቃ አውቀናል፤ እኹን ደግሞ፡ እስኪ፡ ስለ“ደመ ነፍስ” አስረዳን!

መልስ፡- “በእግዚአብሔር መልክ ተፈጠረ!” ያሰኘችውን፡ ነባቢት ነፍስን፡ ሰው፡ ከመቀበሉ በፊት፡ እርሱን ጨምሮ፡ ሌሎች፡ እንስሳት፡ አራዊት፡ አዕዋፋትና ዓሣት የተባሉት ፍጡሮች፡ የተፈጠሩት፡ አራቱ ባሕርያተ ሥጋ ተስማምተውና ተዋሕደው፡ ባስገኙት የሥጋ አካልና ባሕርይ መኾኑን አውቃችኋል፤ ያም ሥጋዊ አካል፡ በሕያውነት የሚንቀሳቀሰው፡ በደም መዘዋወር ብቻ ስለሽነ፡ “በደመ ነፍስ የሚኖር” ተብሎ ይለያል።

ምዕራፍ ፱፡ እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፤
ሰውነት፡- ሰው የመኾን ነገር።
የሥጋ አካልና ባሕርይ።

ይህም ማለት፡ የደሙ መዘዋወር፡ በመታነቅ፡ ወይም፡ በሰለት በመታረድ፡ ወይም፡ በጦር በመወጋት፡ ወይም፡ በጥይት በመመታት ሲቆም፡ የዚያ ፍጡር ህልውና አብሮ ይቆማል፡ “ሞተ!” ይባላል፡ ያ ሥጋዊ አካል፡ ነፍስ ኖሮት፡ ወይም እየተነፈሰ፡ “በሕይወት ይንቀሳቀሳል!” የሚባለው፡ ደሙ፡ በአካሉ ውስጥ እየተዘዋወረ እስካል ድረስ ብቻ ስለኾነ፡ ያች ሥጋዊት ሕይወት፡ “ደመ ነፍስ” ትባላለች።

ሰው፡ በመጀመሪያ የተፈጠረው፡ በዚህ ሥጋዊ አካል ብቻ ኾኖ፡ በሕይወት ይንቀሳቀስ የነበረው፡ በደመ ነፍስ ብቻ ነበር፡ እንደእንስሳ፡ እንደአውሬ ነበር ማለት ነው። በዚያን ጊዜም፡ “ሰው” የሚያሰኝት፡ ሦስቱ ባሕርያት ነፍስ ስላልነበሩትና፡ በአራቱ ባሕርያት ሥጋ ብቻ ስለሚንቀሳቀስ፡ “ሰው” የሚለውን ስያሜ ገና አልተቀበለም ነበር።

ጥያቄ፡- ይህ ነገር እንዴት ነው?

መልስ፡- የ“ሰው”፡ የሥነ ፍጥረቱ ሥርዓት የተጀመረውና የተከናወነው፡ በኩለት ደረጃ ነበር፡ ይህንም፡ “እግዚአብሔር አምላክ፡ ሰውን፡ ከምድር አፈር አበጀው፡ በአፍንጫውም፡ የሕይወት እስትንፋስን እፍ አለበት፡ ሰውም ሕያው ነፍስ ያለው ኾነ!” የሚለው፡ የመጽሐፍ ቃል ያስረዳል። “እግዚአብሔር አምላክም፡ ሰውን ከምድር አፈር አበጀው!” የሚለው ቀዳሚው ዐረፍተ ነገር የሚያመለክተው፡ ሰው፡ በመጀመሪያ ደረጃ የተፈጠረው፡ አራቱን ባሕርያት ሥጋ በያዘው፡ እንስሳዊ በኾነውና በደመ ነፍስ በሚንቀሳቀሰው ሥጋዊ አካል ብቻ መኾኑን ነው። “እግዚአብሔር አምላክ”፡ በአፍንጫውም፡ የሕይወት እስትንፋስን እፍ አለበት፡ ሰውም ሕያው ነፍስ ያለው ኾነ!” የሚለው ተከታዩ ዐረፍተ ነገር ደግሞ፡ በአራቱ ባሕርያት ሥጋ ላይ፡ ሦስቱን ባሕርያት ነፍስ፡ ከእግዚአብሔር መለኮታዊ ባሕርይ በመቀበል፡ “ሰው” የሚያሰኘውን፡ የሰባት ባሕርያት ባለቤትነቱን መያዙን አረጋግጦ ያመለክታል። በዚህ ጊዜ፡ ይህ ማረጋገጫ፡ “እግዚአብሔር፡ ሰውን፡ በመልኩ ፈጠረ፡ በእግዚአብሔር መልክ ፈጠረው፡ ወንድና ሴት አድርጎ ፈጠራቸው።” ከሚለው የመጽሐፍ ቃል ጋር የተስማማ ኾነ፤ እስከዚህ ጊዜ ድረስ፡ “ሔዋን”፡ በአዳም ውስጥ እንደነበረች፡ የአዳምም ጾታ ገና ያልተለየ መኾኑን አስተውሉት።

ከዚህ የተነሣ፡ የእግዚአብሔርን ትእዛዝ የተቀበሉት፡ ኹለቱም መኾናቸው ይታወቃል። “ብዙ! ተባዙ!” የሚለውን አምላካዊ በረከት፡ ለፍሬ ለማብቃት፡ እኒህ፡ “ሰው” ተብለው፡ በአንድ አካልና ባሕርይ የተፈጠሩት የፈጣሪ ድንቆች፡ በኩለት ጾታና ስም የተለዩት፡ ከዚያ በኋላ ነው።

እንግዲህ፡ ሰውን፡ ከግንደቹ፡ አዳምና ሔዋን ጀምሮ፡ ከራሱና ከሌላው ፍጡር፡ ከፈጣሪው ጋር ሳይቀር፡ ስምምነት እንዳይኖረው፡ በውስጥም ኾነ በውጭም፡ የማይቋረጥ ሁከት እየተነሣገበት፡ ህልውናውን፡ ቀድሞም ኾነ፡ ዛሬ፡ ወደፊትም፡ በሥጋትና በጭንቀት፡ በችግርና በሥቃይ እንዲያሳልፍ ያደረገበት፡ የሚያደርግበትም፡ የችግሩ ምክንያት፡ ሥጋዊ የኾነው፡ ይህ፡ የተፈጥሮ አቋሙ መኾኑን፡ በብርቱ ልታውቁትና ልትገነዘቡት ይገባችኋል።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት፡

“እኔ” የምለው፡ እኔነቴ ማነው?”

ይህም ማለት፡ በሌሎች ሥጋውያን ፍጡራን ዘንድ የሌለው፡ ይህ ችግር፡ እንዲህ፡ በሰው ዘንድ ብቻ፡ ጠንቀኛና ተራሮች ሽኖ ሊገኝ የቻለው፡ ይኸው፡ “ሰው” የተባለው ፍጡር፡ እርስ በርሳቸው የሚጸረሩ ባሕርያት ባሏቸው፡ በእነዚህ፡ የነፍስና የሥጋ አካላት በመፈጠሩ ምክንያት መኾኑን፡ ብታውቁትና ብትገነዘቡት፡ ይጠቅማችኋል ማለት ነው።

በግል፡ የእያንዳንዱ ሰው፥ በጋራም፡ የብዙኃኑ ሰዎች፡ የኑሮ ችግር፡ ምንጩ፡ ይህን፡ የራስን የተፈጥሮ አቋም፡ በትክክል ካለማወቅ የተነሣ መኾኑን፥ ስለዚህም፡ የዚህ ዓለም ኑሮ፡ በተቻለ መጠን፡ ሁከት ያልበረታበትና ያልጸናበት፡ የተረጋጋ ይኾን ዘንድ፡ የራስን ተፈጥሮ፡ ማለትም፡ የራስን ምንነትና ማንነት፡ እንዲህ፡ በጥልቅ መገንዘብ የሚያስፈልግ መኾኑን፡ ቀደም ብዬ፡ ደጋግሜ አመልክቻችኋለሁ።

የመንፈስ አካልና ባሕርይ።

ጥያቄ፡- ይህ ነገር፡ በውስጣችን፡ ያለማቋረጥ እየተላወሰ ዕረፍት የሚነሣን፡ የእየራሳችን ችግር ስለኾነ፡ በበለጠ አብራርተህ እንድታስረዳን፡ በእጅጉ ያስፈልገናል።

መልስ፡- ነፍስ፡ በተፈጥሮዋ፡ ከመለኮት እስትንፋስ የተገኘች ስለኾነች፡ ለባዊት፥ ነባቢትና ሕያውት መኾኗ፥ ከዚህ የተነሣም፡ ሰውን፡ “በእግዚአብሔር መልክ ተፈጠረ!” በማሰኘቷ፡ ለማያዊትና ዘለዓለማዊት መኾኗ፥ ሥጋም፡ ተፈጥሮው፡ የመሬታዊነት ባሕርይ ያለው መኾኑ፥ ከዚህ የተነሣም፡ ምድራዊና ጊዜያዊ መኾኑ፡ ቀደም ብሎ፡ በሚበቃ ተብራርቶላችኋል።

ይህ የሰው የተፈጥሮ አቋም፡ በአንዲት ሴት ማሕፀን ውስጥ፡ ኹለት ተጸራሪ ኃይላት፡ በመለኮታዊ ምሥጢር ተዋሕደው፥ በርቅቀት ተፀንሰውና በግዘፍ ተወልደው፡ በሞተ ሥጋ እስከሚለያዩ ድረስ፡ አብረው መኖራቸውን ያሳያል። ስለዚህ፡ በአንድ ግለሰብ ሰውነት ውስጥ፡ ከነፍስ የተነሣ፡ መልካም አሳብ፥ ከሥጋ የተነሣም፡ ክፉ አሳብ፡ በአንድ ጊዜ እየሠረፁና እየመነጩ ወጥተው፡ በሥራ ላይ እንዲውሉ፡ ለዚያ ግለሰብ፡ ለምርጫ ውሳኔ፡ በገሊናው ገበታ ላይ፡ አብረው ይቀርቡለታል። ነፍስ፡ ፈቃደኛነቱና ፍላጎቱ ካላት፡ ወደመልካሙ አሳብ አመዝና፡ የእግዚአብሔር የኾነውን፡ መልካሙን በመምረጥ፡ ውሳኔዋን ማስፈጸም ትችላለች። ሥጋ ግን፡ ከተፈጥሮው መሬታዊነት የተነሣ፡ ምርጫው፡ ያለውልውል፡ በተሻለ ጎኑ፡ እጅግ ሲያንስ፡ እንስሳዊ፥ በመካከለኛ ጎኑ፡ እጅግ ሲመጣጠን፡ አውሬ፥ በጽኑ ጎኑም፡ እጅግ ሲበዛ፡ ሰይጣናዊ የኾነውን አሳብ መከተል ይኾንና፡ ያን ክፉ ምርጫውን ለማስፈጸም ይጣደፋል። ይህን ኹኔታና እውነታ፡ እያንዳንዱ ሰብአዊ ፍጡር፡ እናንተንና እኔን ጨምሮ፡ በእየጊዜው፡ ከራሱ የተፈጥሮ ባሕርይ የተነሣ፡ በአእምሮው፥ በገሊናውና በመንፈሱ ውስጥ፡ ያለማቋረጥ እየሠረፀ ከሚያጥለቀልቀው የአሳቡ ማዕበል፡ በቀላሉ ሊያውቀውና ሊረዳው ይችላል።

ምዕራፍ ፬፤ እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፤

ሰውነት፡- ሰው የመኾን ነገር።

የመንፈስ አካልና ባሕርይ።

በዚህ መልክ፡ ነፍስ፡ በምድር ላይ ባላት የሕይወት ቆይታዋ፡ ማለትም፡ በዕድሜ ክልሏ ውስጥ፡ እርሷና የለበሰችው ሥጋዋ፡ ግንኙነታቸውና ህልውናቸው እንዴት እንደኾነ፡ ሓዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ፡ በመንፈስ ቅዱስ ተመልቶ፡ በጻፈው ቃል፡ እንዲህ እያለ፡ አጥርቶና አጉልቶ ገልጾታል።

“[አሥሩ ቃላትን የያዘው] ሕግ፡ መንፈሳዊ እንደኾነ፡ እናውቃለን፤ እኔ ግን፡ ከኃጢአት በታች ልኸን የተሸጥሁ፡ የሥጋ ነኝ። የማደርገውን አላውቅምና፤ የምጠላውን፡ ያን አደርጋለሁና፤ ዳሩ ግን፡ የምወድደውን እርሱን አላደርገውም። የማልወድደውን ግን፡ የማደርግ ከኾንሁ፡ ሕግ መልካም እንደኾነ፡ እመሰክራለሁ። እንደዚህ ከኾነ፡ ያን የማደርገው፡ አኹን እኔ አይደለሁም፤ በእኔ ያደረ ሕግ አት ነው እንጂ። በእኔ፡ ማለትም፡ በሥጋዬ፡ በኅ ነገር እንዳይኖር አውቃለሁና፤ ፈቃድ አለኝና፤ መልካሙን ግን፡ ማድረግ የለኝም። የማልወድደውን፡ ክፉዉን ነገር አደርጋለሁና፤ ዳሩ ግን፡ የምወድደውን፡ በኅውን ነገር አላደርገውም። የማልወድደውን፡ የማደርግ ከኾንሁ ግን፡ ያን፡ የማደርገው፡ አኹን፡ እኔ አይደለሁም። በእኔ (በሥጋዬ) የሚኖር ኃጢአት ነው እንጂ።

“እንግዲያስ፡ መልካሙን አደርግ ዘንድ ሰወድድ፡ በእኔ ክፉ እንዲያደርግኝ፡ ሕግን አገኛለሁ። በውስጡ ሰውነቴ [በነፍሴ]፡ በእግዚአብሔር ሕግ፡ ደስ ይለኛል። ነገር ግን፡ በብልቶቼ፡ ከአእምሮዬ ሕግ ጋር የሚዋጋውንና በብልቶቼ ባለ፡ በኃጢአት ሕግ የሚማርከኝን፡ ሌላ [የሥጋን] ሕግ አያለሁ። እኔ፡ ምንኛ ጉሥቋላ ሰው ነኝ! ለዚህ ሞት ከተሰጠ ሰውነት፡ ማን ያድነኛል? በኢየሱስ ክርስቶስ፡ በአምላካችን፡ ለእግዚአብሔር ምስጋና ይኹን! እንግዲያስ፡ እኔ፡ በአእምሮዬ [በነፍሴ]፡ ለእግዚአብሔር ሕግ፡ በሥጋዬ ግን፡ ባኃጢአት ሕግ እገዛለሁ።”

“እንግዲያህ፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ባሉት፡ አኹን፡ ኩነኔ የለባቸውም። በኢየሱስ ክርስቶስ ያለው፡ የሕይወት መንፈስ ሕግ፡ ከኃጢአትና ከሞት ሕግ አርነት አውጥቶኛልና። ከሥጋ ደካማነት የተነሣ፡ ለእራት ሕግ ያልተቻለውን፡ እግዚአብሔር፡ የገዛ ልጁን፡ በኃጢአተኛ ሥጋ ምሳሌ፡ በኃጢአትም ምክንያት ልኮ፡ ኃጢአትን በሥጋ ኩነኔ፡ ይኸውም፡ ለሥጋ ሕግ ተገዝተው፡ እንደሚኖሩት ሳይኾን፡ በመንፈስ ሕግ የምንመላለሰውን፡ እኛን፡ የእራቱን ሕግ እንደፈጸምን አድርጎ፡ ሊያጸድቀን ነው።

“እንደሥጋ ፈቃድ የሚኖሩ፡ የሥጋን ነገር ያስባሉ፡ እንደመንፈስ ፈቃድ የሚኖሩ ግን፡ የመንፈስን ነገር ያስባሉ። ስለሥጋ ማሰብ ሞት ነውና፤ ስለመንፈስ ማሰብ ግን፡ ሕይወትና ሰላም ነው። ስለሥጋ ማሰብ፡ በእግዚአብሔር ዘንድ፡ ጥል ነውና፤ ለእግዚአብሔር ሕግ አይገዛምና፤ መገዛትም ተስኖታል፤ በሥጋ ያሉትም፡ እግዚአብሔርን ደስ ሊያሰኙት አይችሉም።

“እናንተ ግን፡ የእግዚአብሔር መንፈስ፡ በእናንተ ዘንድ ቢኖር፡ በመንፈስ እንጂ፡ በሥጋ አይደላችሁም። የክርስቶስ መንፈስ የሌለው ማንም ሰው፡ የክርስቶስ ወገን አይደለም።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

“እኔ” የምለው እኔነቴ፡ ማነው?”

“ክርስቶስ፡ በውስጣችሁ ካለ፡ ሥጋችሁ ለጋጢአት ሥራ፡ ምውት ነው፡ ነፍሳችሁ ግን፡ ለእውነት ሥራ፡ ሕይወት ነች፡፡ ስለዚህ፡ ኢየሱስን፡ ከሙታን ለይቶ ያስነሣው፡ የእርሱ መንፈስ፡ በእናንተ ዘንድ ካለ፡ ኢየሱስ ክርስቶስን፡ ከሙታን ለይቶ ያስነሣው፡ እርሱ፡ በእናንተ በሚኖረው መንፈስ፡ ለሚሞተው ሥጋችሁ ደግሞ፡ ሕይወትን ይሰጠዋል፡፡”

በሐዋርያው ቃል መሠረት፡ እነዚህ ኹለት ተጻራሪ ኃይላት፡ ማለትም፡ ነፍስና ሥጋ ተስማምተው፡ በአንድ ፈቃድና በአንድ ፍላጎት እየተመሩ፡ የዚህን፡ የጊዜያዊዉን ዓለም፡ ምድራዊ ኑሮአቸውን፡ በመልካም ጨርሰው፡ በሚመጣውም ዘለዓለማዊ ዓለም፡ የተዘጋጀላቸውን ሰማያዊ ሕይወት ለመቀጠል ይችሉ ዘንድ፡ ፈጣሪያቸው፡ እግዚአብሔር፡ ፍጹሙን የቸርነቱን ሥራ አደረገላቸው፡፡ ይኸውም፡ ያ፡ ነፍስንና ሥጋን የፈጠረ እግዚአብሔር፡ ለፍጥረቱ፡ የኢዲስ ኪዳንን የምሕረት ዘመን የሰጠበት ቀን በደረሰ ጊዜ፡ ራሱ፡ ሰው ኾኖ፡ ለፍጡሩ ባስገኘለት ዘለዓለማዊ ጸጋ፡ ሰው፡ ከእግዚአብሔር በመወለድ፡ ሦስተኛውን፡ እርሱም፡ የመንፈስን አካልና ባሕርይ ሊቀዳጅ መቻሉ ነው፡፡ ይህንም፡ በዚህ ውይይታችን፡ በኹለተኛው ክፍል፡ ስለሃይማኖት በምንገነዘብው አርእስት ሥር፡ በተለይ፡ በምሥጢረ ሥጋዊና በምሥጢረ ጥምቀት ሐተታዎች ውስጥ ስለሚብራራላችሁ፡ በዚያ ታገኝታላችሁ፡፡ በዚህ ጊዜ፡ አራቱን ባሕርያት ሥጋና ሦስቱን ባሕርያት ነፍስ የያዘው፡ ያ፡ በባትነት ያለው ሰብአዊ አቋም፡ በዚህ፡ በመንፈሳዊው አካልና ባሕርይ ምክንያት፡ ተጻራሪ በባትነቱን ትቶ፡ የሰምምነት አንድነትን ሊቀዳጅ በቅቷል፡፡

በእግዚአብሔር የተፈጠረችው ነፍስ፡ እንዲህ፡ በራሷ፡ ረቂቅ አካልና ባሕርይ ያላት ኾና፡ “እኔ” ለሚባለው እኔነት፡ መነሻ፡ ምንጩና ግንዱ ስትኾን፡ ግዙፍ አካልና ባሕርይ ያለውን ሥጋን፡ በእናት ማሕፀን ተዋሕዳ፡ በሰውነት ከተገለጠች በኋላ፡ በምሥጢረ ጥምቀት፡ ከሥላሴ ማሕፀን፡ የክርስትናን ልደት ባገኘች ጊዜ፡ ሦስተኛ የኾነውን፡ መንፈሳዊውን አካልና ባሕርይ ተጉናጽፋ፡ በምድር ላይ ትቆያለች፡፡ ይህች ነፍስ፡ በአንድ በኩል፡ ከማሕፀን ጀምሮ የተቆራኛት ሥጋዋ፡ በአካሉ ዳብሮ፡ ሊፈታተናት እስከሚጀምርበትና በእርሱ ምክንያት፡ ወንዱ፡ “ነፍስ አወቀ!” እስከሚባልበት ዕድሜው ድረስ፡ ሴቷ፡ “ነፍስ አወቀች!” እስከምትባልበት ዕድሜዋ ድረስ፡ ይህችው ነፍስ፡ በንጹሐ ባሕርይነት፡ “ሕፃን” ተብላ፡ በደግነት ጠባይ መቆየቷ፡ ከመለኮት ባሕርይ ተከፍላ ለመገኘቷ ማረጋገጫ ነው፡፡ በሌላ በኩል ደግሞ፡ ይህችው ነፍስ፡ ከዚያ ዕድሜዋ በኋላ፡ ከሥጋዋ አካል መዳበር የተነሣ፡ የደግነት ባሕርይዋ ተለውጦ፡ የከፋት፡ ወይም የጋጢአት አሳብ ሊሠርዕባት የሚጀምር በመኾኑ፡ ሥጋ፡ በተፈጥሮ ደካማነቱ፡ ለሰይጣናዊና ለሙስና ተግባር መግሪያ መኾኑን ያረጋግጣል፡፡

የራሷ አካልና ባሕርያት ያሏት ነፍስ፡ ከዚህ፡ ከማሕፀን ጀምሮ ከለበሰችው ሥጋዋ፡ በእንቅልፍ ሞት በምትለይበት ጊዜ፡ ይህ፡ ሥጋዊው አካሏ፡ ከነባሕርያቱ፡ ወደምድራዊነቱ ይመለሳል፡፡ ማለትም፡ ይቀበራል፡፡ እርሷ ግን፡ መጀመሪያ፡ በገነት፡ ኋላም፡ ለእግዚአብሔር ወገኖች በተዘጋጀችው፡ በመንግሥተ ሰማያት፡ የዘለዓለም ሕይወትን ወርሳ ትኖራለች፡፡

ምዕራፍ ፬፡ እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፡
ሰውነት፡- ሰው የመኾን ነገር፡
የመንፈስ አካልና ባሕርይ፡

ይህን ለመሰለው ሕይወት የምትበቃውም፡ በክርስትና ሃይማኖት
ጥምቀት፡ የእግዚአብሔር ልጅ ኾና በተወለደችበት ጊዜ በለበሰችው፡
በመንፈሳዊዉ አካሏና ባሕርይዋ ምክንያት፡ ነፍሷንና ሥጋዋን፡ በንስሐ፡
በክርስቶስ ቅዱስ ሥጋና ክቡር ደምም፡ ከኃጢአት እያጠራች የኖረች ከኾነች
ነው። ነገር ግን፡ ይህችው ነፍስ፡ ለዲያብሎስና ለኃጢአት በነበራት የፈቃድ
ተገዥነት፡ ጥንቱኑ የክፋት ወገን ከኾነች፡ ወይም፡ ነፍሷንና ሥጋዋን፡
በክርስትና ጥምቀት፡ ተነጻጽፋው በነበረችው፡ በዚያ፡ መንፈሳዊ አካልና
ባሕርይ እማካይነት፡ በንስሐና በቅዱስ ቊርባን ሳታነጽ፡ በክህደቷ ጸንታ
የኖረች ከኾነች፡ ያን፡ መንፈሳዊዉን አካልና ባሕርይ ስለምትገፈፍ፡ ከዚህ
ሥጋዋ፡ በሞት በምትለይበት ጊዜ፡ መጀመሪያ፡ በሲኦል፡ ጓላም፡ ለሰይጣንና
ለሠራዊቱ በተዘጋጀው ገሃነመ እሳት፡ ዕርቃኗን፡ ለዘለዓለም ስትሠቃይ
ትኖራለች።

**“ገነት” እና “መንግሥተ ሰማያት”።
“ሲኦል” እና “ገሃነመ እሳት”።**

**ጥያቄ፡- “ገነት” እና “መንግሥተ ሰማያት”፡ “ሲኦል” እና “ገሃነመ
እሳት” ያልካቸው ምንድር ናቸው?**

**መልስ፡- በክርስትና ጥምቀት፡ ማለትም፡ በኹለተኛው ልደት፡
ከእግዚአብሔር በመንፈስ የተወለደች ነፍስ፡ ራስዋን በንስሐ አንጽታና በሥጋ
ወደሙ አጽድቃ የምትኖር ከኾነች፡ በዚያ ኹለተኛ ልደቷ ከተጐናጸፈችው፡
ከመንፈሳዊው አካሏና ባሕርይዋ የተነሣ፡ በምድር ላይ፡ በሕይወተ ሥጋ
እያለች፡ በመንፈስ በሚኾነው፡ በመጀመሪያው ትንሣኤ፡ ዕድል ፈንታ
ይኖራታል። ይህ መንፈሳዊ ትንሣኤ፡ ይህችው ነፍስ፡ በዚህ ዓለም፡ በሥጋ
በምታሳልፈው ዕድሜዋ፡ ከክርስቶስ ትንሣኤ በኋላ፡ እስከዳግም ምጽአቱ
ድረስ፡ ለሺህ ዓመት በሚዘልቀው የክርስቶስ መንግሥት ውስጥ፡ በሃይማኖት
ነግሣና በምግባር ከብራ የምትቆይበት ህልውና ነው፤ በዚያ ህልውናዋ
የምትኖረው መንፈሳዊ ሕይወት፡ “ገነት” ይባላል።**

ይህችው የጻድቅ ነፍስ፡ ይህን በመሰለ ሕይወት ላይ እያለች፡
ምናልባት፡ የኢየሱስ ክርስቶስ የመጨረሻው ምጽአቱ ደርሶ የተፈጸመ
እንደኾነ፡ ከሥጋዋ፡ በሞት የመለየትን ጽዋ ሳትቀምስ፡ ድንገት፡ በቅጽበተ
ዓይን የመለወጥ ዕድልን ለመቀዳጀት ብቅዓትን ታገኛለች፤ በዚህ ጊዜ፡
በምድር ላይ፡ በሕይወተ ሥጋ እያለች፡ በመንፈስ የጀመረችውን የዘለዓለም
ሕይወት ህልውናዋን፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ዓለምን ከፈጠረባት ቀን ጀምሮ፡
“የአባቴ ቡሩካን!” ለሚላቸው ወገኖቹ ያወርሳቸው ዘንድ ባዘጋጃት፡
“መንግሥተ ሰማያት” በተባለችው መንግሥቱ ውስጥ፡ በዚያ፡
በተለወጠችበት፡ በአዲሱ የትንሣኤ አካሏ ትቀጥላለች።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

“እኔ” የምለው እኔነቴ፡ “ማነው?”

ነገር ግን፡ ይህችው ነፍስ፡ ከዚያ፡ ከመጨረሻው ትንሣኤ በፊት፡ ከሥጋዋ ተለይታ የምታርፍ ከኾነች፡ እስከዚያች፡ እስከመጨረሻዋ የትንሣኤ ቀን ድረስ፡ ተጠብቃ የምትቆይበት ሥፍራ፡ “ገነት” ትባላለች፡፡ እርሷም፡ አዳምና ሔዋን፡ የፈጣሪያቸውን ሥርዓት በመተላለፋቸው፡ ለጅሺጅሺ ዓመታት አጥተዋትና ተዘግታባቸው ከቆዩች በኋላ፡ አኹን፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ቤዛነት የተከፈተችላቸው የ“መልካም ሕይወት” መኖሪያ አገር ናት፡፡ ስለዚህ፡ “ገነት”፡ የእግዚአብሔር ወገኖች፡ ከመጨረሻው ትንሣኤ በፊት፡ በመንፈሳዊው ሕይወት የሚቆዩበት፡ የተዋበች ቦታ ስትኾን፡ “መንግሥተ ሰማያት” ደግሞ፡ ከመጨረሻው ትንሣኤ በኋላ፡ ለዘለዓለም የሚኖሩበት ብርሃናዊው ዓለም ነው፡፡

በዚህ አንጻር፡ በክርስትና ጥምቀት፡ ማለትም፡ በኹለተኛው ልደት፡ ራስዋን፡ በሃይማኖት፡ ለዚህ ጸጋ አብቅታ፡ ከእግዚአብሔር በመንፈስ ያልተወለደች፡ አረማዊት ነፍስ፡ ወይም፡ ለዚህ ልደት በቅታ፡ ነገር ግን፡ ለዚህ የእግዚአብሔር ልጅነት ያበቃትን፡ ፈጣሪዋን ኢየሱስ ክርስቶስን ክፉ፡ ለዲያብሎስ፡ ማለትም፡ ለአምልኮ ባዕድ የምትገዛ፡ ወይም፡ ራስዋን፡ በንስሐ አንጽታና በሥጋ ወደሙ አጽድቃ የማትኖር የኃጥእ ነፍስ ከኾነች፡ በመጀመሪያው ትንሣኤ፡ ዕድል ፈንታ አይኖራትም፤ በምድር ላይ፡ በሥጋ የምታሳልፈው ህልውናዋ፡ አልፎ አልፎ፡ ሥጋዊ ተድላና ደስታ የሚያጋጥመው ቢኾንም፡ ለሺህ ዓመት ከሚቆየው፡ ከክርስቶስ መንግሥት ውጪ ኾና፡ በዲያብሎስ ገዢነት፡ በኃጢአት ቀንበርና በሞት ፍጹ ተይዛ፡ በመንፈስ ምውትነት የምትገኝ ትኾናለች፡፡ ይህም የባርነት፡ የእሥራትና የጨለማ ኑሮዋ፡ “ሲኦል” ይባላል፡፡

ይህችው ነፍስ፡ ይህን በመሰለ የምውት (የሙት ወይም የሞት) ኑሮ ላይ እያለች፡ ምናልባት፡ የኢየሱስ ክርስቶስ የመጨረሻው ምጽአቱ የደረሰ እንደኾነ፡ ከሥጋዋ፡ በሞት የመለየትን መራራ ጽዋ፡ በፃዕር ቀምሳ፡ በምድር ላይ፡ በሕይወተ ሥጋ እያለች፡ የመረጠችውን ሰይጣናዊ ህልውናዋን፡ “ገሃነመ እሳት” በሚባለው ዓለም ትቀጥላለች፤ ያም፡ “እናንተ ርጉማን! ከእኔ ወግዱ! ለሰይጣንና ለመላእክቱ ወደተዘጋጀውም፡ ወደዘለዓለም እሳት፡ ሺዱ!” በሚለው፡ በኢየሱስ ክርስቶስ የኩነኔ ቃል ተፈርዶባት፡ በማይጠፋው የርኩስ መንፈስ አካሏ፡ ስትሠቃይ ትኖር ዘንድ፡ የምትጣልበት ቦታ ነው፡፡

ነገር ግን፡ ይህችው ነፍስ፡ ከዚያ፡ ዘለዓለማዊውን የነፍስ ሞትን ፍርድ ለመቀበል ከምትቀርብበት፡ ከመጨረሻው ትንሣኤ በፊት፡ ከሥጋዋ ተለይታ በምትሞትበት ጊዜ፡ እስከዚያች፡ እስከመጨረሻዋ የፍርድ ቀን ድረስ፡ ተጠብቃና ተዘግቶባት የምትቆይበት ሥፍራ፡ የሥጋዋን ፈቃድ ስትከተል ኖራለችና፡ ያ፡ ሥጋዋ ተቀብሮበት የሚገኘው፡ “ሲኦል” የሚባለው፡ የመቃብር አዘቅት ነው፡፡ ስለዚህ፡ “ሲኦል”፡ የሰይጣን ወገኖች የኾኑ ሰዎች፡ ከመጨረሻው ትንሣኤ በፊት፡ የሚቆዩበት፡ የመቃብር ጨለማ ቦታ ቢኾን፡ “ገሃነመ እሳት” ደግሞ፡ ከመጨረሻው ትንሣኤ በኋላ፡ ለዘለዓለም ሲሠቃዩ የሚኖሩበት የፍጹ ዓለም ነው፡፡

ኢትዮጵያዊነት፡ ይህ ነው!

“ኢትዮጵያ” የሚለው ስያሜስ ከየት ተገኘ?

ጥያቄ፡- “እኔ ምንድር ነኝ?” የሚለው፡ የእያንዳንዳችን ጥያቄ፡ “ፍጡር” በሚለው መልስ አማካይነት፡ “ሰው” ወደተባለውና አዋቂ ወደኾነው የፍጡር ዓይነት ከፍ ብለን የምንገኝ ወገኖች መኾናችንን በሚያረጋግጠው ምላሽህ ተካትቷል፤ በዚህ ምላሽህ፡ “እኔ” የሚለው፡ የእያንዳንዳችን “ምንነት” ጨርሶ ታወቀ ማለት ነው። እንዲህ ከኾነ፡ ታዲያ፡ ከሰብአዊው ፍጡር ወገን መካከል፡ “እኔ ምን ዓይነት ሰው ነኝ?” ማለትም፡ “ማንነቴ” የሚታወቅበት፡ ‘እኔነቴ’ ማነው? ለዚህ ተከታይ ጥያቄያችን፡ መልስ ትሰጠን ዘንድ፡ እስኪ፡ እንዲህ የሚለውን ጥያቄ እናቅርብለህ! “እኔ ማነኝ?”

መልስ፡- ኢትዮጵያዊ።

ጥያቄ፡- ኢትዮጵያዊ ምንድር ነው?

መልስ፡- ኢትዮጵያዊነትን የተቀበለ።

ጥያቄ፡- ኢትዮጵያዊነትን ለመቀበል፡ ራሱ “ኢትዮጵያዊነት” ምንድር ነው? ስለ“ኢትዮጵያዊነት” እስካኹን ከነገርኸን በላይ፡ የምትጨምርልን ላተታ አለን?

መልስ፡- አዎን፤ አለ! ባዌሩ ግን፡ “ኢትዮጵያዊነት”፡ “ማንነት” ነው።

ጥያቄ፡- “ኢትዮጵያዊነት”፡ “ማንነት” ነው!” ስትል፡ ምን ማለትህ ነው?

መልስ፡- “ኢትዮጵያዊነት”፡ ከሰው ፍጡር ወገኖች መካከል፡ የእያንዳንዳችን “ማንነት” ተለይቶ የሚታወቅበትና የሚገለጥበት ህልውና ነው!” ማለቴ ነው።

ጥያቄ፡- ይህን፡ የረቀቀና የመጠቀ፡ የ“ኢትዮጵያዊነት”ን ነገር፡ በበለጠ ሊታብራራልን የሚያስፈልገን ይመስለናል፤ ከዚያ በፊት ግን፡ “ኢትዮጵያ” የሚለው ስያሜና ቃሉ፡ ከየት እንደተገኘ፡ ምንጩን፡ እዚህ ላይ አያይዘህ ብትገልጽልን?

መልስ፡- ባለፉት ድርሰቶቼ ውስጥ ተገልጾ እንደሚነበበው፡ “ኢትዮጵያዊነት” ከሚለው ቃል ጋር፡ የጥሬ ዘርና የምሥጢር፣ የዘይቤና የትርጉም ተዘምዶ ያላቸው፡ በዓለም ሕዝቦችና ቋንቋዎች ዘንድ የታወቁ፡ አንዳንድ ይፋ ቃላት አሉ።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

“እኔ” የምለው እኔነቴ፡ ማነው?”

ከእነዚህ መካከል፡ የሚከተሉትን ልጥቀስላችሁ!

- “ኢትዮጵያ” ለማለት፡ “ጣሊያ” የሚለው ትውፊታዊ፥ መጽሓፋዊና ሕዝባዊ ቃል፤

- ጥንታውያን የዓለም ፈላስፎችና ደራስያን፡ የኢትዮጵያን፡ ምድራዊት ገነትነትና የኢትዮጵያውያንን መልአካዊ አኗኗር፡ በመንፈስ በማየትና በዜና በመስማት፡ የኢትዮጵያን ማንነትና የኢትዮጵያዊነትን ምንነት፡ በእየጽሑፋቸው ለመግለጽ ይጠቀሙበት የነበረው፥ ደግሞም፡ “ይህን የመሰለውን ሕይወት፡ በምድር ላይ ለመፍጠርና ለማግኘት ይቻላል!” በሚል እምነት፡ የሰው ልጅ፡ ዛሬም እየተጠቀመበት የቀጠለው፡ “ዩቶፒያ” (Utopia) የሚለው የቅርስ ቃል፤

- ጥንት፡ በዛሬዪቱ ኢትዮጵያ፡ ምድራዊ ክልል ውስጥ ይኖር የነበረ፡ ዓሳ በላተኛ ሕዝብ፡ ተለይቶ ይጠራበት የነበረው፡ “ኢትዮቋጊ” (Ichthyophagi) የሚለው የስያሜ ቃል፤

- ዕብራውያን፡ በዕብራይስጥ ቋንቋቸው፡ “ኢትዮጵያ” ወይም “ኢትዮጵያዊ” ለማለት፡ የሚጠቀሙበት፡ “ኩሽ” የሚለው የተጻውያ ቃል፤

- ዓረቦች፡ “ኢትዮጵያ” ወይም “ኢትዮጵያዊ” ለማለት የሚጠቀሙበት፡ “ኸበሽ” ወይም “አበሻ” የሚለው የዓረብኛ መጠሪያ ቃል፤

- እንግሊዞች፡ ይህን የዓረብኛውን ቃል፡ ተከትለው፥ ወይም “አቢስ” የተባለው የነገድ አባት ዝርያዎች ናቸው ለማለት የተጠቀሙበት፡ “አቢሲንያ” የሚለው መለያ ቃል፤

- በመጨረሻም፡ ኢትዮጵያውያን፡ በቅዱሱ ኪዳን ሃይማኖታቸው መሠረትነት በሠመረው የኅብረተሰብአዊነት ህልውናቸው የሚታወቁበትና የሚጠሩበት፡ “ዐምሐራ” የሚለው የውሕደት ስም።

“ኢትዮጵያ” የሚለው ቃል፡ በኖኅ ልጆች ውሕደት ለበቀለውና ለኢትዮጵያውያን ትውልድ፡ የዘር ግንድ ለኾነው፡ ለመጀመሪያው መልክ ጼዴቅ ከተሰጠው፡ “ኢትዮጲስ” ከሚለው፡ ስም የተወረሰ አጠራር ነው። ከዚሁ የስያሜ ቃል የተገኘው፡ “ኢትዮፕስ” (Aethiops) የሚለው ቃል ደግሞ፡ በኢትዮጵያዊው የገላ ቀለም፡ ተጣርቶ የታወቀውን፡ የኢትዮጵያውያንን የመልክ ዓይነት፡ ራሱን አስችለው፥ ከሌሎቹ ነገዶች የመልክ ቀለማትም ለይተው ለመጠቀምና ለማስረዳት ሲሉ፡ ጥንታውያኑ የዓለም ሕዝቦች፥ ይልቁንም ግሪኮች ተጠቅመውበታል።

የኢትዮጵያዊነት መልክ፡ ከቀለሙ ይልቅ፡ በማንነቱና በምንነቱ ረገድ፡ ብቸኛ የኾነ፡ የማይለወጥ ባሕርይና ገጽታ ያለው መኾኑን፡ በሥዕላዊ አቀራረብ አሳምሮ በማስረዳት፡ ፈጣሪ፡ ቅዱስ መንፈሱን ባሳደረበት፡ በነቢዩ ኤርምያስ አንደበት ያናገረው ቃል፡ ይህን ትውፊት ያጠናክረዋል። ይህም፡ “በውኑ፥ ኢትዮጵያዊ፡ መልኩን፥ ወይስ ነብር፡ ዝንጉርጉርነቱን ሊለውጥ ይችላል?”⁹² የሚለው አምላካዊ ትንበት ነው።

ምዕራፍ ፬፤ እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፡

ኢትዮጵያዊነት፡ ይህ ነው!

“ኢትዮጵያ” የሚለው ስያሜስ ከየት ተገኘ?

ይህ፡ “ኢትዮጵያዊነት”፡ የማይለወጥ መልክ ያለው መኾኑ፡ “ኢትዮጵያ፡ እጆቿን ወደእግዚአብሔር ትዘረጋለች!” ተብላ መላውን የሰውን ዘር፡ ከእግዚአብሔር ጋር ለማስታረት በበቃችውና “የእስራኤል ልጆች ሆይ! እናንተ፡ በእኔ እንደኢትዮጵያ ልጆች አይደላችሁም?” ይላል እግዚአብሔር።” ተብሎላት፡ “እምነ ጽዮን”፡ “እናታችን ጽዮን” የሚሏትን፡ ኢትዮጵያውያን ልጆቿን ባስገኘችው፡ በመጨረሻዬ ቤጃ፡ በድንግል ማርያም፡ አማናዊ ኾኗል።

እኛ፡ “ሃይማኖታዊ ህልውና” የምንለውን፡ ሥጋውያን ምሁራን ግን፡ “ርእዮተ ዓለም” ሊሉት የሚከፈሉትን፡ ይህን “ኢትዮጵያዊነት”፡ ያስገኘው፡ “ኢትዮጵያ” የሚለው ስያሜ፡ የኢየሩሳሌምን ከተማ ከቂረቂረውና ለኢትዮጵያዊነት ህልውናና ሃይማኖት ግንድ ከኾነው፡ በማዕርግ ለሙም፡ “መልክ ጼዴቅ” ከተባለው፡ ከመጀመሪያው “ኢትዮኢስ”፡ የተወረሰ መኾኑን፡ ቀደም ብዬ ገልጼላችኋለሁ። “መልክ ጼዴቅ” የሚለው ኅብረ ቃል፡ የገለበሰ ስም ሳይኾን፡ በዚያን፡ በጥንቱ ዘመን፡ ቤተ ሕዝቡን፡ ቤተ ክህነቱንና ቤተ ምልክናውን በሚያዋህደው ዙፋን ሳይ ለሚቀመጠው፡ ለባለተረኛው ባለሥልጣን የሚሰጥ፡ የክብር አጠራር ነበር። ይህም፡ በአገራችን፡ “አጼ” እንደሚባለው እና በጥንታዊት ግብፅ፡ “ፈርዖን”፡ በዱርው የሮም አገዛዝም፡ “ቂሣር” ይባል እንደነበረው ማለት ነው። በዚህ፡ በኢትዮጵያዊው ሥርወ መንግሥት፡ ወይም፡ የትውልድ ሐረግ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ የመጨረሻውና ዘላለማዊው “መልክ ጼዴቅ” መኾኑን፡ ልታውቁት ይገባችኋል።

ጥያቄ፡- እንዲህ ከኾነ፡ ታዲያ፡ “ጥንታውያን ግሪኮች፡ ኢትዮጵያዊውን የመልክ ቀለም ለመግለጽ ሲሉ፡ ትርጉሙ፡ ‘የተቃጠለ ፊት’ ማለት የኾነውን፡ ‘ኢትዮፕስ’ (Aethiops) የሚለውን ቃል የሰጡት፡ ከራሳቸው የግሪክኛ ቋንቋ አውጥተው ነው!” ለምን ይባላል?

መልስ፡- “ቀይ ዳማ” ወይም “ጠይም” የኾነው፡ የኢትዮጵያዊ የመልክ ቀለም፡ ከሌሎቹ፡ የኖኅ ልጆች፡ ማለትም፡ ከብስል ቀዮቹ ሲማውያን፡ ከብስል ጥቁሮቹ ከማውያንና ከብስል ነጮቹ ያፈታውያን የመልክ ቀለማት የተለየ መኾኑ፡ ዛሬም፡ እነሆ፡ በግልጽ ይታያል። ከዚህ የተነሣ፡ ጥንታውያኑ የዓለም ሕዝቦች፡ ይልቁንም ግሪኮች፡ ከሌሎቹ ነገዶች የመልክ ቀለማት፡ የተለየና የታወቀ የኾነውንና “ሊለወጥ የማይቻለውን”፡ ይህን፡ የኢትዮጵያውያንን የመልክ ዓይነት፡ ራሱን አስችለው፡ ለመጠቀም ሲሉ፡ እንደነበዩ ቃል፡ ለኢትዮጵያዊው ማንነት መታወቂያና መለያ ኾኖ በተሰጠው፡ ልዩ ስም ቢጠቀሙና “ኢትዮፕስ” (Aethiops) ቢሉት አግባብነት አለው። ዛሬ፡ እኛ፡ ኢትዮጵያውያን፡ በልማድ፡ የመልክ ቀለም፡ ብስል ቀይ የኾነውን፡ “ዓረብ”፡ ወይም ብስል ነጭ የኾነውን፡ “ፈረንጅ”፡ ብስል ጥቁር የኾነውን ደግሞ፡ በዚያው የጉሣ ስሙ፡ “ሻንቅላ” ወይም “ባርያ” እንደምንል ማለት ነው።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት፡

“እኔ” የምለው፡ እኔነቴ ማነው?”

በዚህ መሠረት፡ ይህን፡ “ኢትዮፕስ” የሚለውን ቃል፡ እነርሱ፡ ከእኛ ወስደው ተጠቀሙበት!” እንላለን እንጂ፡ “እኛ፡ ከግሪኮች የወረሰነው ቃል ነው!” አንልም፡ በዚህ አባባል ወይም አገላለጽ ወይም አተረጓጉም፡ ስሕተት እንዳይደረግ መጠንቀቅ ያስፈልጋል፡፡ የግሪኮች ህልውናም ኾነ ሥልጣኔ፡ መኖሩ የታወቀው፡ ከኢትዮጵያውያን በኋላ ስለኾነ፡ “ቃሉን፡ እኛ፡ ከእነርሱ አገኘነው ከማለት ይልቅ፡ እነርሱ፡ ከእኛ አገኙት!” ማለት እንደሚቀልል፡ እናንተም፡ በቀላሉ ልትገነዘቡት ትችላላችሁ፡፡

የእግዚአብሔር ሕገ መንግሥት የኾነው፡ ቅዱሱ ኪዳን፡

የ፲፯፻፱፻፲፭ ዓመታት ዕድሜ ባለው፡

ኢትዮጵያዊነትና ኢትዮጵያዊው ሰውነት ሲገለጽ፡፡

ጥያቄ፡- “ኢትዮጵያ” ስለሚለው ስያሜና ስለቃሉ ምንጭ፡ ይህን ያህል ከገለጽህልን፡ አኹን ደግሞ፡ ስለ“ኢትዮጵያዊነት” ምንነት፡ ዝርዝሩን ላተታ፡ በበለጠ እስከምታሰማን ድረስ፡ በቀድሚያ፡ እስኪ፡ ረቂቅ ባሕርዩን አግዝፈህ፡ ምሥጢራዊነቱንም አጉልተህ፡ ባጭር ቃል ንገረን?

መልስ፡- እንግዲህ፡ በማስተዋል ተመልከቱ! “ኢትዮጵያዊነት”፡ አንድ ሰብአዊ ፍጡር ፈቅዶና መርወ ይኖረው ዘንድ፡ ከፈጣሪ የተሰጠው “ህልውና” ነው፤ እርሱም፡ በሦስት ባሕርያትና አካላት ይገለጣል፤ እነዚህም፡ የእግዚአብሔር እውነት፡ ሃይማኖት እና ሕይወት ናቸው፡፡ ይህም፡ በተፍታታ አነጋገር ሲገለጽ፡ “ኢትዮጵያዊነት፡ የእግዚአብሔር ‘እውነት’ ነው፤ ኢትዮጵያዊነት፡ ከእግዚአብሔር እውነት የተገኘ ‘ሃይማኖት’ ነው፤ ኢትዮጵያዊነት፡ በእግዚአብሔር ሃይማኖት የሚኖሩት ‘ሕይወት’ ነው!” ማለት ይኾናል፡፡ “የዚህ ኢትዮጵያዊነት፡ እውነትነት፡ ሃይማኖትነት እና ሕይወትነት እንዴት ነው?” ብትሉኝ፡-

እውነትነቱ፡- የእግዚአብሔር ሥራ የኾነው፡ ግዙፉና ረቂቁ ሥነ ፍጥረት፡ በሰባቱ ቅዱሳን ኪዳናት አማካይነት፡ ከቀሩት ሕያዋን ፍጡራን መካከል፡ እውን ኾኖና ተለይቶ የተገለጠበት፡ የአንዱ ሰብአዊ ፍጡር አካል፡ መልክና ህልውና በመኾኑ ነው፡፡

ሃይማኖትነቱ፡- ማንኛውም ሰብአዊ ፍጡር፡ ይህ ጸጋ፡ ከእግዚአብሔር የተበረከተለት ፍጹም ስጦታ መኾኑን፡ በትክክል አውቆና ተረድቶ፡ ከልቡም አምኖ ሊቀበለው፡ ይህንኑም እምነቱን፡ በሥራ ላይ ሊያውለው፡ የሚገባ በመኾኑ ነው፡፡

ሕይወትነቱ፡- አንድ ሰብአዊ ፍጡር፡ ይህን እውነታ፡ አውቆና ተረድቶ፡ በእየግል ምርጫውና ፈቃዱ፡ በሃይማኖት ከተቀበለው፡ ነፍሱንና ሥጋውን፡ በመንፈስ ቅዱስ አንድ አድርጎ፡ ከዚህ ዓለም ጀምሮ፡ በሥጋም፡ በነፍስም፡ በመንፈስም፡ በተድላ ደስታ፡ ለዘለዓለም ሊኖርበት የሚችል መልካም ህልውና በመኾኑ ነው፡፡

ምዕራፍ ፬፡ እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፤
የእግዚአብሔር ሕገ መንግሥት የኾነው፡ ቅዱሱ ኪዳን፡
የ፲፯፻፱፻፲፭ ዓመታት ዕድሜ ባለው፡
ኢትዮጵያዊነትና ኢትዮጵያዊው ሰውነት ሲገለጽ።

እግዚአብሔር አምላክ፡ ይህን “ኢትዮጵያዊነት”፡ ለእያንዳንዱ ሰብአዊ ፍጡር፡ እንዲሁ፡ ያለዋጋና ያለድካም፡ በለጋሥ ቸርነቱ፡ የተፈጥሮ ጸጋ አድርጎ ሰጠ። ይህ ረቂቅ ሀብት፡ በአጠቃላይ፡ ፍጡር ፈጣሪውን፡ በገሊናው እውነት፡ ራሱ ፈልጎ ያውቀው ዘንድ፡ በፈቃዱ ተቀብሎም ያምንበት ዘንድ፡ ለዘለዓለምም በሕያውነት ይኖርበት ዘንድ፡ ማንም፡ በምንም መንገድ ሊወሰድበት እንዳይቻለው አድርጎ፡ ፈጣሪው ሳይጠየቅ፡ ፍጡሩም ሳይጠይቅ፡ የተሰጠና የተገኘ መለኮታዊና ዘለዓለማዊ ጸጋ ነው። ከዚህም ጋር፡ የእግዚአብሔር እውነት፡ ሃይማኖት እና ሕይወት ለኾነው “ኢትዮጵያዊነት”፡ ቋሚና ጽኑ ተጻራሪዎች ያሉበት መኾኑን አውቃችሁ፡ ልትጠነቀቁለትና ነቅታችሁ ልትጠብቁት ይገባል። እነዚህ ተጻራሪዎቹ፡ እነማን ይመስሏችኋል? የዲያብሎስ ሐሰት፤ ክህደት እና ሞት ናቸው።

“ኢትዮጵያዊነት”፡ የ፲፯፻፱፻፲፭ (የሰባት ሺህ አራት መቶ ዘጠና አምስት) ዓመታት ዕድሜ ያለው፡ ሕያው ውርስና ዘለዓለማዊ ቅርስ ሲኾን፡ እርሱም፡ አዳምና ሔዋን ተፈጥረው በኖሩበት ገነት መካከል፡ እግዚአብሔር ከተከላቸው ኹለት ዛፎች፡ አንዱ በኾነው፡ በሕይወት ዛፍ ምሳሌነት እያደገኹዶ፡ እነሆ፡ ህልውናው፡ ከዘመናችን ደርሶና በፍሬያማነቱ ቀጥሎ፡ ሲንሰራፋ ይታያል።

ያ፡ በሕይወት ዛፍ የተመሰለው ህልውና፡ ዛሬ፡ በአማናዊነት፡ ማለትም፡ በእውንነትና በሕያውነት ገዢ የሚታይበት አካል፡ “ኢትዮጵያዊው ሰውነት” ነው።

ጥያቄ፡- ኢትዮጵያዊዉን ሰውነት፡ በሕይወት ዛፍነት ልትመሰለው ያቻልኸው እንዴት ነው?

መልስ፡- አንድ ዛፍ፡ በዛፍነቱ እያፈራ፡ ሕይወቱ የሚቀጥለው፡ ቅርንጫፎቹ፤ ቅጠሎቹና አበቦቹ፡ ከግንዱ ሳይለዩ፡ በዚያው ሳይ እያቁጠቁጡ ያደጉ እንደኾነ እንጂ፡ ከግንዳቸው ከተገነጠሉ፡ ከመድረቅ በቀር፡ ሌላ ዕድል አይኖራቸውም። እንደዚሁ ኹሉ፡ አንድ ትውልድ፡ በዚያው ማንነቱ፡ ህልውናው ሊቀጥል የሚችለው፡ ከዋናው የዘር ግንዱ ካልተለየውና ከእርሱ በፊት ከነበረው፤ ከዚያ አስቀድሞም፡ ወደኋላው ከተያያዘው ቅርንጫፍ በቅሎ ሲገኝ ብቻ ነው፤ ወይም፡ ህልውናው እንዲቀጥል ከፈለገ፡ እንዲህ በቅሎ ሲገኝ ይገባል። ስለዚህ፡ የዛሬው ኢትዮጵያዊ ትውልድ፡ ቅርንጫፍ ኾኖ፤ አቋጥቀጦና በቅሎ የተገኘው፡ ከዚያው ከአንዱ፡ “የቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያዊነት” ከኾነው የሕይወት ዛፍ ግንድ ስለኾነ፡ መልኩ፤ ቅጠሉና ፍሬው፡ ያንኑ፡ የኢትዮጵያዊነት መልኩን፤ ቅጠልነቱንና ፍሬነቱን ይዞ መገኘት አለበት። እንደቅርንጫፍነቱ፡ ሌላ የተለየ፤ ወይም፡ አዲስ ንግኝ ኾኖ ሊተክል አይችልም። ቢተክልም፡ ከግንዱ ስለተገነጠለ፡ ይደርቃል፤ ከደረቀም፡ በማገደነት፡ ወደእሳት ተጥሎ ይቃጠላል።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

“እኔ” የምለው እኔነቴ፡ ማነው?”

ይኸው ኢትዮጵያዊ ትውልድ፡ የኢትዮጵያዊነት ህልውናው መታወቂያ በኾነው፡ በዚያ፡ ረዥም የነጻነት ዕድሜው ሊቀጥል የቻለውና የሚችለው፡ ከኢትዮጵያዊነቱ ግንድ ላይለይ፡ በቅርንጫፍነቱ ስለጸናና ሲጸና ብቻ ነው። እለዚያ፡ አኹን እንደሚታየው፡ አዲስ የ“ኢትዮጵያዊነት”ን ዛፍ ለመትክል ቢሞክር፡ ያ “ኢትዮጵያዊነት”፡ በዓለም ላይ ካሉት አገሮች ኹሉ፡ ገና እንደተወለደ ሕፃን፡ ነጻ የወጣ አዲስ ሕዝብ የሚኖርባት፡ “ኢትዮጵያ” የተባለች፡ የአንዲት ደካማ አገር ምንነትና ማንነት መታወቂያ ይኾናል ማለት ነው። ለመትክል የተሞከረውም፡ ያ፡ አዲስ ተክል፡ ፈጽሞ፡ የ“ኢትዮጵያዊነት” መልክ፡ አካልና ባሕርይ የሌለው ኾኖ እንደሚገኝ፡ በማስተዋል ተመልከቱት!

“መነሻውን ከአዳምና ሔዋን አድርጎ፡ በዚህ የሕይወት ዛፍ ተመስሎና ባልተደረገ ሐራግ፡ እስከዛሬው ዘመን ተያይዞ የዘለቀ፡ እንዲህ ያለ ሕያው ዜና መዋዕል (ታሪክ) ያለው፡ አገርና ሕዝብ አለ!” ተብሎ ሲነገር፡ እንዲህ፡ እንግዳ ሰሚ ለኾነው፡ ለማያውቀው ባዕድ ይቅርና፡ ለሚያውቀው ወገንም ቢኾን፡ አስበርግ፡ “አ?!” በሚል የተዘከረ ስሜትና የአንክሮ ድምፅ ማስጮሁ አይቀርም፤ ነገሩ፡ እውነትም ቢኾን፡ ይህንኑ እውነታ፡ አጣርተው እስኪያውቁት ድረስ፡ እዎን፡ በእርግጥ፡ ያስደነግጣል፤ ተፈጥሮውን፡ በዚህ መለኮታዊ እውነት ላይ መሥርቶ፡ ህልውናውን፡ በዚህ እምነት በመቀጠል፡ ለዚህን ያህል ዘመን በነጻነት ሕይወት የኖረ ሃይማኖታዊ ሕዝብ፡ ከኢትዮጵያዊው በቀር፡ በዓለም ላይ፡ ሌላ ወገን የለምና። ይህም ሊኾን የቻለው፡ ለምን እንደኾነ፡ በሌሎቹ ድርሰቶቼና በዚህ ውይይታችን ውስጥ፡ በሚበቃ ከተብራራው ጋር፡ እዚህ ላይ የማጠቃልልላችሁ፡ ገና፡ ከሰው ፍጥረት መጀመሪያ አንሥቶ፡ በኢትዮጵያዊነትና በእግዚአብሔር መካከል፡ ኪዳናዊ ግንኙነት በመመሥረቱ መኾኑን በሚያረጋግጠው እውነት ነው። ራሱ፡ እስከዛሬ የቀጠለው፡ የኢትዮጵያና የኢትዮጵያውያን ነጻ ህልውና፡ ስለዚህ እውነታ፡ በገሃድ ይመሰክራል። ኢትዮጵያዊነትን፡ እንደይሁድናና እንደክርስትና፡ እንደእስልምናና እንደሕንድና፡ እንደቡድህውናና እንደሌላውም ኹሉ፡ “ሃይማኖት” የሚያደርገው፡ ይህ ባሕርይ ነው።

“ኢትዮጵያዊነት”፡ በዚህ መልኩ፡ “ሃይማኖት” ከኾነ፡ ለጊዜው ዛሬ፡ በሥጋና በምድር ላይ፡ ማለትም፡ በዚህ ዓለም፡ ወደፊት ደግሞ፡ ለዘለዓለም፡ በመንፈስና በሰማያት፡ ማለትም፡ በሚመጣው ዓለም፡ “ሕይወት አድርጋችሁ፡ የምትኖሩት ህልውና ነው!” ማለት ነው፤ እንዲህ፡ “ሕይወት” አድርጋችሁ፡ የምትኖሩት ከኾነም፡ “ኢትዮጵያዊነት”፡ “እውነት” ነው!” ማለት ነው፤ ለዘለዓለም ሕይወት የሚያበቃ፡ “እውነት” ከኾነም፡ ይህ “የኢትዮጵያዊነት እውነት”፡ “የእግዚአብሔር እውነት ናት” ማለት ነው፤ ስለዚህ፡ ይህች “የእግዚአብሔር እውነት”፡ “እውነተኛዬቱ ሃይማኖት” እና “እውነተኛዬቱ ሕይወት” መኾኗ፡ በዚህ ይረጋገጣል። የእግዚአብሔር እውነት፡ ሃይማኖትና ሕይወት፡ እንዲህ ተዋሕዶው የሚገኝበት “ማንነት”፡ “ኢትዮጵያዊነት” ብቻ ነው። እንዲህ ከኾነ፡ “ኢትዮጵያዊው ማንነት”፡ ወይም፡ ይህ “ማንነት” የተገለጠበት “ኢትዮጵያዊነት”፡ ከእግዚአብሔር የተገኘ መኾኑ ታወቀ፡ ተረዳ፡ ተመሰክረ ማለት ነው።

ምዕራፍ ፬፤ እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፤
የእግዚአብሔር ሕገ መንግሥት የሆነው፡ ቅዱሱ ኪዳን፡
የ፲፯፻፱፻፳፭ ዓመታት ዕድሜ ባለው፡
ኢትዮጵያዊነትና ኢትዮጵያዊው በውነት ሲገለጽ።

ጥያቄ፡- “ኢትዮጵያዊነት”፡ የ፲፯፻፱፻፳፭ (የሰባት ሺህ አራት መቶ ዘጠና አምስት) ዓመታት ዕድሜ ያለው፡ ሕያው ውርስና ዘላለማዊ ቅርስ መኾኑ፡ በምን ይረጋገጣል?

መልስ፡- የዚህ ማረጋገጫው፡ ጉልህና ቅርብ ነው፤ እርሱንም፡ በማስተዋል ተመልከቱት! ዓለም በተቀበላቸው ቅዱሳት መጻሕፍት ውስጥ የተመዘገቡትን ሰባቱን ቃል ኪዳናት የያዘው “ቅዱሱ ኪዳን”፡ የእግዚአብሔር ሕገ መንግሥት ነው፤ ይህም፡ የሰው ልጆች፡ ለመልካም ሕይወታቸው፡ መመሪያና ዋስትና ይኾናቸው ዘንድ፡ ከፈጣሪያቸው ተሰጥቷቸዋል፤ በአጻምና ሔዋን “ጋብቻ” ተጀምሮ፡ በኢየሱስ ክርስቶስና በድንግል ማርያም “ምሕረት” የተፈጸመውን፡ ሰባቱን ቃል ኪዳናት አጠቃልሎ የያዘው፡ ይህ ሕገ መንግሥት፡ በመንፈስ ቅዱስ ተጽፎ የኖረውና የሕይወት መጽሐፍ ሽኖ የሚነበበው፡ በሰዎች ልቦና ላይ ነው። ያም የሰዎች ልቦና፡ የኢትዮጵያውያን ሲኾን፡ በዚያ ልቦና ላይ “ኢትዮጵያዊነት”፡ ተመሥርቷል።

ሰባቱ ቃል ኪዳናት፡ እንደወይን ሓረግ ተያይዘው፡ በእየዘመናቱ፡ የፍሬ ዘላባቸውን እየሰጡ፡ ያሳለፉት፡ የ“ኢትዮጵያዊነት” ዕድሜ፡ የመጀመሪያው፡ ከተተከለበት አንሥቶ፡ የመጨረሻው፡ ለፍጹም ብቅዓት እስከደረሰበት ጊዜ ሲቁጠር፡ ዘመኑ፡ ፭ሺ፭፻ ዓመታት ይኾናል፤ ከዚያ ወዲህ፡ በምሕረቱ ኪዳን የቀጠለው፡ “ኢትዮጵያዊነት” ዕድሜ፡ ፩ሺ፱፻፳፭ ዓመታት ይኾናል፤ እነዚህ ኹለት የዕድሜ ዘመናት ሲደመሩ፡ ፯ሺ፱፻፳፭ (የሰባት ሺህ አራት መቶ ዘጠና አምስት) ዓመታትን ያስገኛሉ።

ጥያቄ፡- “ኢትዮጵያዊነት”ን ያስገኘው፡ ሰባቱን ኪዳናት አጠቃልሎ የያዘውና ስለእነርሱ የሚናገረው፡ የእግዚአብሔር ሕገ መንግሥት፡ “ቅዱሱ ኪዳን ነው!” ስላልኸው ቁም ነገር፡ አስፋፍተህ ብትነግረን?

መልስ፡- “ወመልእ መንፈስ ቅዱስ ላዕለ ዘካርያስ እቡሁ! ወተክበየተ ወይቤ፡- ‘ይትባረክ እግዚአብሔር! ...ከመ ይግበር ግህሉ ምስለ አበዊነ፤ ወከመ ይዘከር ኪዳኖ ቅዱስ፤”^{፳፩} ማለትም፡ “በመጥምቁ የሐንስ አባት፡ በዘካርያስ ላይ፡ መንፈስ ቅዱስ አደረበት፤ እርሱም፡ እንዲህ ሲል፡ ትንቢት ተናገረ፡- ‘እግዚአብሔር፡ ከአባቶቻችን ጋር ምሕረቱን ስላደረገ፡ ቅዱሱን ኪዳኑንም ስላስታወሰ፡ ምስጋና ይድረስው!’” ተብሎ በተጻፈው እምላካዊ ቃል መሠረት፡ “ቅዱሱ ኪዳን” የሚባለው ዘላለማዊ ቅርስ፡ ሰባቱን ቃል ኪዳናት አጠቃልሎ የያዘ ነው። ይኸው “ቅዱሱ ኪዳን”፡ ከብሕትውና (ብቸኛ) ኑሮ ተነሥቶ፡ እስከአገር-አቀፍና እስከ ዓለም-አቀፍ ድረስ ያለው፡ የሰው ልጆች፡ የግል፥ የቤተሰብና የኅብረተሰብ ህልውና ተመሥርቶበት፡ በወጣኒነት (ጀማሪነት)፥ በማዕከላዊነትና በፍጹምነት ደረጃ ይመራበትና ይካሄድበት ዘንድ፡ ከፈጣሪ፡ ለሰብአዊ ፍጡሩ የተሰጠ የሕይወት ሥፍዓት ስለኾነ፡ “የእግዚአብሔር ሕገ መንግሥት” ይባላል።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

“እኔ” የምለው እኔነቴ፡ ማነው?”

አዎን! ረዥም ዕድሜ ባለውና ሕያው በኾነው፡ በኢትዮጵያ ትውፊት፡ ሀልውናን አግኝተው፡ እውን ኾነውና በሰውነት ጎልተው የሚታዩ፡ በቅዱሳት መጻሕፍት ውስጥ፡ በክብር ተመዝግበው የሚነበቡ፡ እግዚአብሔር አምላክ፡ ከፍጥረት መጀመሪያ አንሥቶ፡ ከሰው ልጆች ጋር የተካየዳቸው፡ ሰባት ኪዳናት፡ በዚህ ሕገ መንግሥት ውስጥ ተጠቃልለው ይገኛሉ፡፡ እነዚህም ኪዳናት፡ ከዚህ እንደሚከተለው የተዘረዘሩት ናቸው፡-

የመጀመሪያው፡ በአዳምና ሔዋን ሥርዓተ ጋብቻ ምልክትነት የሚታወቀው፡ “ኪዳነ አዳም”

ኹለተኛው፡ በቀስተ ደመና ምልክትነት የሚታወቀው፡ “ኪዳነ ኖሳ”፡

ሦስተኛው፡ በጎብስተ አኩቴትና በጽዋዓ በረከት ቁርባን ምልክትነት የሚታወቀው፡ “ኪዳነ መልክ ጼዴቅ”፡

አራተኛው፡ በግርዛት ምልክትነት የሚታወቀው፡ “ኪዳነ አብርሃም”፡

አምስተኛው፡ በጽላትና ታቦት ምልክትነት የሚታወቀው፡ “ኪዳነ ሙሴ”፡

ስድስተኛው፡ በዘውዳዊ ዙፋን ምልክትነት የሚታወቀው፡ “ኪዳነ ዳዊት” የተባሉት ሲኾኑ፡

እነዚህ፡ የቀደሙት ስድስቱ ኪዳናት ታድሰው የተዋሐዱበትና ለዘለዓለም ጸንተው የሚኖሩበት፡

ሰባተኛውና የመጨረሻው ደግሞ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ከድንግል ማርያም ተወልዶ፡ በተሰቀለበት ሥጋውና ባፈሰሰው ደሙ ምልክትነት የተገለጸውና የሚታወቀው፡ “ኪዳነ ምሕረት” የተባለው አዲስ ኪዳን ነው፡፡

እነዚህ ኪዳናት፡ ለእየራሳቸው መታወቂያ፡ እውን በኾኑ፡ የተለያዩ ምልክቶች የተገለጹ ሲኾን፡ በሰውነት ገዝፈው የታዩት ደግሞ፡ ለፈጣሪያቸው ባላቸው እውነተኛ ፍቅር፡ እርሱን አምላካቸውን ባስደሰቱ፡ ትሑታን ግለሰቦች “ሕያው አካል” ላይ ነው፡፡ እነዚህ ግለሰቦች፡ በሥጋዊውና በመንፈሳዊው አግጣሚ፡ በተለያዩ መልኮች የመጡባቸውን ታላላቅ ፈተናዎች፡ ብቻቸውን ተቋቁመው በማሸነፍ፡ በተኑናጸፉት የድል አክሊል፡ ከሰው ልጆች መካከል ብርቅ ኾነው ሊታዩና ከፈጣሪያቸው ጋር፡ የየራሳቸውን ኪዳን፡ በነፍስ ወከፍ ሊካየዱ የቻሉ ገድለኞች ለመኾን በቅተዋል፡፡ እያንዳንዳቸውም፡ የሰውን ዘር በመወከል፡ የመለኮታዊው ልዩ ቃል ኪዳን ተዋዋይ ኾነው ለመመረጥ፡ በፊቱ ሞገስን አግኝተዋል፡፡ ከዚያ አስቀድሞ ግን፡ ለእርሱ፡ ለእግዚአብሔር ያላቸው ፍቅር፡ እውነተኛ መኾኑ ሊረጋገጥ ስለተገባ፡ እነዚያ ፈተናዎች፡ እሳት ኾነው ሊያጠሩዋቸው፡ በእየግላቸው ላይ ነድደውባቸዋል፡፡

እነዚህን ሰባት ቅዱሳት ኪዳናት የያዘው፡ ይህ ሕገ መንግሥት፡ በእየልቦናቸው ተጽፎ፡ እነርሱም፡ ሕይወት አድርገውት የኖሩና የሚኖሩት ኢትዮጵያውያን፡ “እናንተ፡ እግዚአብሔር፡ ከአባቶቻችን ጋር ያደረገው፡ የኪዳን ልጆች ናችሁ!” ያላቸው ወገኖች ናቸው፡፡

ምዕራፍ ፬፤ እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፤
የእግዚአብሔር ሕገ መንግሥት የኾነው፤ ቅዱሱ ኪዳን፤
የ፺፬፻፲፭ ዓመታት ዕድሜ ባለው፤
ኢትዮጵያዊነትና ኢትዮጵያዊው ሰውነት ሲገለጽ።

ቀደም ብዬ የዘረዘርሁላችሁ፤ ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፤ የኢትዮጵያን እና የኢትዮጵያዊዉን ህልውና፤ ሕይወትና ግንኙነት ያስገኙ፤ ሰባቱ ባሕርያት ናቸው። በሌላ አገላለጽ፤ ኢትዮጵያ ወይም ኢትዮጵያዊው ማለት፤ እኒህ ሰባቱ ኪዳናት ናቸው! አዎን፤ እኒህ ሰባቱ ኪዳናት፤ ኢትዮጵያ፤ ወይም ኢትዮጵያዊው ማለት ናቸው። ያች ኢትዮጵያ፤ ወይም ያ ኢትዮጵያዊ፤ አዳምንና ሔዋንን፤ ኖገን፤ መልክ ጼዴቅን፤ አብርሃምን፤ ሙሴን፤ ጳዊትን፤ በመጨረሻም፤ ኢየሱስ ክርስቶስንና ድንግል ማርያምን መስለው መገኘት አለባቸው ማለት ነው። ያለእነዚህ ሰባቱ ኪዳናት፤ ወይም ከእነርሱ ውጪ በሚያደርግ፤ ሌላ የህልውና ሥርዓት ወይም ርእዮተ ዓለም፤ ኢትዮጵያ የምትባል አገር የለችም፤ ልትኖርም አትችልም። ወይም ኢትዮጵያዊ የሚባል ሰብአዊ ፍጡር ወይም ሕዝብ የለም፤ ሊኖርም ከቶ አይችልም።

በዚህ መሠረትና ከዚህ የተነሣ፤ ይህች ኢትዮጵያ፤ እውነተኛዬቱ ኢትዮጵያ ብቻ ሳትኾን፤ እውነተኛዬቱ እስራኤል ጭምር፤ እኒህ ኢትዮጵያውያንም፤ እውነተኞቹ ኢትዮጵያውያን ብቻ ሳይኾኑ፤ እውነተኞቹ እስራኤላውያን ጭምር እንደኾኑ፤ የብሉዩንና የሐዲሱን ኪዳናት አጠቃልለው የያዙት ቅዱሳት መጻሕፍት፤ በዚያች በእግዚአብሔር የእውነት ቃል፤ ልዩ እውቅና ሰጥተው፤ በማያወላውልና በማያዳግም ኹኔታ አጽድቀውታል። ይህ እውነታ፤ በቀደሙት ድርሰቶቼ ገጾች ላይ በሠፈሩትና በዚህ ውይይታችን በሚቀርቡት ሰፊ ሐተታዎች፤ በሚበቃ ተብራርቷል፤ ይብራራልም።

የኢትዮጵያ ህልውናና የኢትዮጵያዊ ወይም የኢትዮጵያዊት ሕይወት፤ ኹለቱም፤ በእነዚህ በሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት ላይ በጽኑ ተመሥርተው፤ በተዋሕዶ የተሣሠሩ ናቸው። ይህንም፤ ከእነዚሁ ኪዳናት መንጭተውና በእነዚሁ ኪዳናት ለምልመው የሚታዩት፤ የኢትዮጵያውያን፤ የሃይማኖት፤ የባህልና የማኅበራዊ ኑሮ ሕይወታቸው ድርና ማግ ብቻ ሳይኾን፤ በትምህርት አሰጣጥ፤ በሀብት ልማትና በሥነ መንግሥት አመራር ረገድ፤ በሥርዓት የሚከተሏቸው፤ ሕያዋን የኾኑት አምላካውያት ሕጎቻቸው ጭምር፤ በገሃድ አረጋግጠው ያሳያሉ። እንግዲህ፤ የእግዚአብሔር መንግሥት የተገለጠችበት “ኢትዮጵያዊ ሰውነት” እና በሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፤ “ሕያዋን” የኾኑት፤ “ኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት” እኒህ ናቸው።

ጥያቄ፡- “የእግዚአብሔር መንግሥት የተገለጠችበት ‘ኢትዮጵያዊ ሰውነት’ እና በሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፤ ‘ሕያዋን’ የኾኑት ‘ኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት’፤ እኒህ ናቸው!” ስትል፤ ምን ማለትህ ነው?

መልስ፡- በተከታታይነት የተፈጸሙትን፤ እኒህን ሰባት ቅዱሳት ኪዳናት፤ ኢትዮጵያውያን፤ ከመጀመሪያው እስከመጨረሻው፤ ማለትም፤ ከአዳምና ሔዋን የፍጥረት ዘመን እንሥቶ፤ በዘመነ ሥጋዊ፤ እስከኢየሱስ ክርስቶስና ድንግል ማርያም መገለጥ ድረስ፤ ያልተቆጠበና ያልተገደበ፤ ወደር የሌለውንም መሥዋዕትነት በመክፈል፤ በሙሉ ጠብቀዋቸው ኖረዋል።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

“እኔ” የምለው እኔነቴ፡ ማነው?”

ኢየሱስ ክርስቶስ፡ የኢትዮጵያ አካላዊትና አማናዊት መገለጫ ከኾነችው፡ ከድንግል ማርያም፡ በሰውነት በተወለደ ጊዜ፡ እነዚህ ቅዱሳት ኪዳናት፡ በእርሱ ሥጋዊ፡ ፍጹም የኾነውን፡ አካላዊና አማናዊ ግዝፈት መቀዳጀታቸው ታወቀ! በዚህም፡ ከእግዚአብሔር የተነገሩት የትንቢት ቃላት ኹሉ፡ የመጨረሻውን ብቅዓት አግኝተው መፈጸማቸውና እግዚአብሔር፡ ለፍጥረቱ ያዘጋጀው መለኮታዊ ዕቅድ፡ ከተወጠነለት ግብ መድረሱ ተረጋገጠ።

ይህ የኢትዮጵያውያን ትውፊት፡ ከላይ እንደተወሳው፡ “ሕያው ነው” የተባለበት ዓቢይና ልዩ ምክንያት አለው። ይኸውም፡ በቅዱሱ ኪዳን ውርስና ቅርስ ላይ የተመሠረተው፡ የኢትዮጵያውያን ትውፊት፡ ከትውልድ ወደትውልድ እየተላለፈ፡ ተጠብቆ የኖረው፡ በተለመደውና ተራ በኾነው፡ በእየቀሱ አካል ላይ በተቀረጸው ሰው-ሠራሽ ዘዴ ሳይኾን፡ በተለይ ለመለኮት ዘለዓለማዊ ሥራ፡ ሕያው መገለጫው በኾነው፡ በኢትዮጵያዊው ሰውነት በመኾኑ ነው።

አዎን! በመጨረሻው ዘመን፡ የአዲሱ ኪዳን መሥዋዕት በኾነው፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ሥጋና ደም፡ ታድሶና ተጠናክሮ፡ ለዘለዓለማዊው ሕይወት የበቃው፡ ያ ኢትዮጵያዊ ሰውነት፡ ከአዳምና ሔዋን ጀምሮ፡ እስከዚህ እስከዛሬው ጊዜ ድረስ ጸንቶ በቆየው፡ ከሰባት ሺህ ዓመታት በላይ በኾነው ህልውናው፡ የእነዚህ ሰባት ቅዱሳት ኪዳናት መለኮታዊ ማኅደር በመኾን አገልግሏል። እንኳንስ ቀደም ብሎ፡ ባሁኑ ጊዜም ቢኾን፡ እግዚአብሔር፡ ከሰው ዘር ጋር ላደረጋቸው፡ ቃል ኪዳናት፡ ሕያው ምስክሩ፡ በእርግጥ፡ ኢትዮጵያዊው ብቻ ኾኖ ይገኛል። ይህ እውነታ፡ በዐይነተኞቹ ኢትዮጵያውያን ሕይወት ላይ፡ እነሆ ገሃድ ኾኖ ዛሬም ስለሚታይ፡ አማናዊነቱን ለማስተባበል ከቶ አይቻልም።

እንዲህ እንደመኾኑና ማናቸውም እውነተኛ ክርስቲያን፡ ሊኾን እንደሚገባው ኹሉ፡ “ኢትዮጵያዊው ግለሰብም፡ የብሉይንና የሐዲሱን ኪዳናት የያዙት፡ ቅዱሳት መጻሕፍት፡ ሥጋ ለብሰው፡ ሕያው የኾኑበት ሰብአዊ አካል ነው” ብለን አረጋግጠን እንናገራለን። ይህ፡ ለብፅዕና የሚያበቃው ጸጋ፡ ከረዥም ዘመናት በፊት፡ በነቢዩ ኤርምያስ ትንቢታዊ አንደበት የተነገረውና ከዚህ የሚከተለው፡ የእግዚአብሔር ቃል፡ ፩ኛ፡ ቀደም ብሎ፡ በበዓለ ሃምሳ ዕለት፡ መንፈስ ቅዱስን በተቀበሉት በሐዋርያት ላይ፡ ፪ኛ፡ ይኸው የመንፈስ ቅዱስ ጸጋ፡ ወዲያው ተከታትሎ በወረደበት፡ በዚያ፡ “የአዲስ ኪዳን አቤሜሌክ” በተባለው፡ ኢትዮጵያዊ ጃንደረባ ላይ ደርሶ፡ የመፈጸሙን ምሥጢር ያበሥርልናል።

የነቢዩም ቃል እንዲህ ይላል፡- “እነሆ፡ ከእስራኤልና ከይሁዳ ቤት ጋር አዲስ ቃል ኪዳን የምገባበት ወራት ይመጣል!” ይላል እግዚአብሔር፡ ‘ከግብፅ አገር አወጣቸው ዘንድ፡ እጃቸውን በየገዝቡበት ቀን፡ ከአባቶቻቸው ጋር እንደገባሁት ያለ ቃል ኪዳን አይደለም! እነርሱ በኪዳን አልጸኑምና፡ እኔም ችል አልጓቸው!’ ይላል እግዚአብሔር። ‘ከእነዚያ ወራት በኋላ፡ ከእስራኤል ቤት ጋር የምገባው ቃል ኪዳን ይህ ነውና!’ ይላል እግዚአብሔር።

ምዕራፍ ፩፤ እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፤
የእግዚአብሔር ሕገ መንግሥት የኾነው፡ ቅዱሱ ኪዳን፡
የ፺፯፻፺፭ ዓመታት ዕድሜ ባለው፡
ኢትዮጵያዊነትና ኢትዮጵያዊው ሰውነት ሲገለጽ።

“ሕጊን በልቡናቸው አኖራለሁ! በልባቸውም እጽፈዋለሁ! እኔም
አምላክ እገናኝባለሁ! እነርሱም ሕዝብ ይኾኑኛል። እያንዳንዱ ሰው
ባልንጀራውን፤ እያንዳንዱም ወንድሙን፡ ‘እግዚአብሔርን እወቅ፤ ብሉ
አያስተምርም፤ ከታናሹ ጀምሮ እስከታላቁ ድረስ፡ ኹሉ ያውቁኛልና!’ ይላል
እግዚአብሔር። በደላቸውን እምራቸዋለሁና! ኃጢአታቸውንም፡ ከእንግዲህ
ወዲህ አላስብምና!”^{፳፫} እነዚህን የትንቢት ቃላት፡ ራሱ ኢየሱስ ክርስቶስ፡
በትምህርቶቹ ውስጥ አውስቷቸዋል፤ ሐዋርያው ጳውሎስም፡ ወደዕብራውያን
በጻፈው መልእክቱ ውስጥ ጠቅሷቸዋል።

ጥያቄ፡- ከዚህ ቀደም ባለው መልስህ፡ “የእግዚአብሔር መንግሥት
የተገለጠችበት ‘ኢትዮጵያዊ ሰውነት’፡ ይህ ነው!” ያልሸውን ዐረፍተ ነገር፡
ከዚህ ጋር አያይዘህ ብታብራራልን?

መልስ፡- ከአዳምና ሔዋን ጀምሮ፡ በሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት ተመሥርታ
የታነጸቸው መለኮታዊት መንግሥቱ፡ በእንዴት ያለ ኹኔታ፤ በምን ጊዜና
በየትኛው ቦታ፡ በገሃድ ገዝፋ እንደምትሠራ፡ ብሩህና ቀጥተኛ በኾኑት፡
በእነዚህ፡ ከላይ በተጠቀሱት ሕያዋን ቃላቱ፡ እግዚአብሔር፡ ፍጹም ግልጽ
አድርጎ አሳይቷል።

እግዚአብሔር፡ ለዚህች መንግሥቱ አመሠራረትና አቋቋም፡
አመራርና አካሄድ፡ እጅግ የተራቀቁትና ውስብስብ የኾኑት፡ የሰው ልጆች፡
ድርጅታዊና ማኅበራዊ፡ ትምህርታዊና ንዋያዊ ሥርዓቶችና ጥበቦች
አሳስፈለጉትም፡ አዎን! እነዚህ ኹሉ ነገሮች፡ ሰው፡ ራሱን በራሱ፡ በሙስና
(በብልሽነት) እንዲደመስስ እስከማድረግ የሚያደርሱ ሕፃዕን (ጉድለትን) እና
ስሕተትን፡ ድክመትንና ስስትን የተመሉ ስለኾኑ፡ ለመለኮት አሳስፈለጉትም።

ዛሬ፡ የሰው ልጆች፡ በዚህ ምድራዊ ዓለም፡ መልካሚቱን ኑሮ ለመኖር፡
ወደፊትም፡ ለሚመጁት ፍጽምት ዓለም ለመብቃት ይችሉ ዘንድ፡
ወደእውነትና ወደሕይወት ልዕልና መርታ የምታደርሳቸው መንግሥት፡
የእግዚአብሔር የኾነችው ብቻ ናት፤ እርሷም፡ የምትመራበትን ዘላለማዊ
መርሐ ግብርና የምትሰጠውን ጠቃሚ አገልግሎት፡ በሥራ ላይ ለማዋል፡
እግዚአብሔር፡ እንደሰዎች መንግሥት፡ ሕዝባዊ መመሪያን ወይም የሕግ
አዋጅን፡ ወይም የገንዘብ ወጪ ድልድልንና ርስት ጉልትን፡ ወይም የሠለጠነ
የሰው ኃይልንና የትምህርት መሣሪያን፤ ወይም መሠረታዊ የልማት
አውታርንና ባለብዙ ዘርፍ የጽሕፈት ቤት ተቋምን፤ ወይም፡ አስገዳጅ የጦር
ኃይል ያለውን፡ የሥራ አስፈጻሚ ባለሥልጣንን አልፈለገም።

ኹሉን ማድረግ የማይሳካው፡ እርሱ፡ ኃያሉ እግዚአብሔር፡ የዘውድ
መንግሥቱን፡ በምድር ላይ መሥርቶ ለማካሄድ ያስፈለገችው አንዲት
ቅንጣት ነገር ብቻ ኾና ተገኘች! እርሷም፡ ህልውናዋና አምልኮዋ፡ በእውነትና
በመንፈስ ላይ የተመሠረተ፡ የዋህና ትሑት፤ ታማኝና ተነሳሚ የኾነች (ንስሐ
የምትገባ) ሰብአዊት ልቦና ናት።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

“እኔ” የምለው እኔነቴ፡ ግንወ?”

እግዚአብሔርም፡ ያችን ልቦና ለማግኘት፡ ከዘመን ፍጥረት እንሥቀ፡ በአዳምና ሔዋን፡ ከዚያም በልጅ ልጆቻቸው ሰውነት፡ ፍለጋውን ጀመረ፤ እነሆም፡ በተለይ ለቃል ኪዳንና ለአገልግሎቱ በበቁት፡ በኖገና ሚስቱ፡ በሦስት ልጆቻቸውና ሚስቶቻቸው፡ በመልክ ጼዴት፡ በአብርሃምና ሃራ፡ በካህኑ የቶርና ሚስቱ፡ ባሙሴና ሲዳራ፡ በዳዊትና ቤትሳባ፡ በሰሎሞንና ማክዳ፡ ከዚያም፡ እንደቀደሙት መልክ ጼዴቃው ያን አባቶቹ፡ እርሱም፡ የዘመኑ መልክ ጼዴቅ ኾኖ፡ የኢየሱስ ክርስቶስ ምሳሌ በኾነው፡ በቀዳማዊ ምኒልክ በኩል ተያይዞ እየወረደችና እየተጠበቀች ኖራ፡ በመጨረሻ፡ በአማናዊቷ ሔዋን፡ በድንግል ማርያም ሰውነት ውስጥ፡ ለፍጹምነት በትታ አገኛት! በእርሷም ማሕፀን፡ እግዚአብሔር ቃል፡ “አማናዊውና ዳግማዊው አዳም” ተብሎ፡ በኢየሱስ ክርስቶስ የሥጋዊ አካል ተገለጸ!

“የበኩር ልጄን እስከወለደች ድረስ”፡ በሰሎሞንም ኾነ በዓለሙ ዘንድ፡ ማንነቷ ሳይታወቅ፡ በድንግልናዋ ጸንታ የቆየችውና የድንግል ማርያም ምሳሌ የኾነችው፡ ንግሥት ማክዳ የወለደችው፡ አንዱ ብቸኛው የበኩር ልጄ “ምኒልክ”፡ በዚህ ረገድ፡ የኢየሱስ ክርስቶስ ምሳሌ መኾኑ ትክክል ነው። የዛሬው አዳም፡ ኢትዮጵያዊውና የዛሬዋ ሔዋን፡ ኢትዮጵያዊቷ፡ ቅዱሱን ኪዳን፡ ከዘለዓለማዊው ካህን ንጉሥ፡ ከኢየሱስ ክርስቶስና ከዘለዓለማዊቷ እናት ንግሥት፡ ከድንግል ማርያም፡ በመንፈስ ቅዱስ ተረክበው፡ ይኸው፡ እስካኹን በባለአደራነት ጠብቀውት ለማቆየት ችለዋል።

አዎን! እግዚአብሔር፡ በአዲሱ ኪዳን የልጁ ደም ባተመው፡ በቅዱሱ ኪዳን ሥርዓት የምትተዳደረውን፡ ዘለዓለማዊት የዘውድ መንግሥቱን ህልውና፡ በቀደሙት ተከታታይ የዘመን ብሉይ ቃል ኪዳናት፡ እየለመለመ በቆየው፡ በዚያ፡ በኢትዮጵያውያን ልቦና ላይ አጽንቶ፡ እንዲቀጥል አደረገ። ለሰው ዘር ሰጥቶት፡ ነገር ግን፡ በኢትዮጵያውያን ዘንድ ብቻ፡ እንዲህ፡ እስከዛሬ ተጠብቆ፡ ሲሠራበት የኖረውንም፡ ይህን፡ ወሰንና ወደር የሌለውን፡ የተትረፈረፈ ጸጋ፡ በመላው ዓለም የሚኖሩ እውነተኞች ክርስቲያኖች፡ እየራሳቸውን ለኢትዮጵያዊነት አብቅተው ሲገኙ፡ እነርሱ ጭምር የሚጋሩት መኾኑን፡ እናንተም፡ እዚህ ላይ ልታውቁት ይገባችኋል።

ጥያቄ፡- ይህን የመሰለው ሀብት፡ ታዲያ፡ ስለምን በኢትዮጵያዊነት ስም ሊጠራ ቢቃ?

መልስ፡- እግዚአብሔር፡ ይህን ጸጋ የሰጠው፡ ለመላው ሰብአዊ ፍጡሩ ሲኾን፡ ጻፋ ግን፡ ይህን ጸጋ ጠብቀው፡ በዚያ ጸጋ የታወቀ፡ የማንነት መልካቸውንም ሳይለውጡ፡ ጸንተው፡ እስከዛሬ የኖሩና ዛሬም እየኖሩ ያሉት፡ ኢትዮጵያውያን ብቻ ስለኾኑ፡ ይህ ጸጋ፡ በእነርሱ ምክንያት፡ እነሆ፡ ዛሬም፡ ይህንን የኢትዮጵያዊነት ስሙን እንደያዘ፡ ህልውናውን ቀጥሎ ይገኛል።

“ኢትዮጵያዊነት”፡ ከዚህ የበለጠ፡ የመጠቀስና የጠለቀ፡ የሰፋም ባሕርይ አለው፤ ይኸውም፡ ለኢትዮጵያ፡ እንዲሁም፡ ላለፉትና ለዛሬዎቹ፡ ለወደፊቶቹም ኢትዮጵያውያንና ኢትዮጵያውያት ብቻ ተለይቶና ተወሰኖ የተሰጠ፡ እየተሰጠ ያለና የሚሰጥም አለመኾኑ ነው።

ምዕራፍ ፬፤ እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፤
የእግዚአብሔር ሕገ መንግሥት የኾነው፤ ቅዱሱ ኪዳን፤
የ፲፯፻፲፭ ዓመታት ዕድሜ ባለው፤
ኢትዮጵያዊነትና ኢትዮጵያዊው ሰውነት ሲገለጽ፡፡

ነገር ግን፡ “ኢትዮጵያዊነት”፡ በዘመነ ሐዲስ ኪዳን፡ ሞክሼው (መሰሉ) እንደኾነው፡ እንደክርስቲያንነት ኹሉ፡ የሰው ዘር በመላ ተጠቃልሎና በመለኮታዊው መንግሥት ሥር ተዋሕዶ፡ አንድ እንዲኾንበት፡ እግዚአብሔር አምላክ፡ ለፍጥረተዓለሙ ደህንነትና መልካም ሕይወት፡ እዘጋጅቶ የዘረጋው ዘለዓለማዊ ዕቅድ መኾኑ ነው፡፡ ከዚህ የተነሣ፡ በምድር ላይ ላለው፡ ለሰው ልጆች ችግር ኹሉ፡ የመጨረሻው መፍትሔ፡ “ኢትዮጵያዊነት” መኾኑ ሊታመን ይገባል፡፡

ጥያቄ፡- “ለሰው ልጆች ችግር ኹሉ፡ የመጨረሻው መፍትሔ፡ “ኢትዮጵያዊነት” መኾኑ ሊታመን ይገባል!” የሚለው፡ መደምደሚያው አሳብህ፡ በተለይ፡ በሥጋዊው ሥልጣኔ፤ እጅግ እየተራቀቀ፤ እየጠለቀና እየመጠቀ በመኼድ ላይ በሚገኘው፡ በዛሬው ትውልድ ዘንድ፡ እንዴት አድርጎ ሊታመን ይችላል?

መልስ፡- በመጀመሪያ ደረጃ፡ “መደምደሚያ አሳብህ” ያላችሁትን ፍሬ ቃል፡ እንድታስተካክሉት እሻለሁ፤ ምክንያቱም፡ አሳቡ፡ ከእኔ፤ ወይም፡ ከማንም ሰብአዊ ፍጡር የመነጨ ሳይኾን፡ የሰው ልጆች፡ ከፈጣሪያቸው፡ በሃይማኖት ያገኙት መለኮታዊ አሳብ በመኾኑ ነው፤ ከእግዚአብሔር የተገኘ አሳብ በመኾኑም፡ ለሃይማኖትነት በቅቷል፡፡ በእየአጋጣሚው እንዳወሳሁላችሁ፡ “ኢትዮጵያዊነት”፡ እንደማናቸውም ሃይማኖት፡ የሰው ልጆች፡ በፈቃዳቸው መርጠውና ወስነው፡ ሲፈልጉትና ሲያምኑበት፡ ሊጠቀሙበት ይችሉ ዘንድ፡ እግዚአብሔር፡ ለእያንዳንዳቸው፡ በነፍስ ወከፍ፡ በጋራም፡ ለኹላቸው፡ የሰጠው ጸጋና ለችግራቸው ኹሉ፡ የመጨረሻው መፍትሔ እንዲኾናቸው፡ ይዘጋጃላቸው ዕቅድ ነው፡፡

የእግዚአብሔር ስጦታ ኾኖ፡ ለሰው ልጆች የቀረበው፡ የዚህ ዕቅድ መለኮታዊነት፡ ሃይማኖታዊ አቋም ያለው መኾኑን፡ ራሱ፡ አባባሉ፡ አረጋግጦ ያሳያችኋል፡፡ እኔም፡ “በምድር ላይ ላለው፡ ለሰው ልጆች ችግር ኹሉ፡ የመጨረሻው መፍትሔ፡ ‘ኢትዮጵያዊነት’ መኾኑ ሊታመን ይገባል!” የሚለውን ቃል የተናገርሁት፡ ይህን መሠረት በማድረግና በእግዚአብሔር ዘንድ፡ ሊደረግ የማይቻል ነገር እንደሌለ፡ እናንተም ጭምር ታምናላችሁ ብዬ በማሰብ ነው፡፡ ወደፊትና ምንጊዜም፡ “ለእግዚአብሔር የሚሳነው ነገር የለም!” ከሚለው፡ በእግዚአብሔር ፊት ከሚቆመው መልአክ ቃል የተነሣ፡ በእግዚአብሔር እውነት፡ በእግዚአብሔር መንፈስና በእግዚአብሔር ስም ላይ ተመሥርቶ የሚታሰበው፡ የሚነገረውና የሚደረገው፡ ማናቸውም ነገር ኹሉ፡ ሊታመንበት የሚቻልና የሚገባ መኾኑን፡ እንድትገነዘቡት ያስፈልጋል፡፡

እርግጥ፡ ይህን እውነታ ለመቀበል፡ በተለይ ለዘመኑ ትውልድ፡ እጅግ እንደሚከብድበት ይታወቃል፤ ሊከብድበት የቻለውም፤ እናንተም፡ በጥያቄያችሁ ውስጥ እንዳወሳችሁት፡ ከእውቀቱና ከሥልጣኔው ሥጋዊነት፤ ምድራዊነትና ዓለማዊነት የተነሣ ነው፡፡

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

“እኔ” የምለው እኔነቴ፡ ማው?”

ይኹን እንጂ፡ የዘመኑ ትውልድ አባል የኾነ ማንኛውም ግለሰብ፡ ይህን እውነታ ለመቀበል፡ አስቀድሞ፡ ስለ“ኢትዮጵያዊነት” ሊያውቅ ይገባዋል፤ ከዚህ እውቀት ለመድረስ ደግሞ፡ ስለ“ኢትዮጵያዊነት” ለማወቅ፡ በእርሱ ዘንድ፡ እውነተኛው ፍላጎት፡ በቅድሚያ ሊኖር ይችላል፤ ቀደም ብለን የተነጋገርንበት፡ ያ የመምረጥ ነጻነትና የመወሰን ሥልጣን፡ በሥራ እንዲተረጎም፡ እዚህ ላይ፡ ራሱን ያቀርባል።

ጥያቄ፡- በዚህ አገላለጽህ፡ የሃይማኖታችንን እውቀት አጠናክርህልን። ከዚህ አያይዘህ ግን፡ ይኸው፡ “ኢትዮጵያዊነት”፡ እግዚአብሔር አምላክ፡ ለፍጥረት ዓለሙ ደህንነትና መልካም ሕይወት፡ እዘጋጅቶ የዘረጋው፡ ዘለዓለማዊ ዕቅድ” ስለመኾኑ፡ ከዚህ የተነሣም፡ በምድር ላይ ላለው፡ ለሰው ልጆች ችግር ኹሉ፡ የመጨረሻው መፍትሔ ስለመኾኑ፡ በኢትዮጵያዊነት እውቀታችን፡ ምስኪኖች ለኾንነው፡ ለእኛ፡ በቀላሉ ሲገባን በሚችል ዘዴህ፡ እስኪ ግለጽልን?

መልስ፡- በአንድ ወገን፡ በምድር ላይ የሚርመሰሙት የሰው ዘር ወገኖች፡ በሦስቱ የኖኅ ልጆች፡ ማለትም፡ በሴም፣ በካምና በያፌት ነገዶች ተከፋፍለው፡ ሴማውያን፣ ካማውያንና ያፌታውያን፡ ወይም፡ ቀዮች፣ ጥቁሮችና ነጮች ተብለው፡ በስምና በዘር፣ በቀለምና በሃይማኖት፡ እርስ በርሳቸው ተለያይተው፣ በጠላትነት እየተያዩና እስከደም መፋሰስ ድረስ እየተጣሉ፡ ይኸው፡ እስከዛሬ እንደሚኖሩ ይታወቃል፤ በሌላው ወገን ደግሞ፡ እግዚአብሔር፡ በቸርነቱ፡ “ኢትዮጵስ” በተባለው፡ በመጀመሪያው መልክ ጼዴቅ ሰውነት፡ ዘሩን አብቅሎ፣ “ንጉሠ ሳሊም” በተባለው፡ በመካከለኛው መልክ ጼዴቅ አሳድጎና “ኢየሱስ ክርስቶስ” በተባለው፡ በመጨረሻው መልክ ጼዴቅ፡ ለፍሬ ያበቃበትን፡ የ“ኢትዮጵያዊነት” ህልውናን፡ ለዚህ፡ ሥር ለሰደደው፡ ጠንቀኛ ችግር፡ ፍቱኑ መድኃኒት እንዲኾን ማዘጋጀቱ ይታመናል። ይህም እውነታ፡ እነዚህ፡ ከአንድ ግንድ በቅለው ያደጉትና በተለያዩ ቅርንጫፎቻቸው ተራብተው የበዙት፡ ሦስቱ ነገዶች፡ በመለኮታዊው ዕቅድና ሥራ፡ እንደገና ወደአንድነታቸው ተመልሰው እንዲዋሐዱ በመደረጉ ተረጋግጧል፤ ይህ ውሕደት ተከናውኖ፡ ለፍጹም ህልውና የበቃበት ሕያው አካል፡ “ኢትዮጵስ” በተባለው፡ በመጀመሪያው መልክ ጼዴቅ ሰውነት መኾኑን፡ ከዚህ ቀደም ብዬ፡ አመልክቻችኋለሁ። “ኢትዮጵያዊነት” የሠረፀው፡ ከዚህ፡ ሕያውና ፍጹም ከኾነው ሰብአዊ አካል መኾኑን፡ እስካኹን ካገኛችሁት እውቀት ጋር፡ በወደፊቱ ውይይታችን ደግሞ የበለጠ እንደምትገነዘቡት አምናለሁ።

በዚህ መልክ፡ ሦስቱም፡ የኖኅ ልጆች የኾኑት፡ ሴም፣ ካምና ያፌት፡ እንዲህ፡ በስምና በዘር፣ በቀለምና በሃይማኖት፡ እንደገና አንድ የኾኑበትን፡ ይህን “ኢትዮጵያዊነት”፡ የዓለም ሕዝቦች፡ ፈቃዳቸውና ፍላጎታቸው ኾኖ፡ በእርግጥ፡ አምነው ሲቀበሉት፡ በእውነት መንፈስ ይዋሐዳሉ።

ምዕራፍ ፬፣ እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፤
የእግዚአብሔር ሕገ መንግሥት የኾነው፡ ቅዱሱ ኪዳን፡
የ፲፯፻፱፻፲፭ ዓመታት ዕድሜ ባለው፡
ኢትዮጵያዊነትና ኢትዮጵያዊው ሰውነት ሲገለጽ፡፡

በዚህ ጊዜ፡ እግዚአብሔር፡ በተፈጥሮ አድሏቸው፡ እነሆ፡ ሠልጥነውና ገንነው በሚታዩበት፡ በእየራሳቸው የሙያ ዘርፍ እየሠሩ፡ አኹን በሚገኙበት በእየክልል አገራቸውና አህጉራቸው እንኳ እንደተወሰኑ ኾነው፡ ህልውናቸውን በመቀጠል፡ ይህችን ምድር፡ ሰላምና ፍቅር የሰፈነባት፡ የመልካም ሕይወት ዓለም ሊያደርጓት ይቻላቸዋል፡፡ የሚቻላቸውም፡ እንዲህ ነው፡-

እግዚአብሔር፡ ለመንግሥቱ ሰፊ አመራርና ለሕዝቡ የተሟላ አስተዳደር ሲል፡ ሥራውንና አገልግሎቱን በመደልደል፡ በእውቀት፡ በጥበብና በሀብት ረገድ፡ ለሌማውያን፡ ነፍሳዊዉን እውቀት፥ ሙያና ሥልጣኔ ሰጥቷቸዋል፤ ለያራታውያንም፡ ሥጋዊዉን እውቀት፥ ሙያና ሥልጣኔ፡አድሏቸዋል፤ ለካማውያን ደግሞ፡ መንፈሳዊዉን እውቀት፥ ሙያና ሥልጣኔ፡ ለግሥቶቻቸዋል፡፡ እንዲህ፡ ኹሉም በእየፈናቸው የያዟቸውን፡ እነዚህን፡ የተፈጥሮ ጸጋዎቻቸውን፡ በ“ኢትዮጵያዊነት” አዋሕደውና ለፍጹምነት አብቅተው፡ በዕድገት እርምጃቸው ይበልጥ እየቀጠሉ ሊኼዱ፡ በዚህም ምክንያት፡ እርስ በርሳቸው በመግባባት፡ በመተሳሰብና በመረዳዳት፡ የሰው ልጆች፡ ሲመኙት፡ ፈጣሪም፡ ሀቅዶላቸው ሲጠብቁት የቆዩትን፡ “ኢትዮጵያ” “UTOPIA” የሚለትን፡ “ገነታዊውን የህልውና ራእያቸውን”፡ በዚህ ዓለም፡ በምድር ላይ፡ እውን አድርገው ሊኖሩት ይቻላቸዋል ማለት ነው፡፡

ፈጣሪ፡ በፈጣሪነቱ፡ ለእያንዳንዳቸው፡ ጸጋ አድርጎ በደለደላቸው፡ ቀደም ብዬ በጠቀስኳቸው እውቀታቸው፡ ሙያቸውና ተግባራቸው ተወስነው፡ አንዱ፡ በሌላው ላይ፡ በጠላትነት እንዲነሣሣ ከሚያደርጉት፡ ከምኞት፡ ከቅንጥትና ከጥላቻ፡ ራሱን አጥርቶ፡ በሌላው ድርሻ፡ ጣልቃ ሳይገባና ሌላውን ሳይበክል፡ አንዱ፡ የሌላውን ጉድለት በመሙላትና ስሕተቱን በማስተካከል፡ እርስ በርሳቸው፡ ተጠባብቀውና ተከባብረው ይኖሩበት ዘንድ፡ እግዚአብሔር፡ ለሰብአዊ ፍጡሩ የሰጠው፡ የመልካም ሕይወት ሥርዓት መኾኑን፡ ሦስቱም ነገዶች፡ እውቀው፡ በዚህ “ኢትዮጵያዊነት”፡ ሊጠቀሙበት ይገባቸዋል ማለት ነው፡፡ የዚህ ዝርዝር ሐተታ፡ ባለፉት ድርሰቶቼ ውስጥ፡ በእየቦታው፡ በሰፊው ተተንትኖ ስለተገለጸ፡ በዚህም ውይይታችን ላይ፡ በበለጠ እየተብራራላችሁ ስለሚኼድ፡ ቁም ነገሩን እንደምትይዙት እተማመናለሁ፡፡

ጥያቄ፡- ይህ፡ የገለጽህልን “ኢትዮጵያዊነት” ገዝፎና ሕያው ኾኖ የሚታይበት፡ ወይም ሊታይ የሚችልበት ባሕርይ፡ ወይም አካል፡ ወይም ኹኔታ ዛሬ አለወይ? “አለ!” ካልህ፡ እባክህ ንገረን! ወይም፡ አገላተህ አስረዳን? ወይም፡ አመልክተን? ከቻልህም አገናኘን?

መልስ፡- አዎን! አለ፡፡ እርሱም፡ እናንተና እኔ ነን፡፡ እናንተና እኔ፡ በዚህ “ኢትዮጵያዊነት” ከአመንን፡ እርሱንም ሕይወት አድርገን፡ በእርሱ የምንኖር ከኾን፡ “ኢትዮጵያዊነት” ገዝፎ የሚታይበት፡ ያ ባሕርይ፡ ወይም አካል፡ እናንተ ራሳችሁና እኔ ራሴ መኾናችን እኮ ነው!

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

“እኔ የምለው እኔነቴ፡ ማነው?”

ይህን እውነታ፡ በበለጠ ላብራራላችሁ! እግዚአብሔር አምላክ፡ የመጀመሪያዎቹ የሰው ዘር ግንድ የኾኑትን፡ አዳምንና ሔዋንን በፈጠረ ጊዜ፡ ለሕይወታቸው መመሪያ ይኾናቸው ዘንድ በሠራላቸው የጋብቻ ቃል ኪዳን ሥርዓት፡ ይህን “ኢትዮጵያዊነት”፡ በእነርሱ ላይ መሠረተ። ከዚያን ጊዜ ጀምሮ፡ ይኸው የ“ኢትዮጵያዊነት” ሃይማኖት፡ ለ፩ሺ፩፻ ዓመታት ተያይዞ በቀጠለው ዕድሜ ውስጥ፡ በፈጣሪና በፍጡራት ሰዎች መካከል እየተካኬዱ በተፈጸሙ፡ ሌሎች ተከታታይ አምስት ቃል ኪዳናት አማካይነት እየተጠናከረ፡ በሕያውነት ጸንቶ ቆየ፡ ከዚያ በኋላ፡ ፈጣሪ፡ ፍጡሩን ለማዳን የሰጠው የተስፋው ዘመን ሲደርስ፡ በመጨረሻዎቹ አዳምና ሔዋን፡ በኢየሱስ ክርስቶስና በድንግል ማርያም የምሕረት ቃል ኪዳን፡ የዘለዓለማዊነትን አክሊል በመቀዳጀት ተደመደሙ።

ኪዳነ አዳም ወሔዋን፣ ኪዳነ ኖላ፣ ኪዳነ መልክ ጺዴት፣ ኪዳነ አብርሃም፣ ኪዳነ ሙሴ፣ ኪዳነ ዳዊትና ኪዳነ ምሕረት የተባሉትን፡ በባቱን ቅዱሳት ኪዳናት የያዘው፡ ይህ፡ የ“ቅዱሱ ኪዳን” የሕይወት ዛፍ፡ ዛሬ፡ በምድር ላይ ሕያዋን ኾናችሁ የምትንቀሳቀሱትን፡ እንተን፡ ኢትዮጵያዊዉንና አጎቹን፡ ኢትዮጵያዊቷን ሰብአውያን ፍሬዎች አስገኘ። ይህ፡ የሕይወት ዛፍ፡ ከዘርነት፡ ወደተክልነት፣ ከተክልነት፡ ወደግንድነት፣ ከግንድነት ወደዛፍነት፣ ከዚያም፡ ወደቅርንጫፍነት፣ ከቅርንጫፍነት፡ ወደፍሬያማነት ደርሶ፡ “ኢትዮጵያውያን” የተባልነውን፡ የዛሬዎቹን ሰብአውያን ፍሬዎች፡ እናንተንና እኔን፡ እንዴት ለማፍራት እንደቻለ ያስገነዝባችሁ ዘንድ፡ በውስጣችሁ የተዳፈኑ፣ ነገር ግን፡ ሳታውቁት የቆዩ መለኮታዊ ቃል አለ፤ እርሱም፡ ቀደም ብዬ በጠቀስሁላችሁ፡ በነቢዩ ትንቢት መሠረት፡ እግዚአብሔር አስቀድሞ፡ በእየልባችሁ ጽላት ላይ የጻፈው፡ በእየልቦናችሁም ያኖረው ነው።

ጥያቄ፡- ታዲያ! እኔህን የሃይማኖት፣ የኪዳንና የምስክርነት፣ የምስጋናና የሰላምታ ቃሎች፡ እኛስ ልንሰማቸው፡ የሚገባን አይመስለህም? ከዚያ በኋላም፡ ከፈጣሪያችን በተሰጠን፡ የመምረጥ ነጻነትና የመወሰን ሥልጣን ተጠቅመንና ፈቃዱን ተስትለን፡ የየራሳችንን ምርጫና ውሳኔ ልናደርግ፡ ቀና ይኾንልናል።

መልስ፡- መልካም! የሃይማኖቱን፣ የኪዳኑንና የምስክርነቱን ቃላት፣ የምስጋናና የሰላምታ ጸሎታቱንም፡ እነሆ፡ እንደሚከተለው አስማችኋለሁ፡-

የኢትዮጵያውያን ቃለ ሃይማኖት።

እኛ ኢትዮጵያውያን፡ ኹሉን በያዘ፡ ሰማይንና ምድርን፡ የሚታየውንና የማይታየውን በፈጠረ፡ እንድ አምላክ በሚኾን፡ በእግዚአብሔር አብ እናምናለን።

ዓለም ሳይፈጠር፡ ከእርሱ ጋራ በነበረ፡ እንድ የአብ ልጅ፡ እንድ ጌታ በሚኾን፡ በእግዚአብሔር ወልድም እናምናለን። እርሱም፡ ከብርሃን የተገኘ ብርሃን፡ ከእውነተኛ አምላክ የተገኘ አምላክ፡ የተወለደ እንጂ ያልተፈጠረ፡ በመለኮቱ፡ በአብ ጋራ የሚተካከል፡ ኹሉ በእርሱ የኾነው ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። በሰማይ ካለው፡ በምድርም ካለው፡ ያለእርሱ ምንም ምን የኾነ የለም። ስለእኛ ስለሰዎች፡ እኛን ለማዳን፡ ከሰማይ ወረደ፡ በመንፈስ ቅዱስ ግብር፡ ከቅድስት ድንግል ማርያም፡ ከሥጋዋ ሥጋ፡ ከነፍሷ ነፍስ ነሥቶ፡ ፍጹም ሰው ኾነ። በጴንጤናዊው ጲላሞስ ዘመን፡ ስለእኛ መከራን ተቀበለ። ተሰቀለ። ሞተ። ተቀበረ። በሦስተኛውም ቀን፡ ከሙታን ተለይቶ ተነሣ። በክብር በምስጋና ወደሰማይ ዓረገ። በአባቱም ቀኝ፡ በዙፋኑ ተቀመጠ።

ጳጳሮችም፡ በሕያዋንና በሙታን ለመፍረድ፡ በምስጋና ይመለሳል። ለመንግሥቱ፡ ፍጻሜ የለውም።

በእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስም እናምናለን። እርሱም፡ ሕይወትን የሚሰጥ፡ ከአብ የሠረዘና በነቢያት አድር የተናገረው፡ በሓዋርያት ላይ የወረደውና በኢየሱስ ክርስቶስ ቤዛነት፡ ዓለሙን በጸጋው የሞላው፡ ቅዱሱ የእውነት መንፈስ ነው። ለእርሱም፡ ከአብና ከወልድ ጋራ፡ በአንድነት እንሰማድላታለን፡ እናመሰግናለንም።

ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በእብው ልቦና በመሠረታት፡ በነቢያት ቃል ባጸናትና በሓዋርያት ጉባዔ በፈጸማት፡ የእርሱ ሥጋና ደም፡ ለመሥዋዕትነት በሚቀርብባትና የመንፈስ ቅዱስ ጸጋዎች በሚሰጡባት፡ በአንዲት ቅድስት ቤተ ክርስቲያን እናምናለን።

ኃጢአት በሚሠረድባት፡ በአንዲት ጥምቀት እናምናለን።

የሙታንን መነሣት፡ የሚመጣውንም ሕይወት ተስፋ እናደርጋለን።
ለዘለዓለሙ፡ አሜን።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት፤

“እኔ” የምለው፤ እኔነቴ ግንዛቤ?”

የኢትዮጵያዊነት ቃል ኪዳን።

እኔ (የክርስትና ሰም)፡ እግዚአብሔር፡ ለሰው ልጆች፡ የሰጣቸውን ቃል ኪዳናት፡ ጠብቆ በኖረው፡ በቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያዊነቴ አምናለሁ።

አምላኬ፡ ይህን ኢትዮጵያዊ ሰውነት፡ በመጀመሪያው የአበው ዘመን፡ በአዳምና ሔዋን ሥርዓተ ጋብቻ፡ በኪዳነ ልቦና መሠረተው፤ ከዚያም፡ በኖኅ ቀስተ ደመና፡ በመልክ ጼዴቅ ቁርባንና በአብርሃም ግርዛት፡ ገንብቶ አሳደገው፤ በመካከለኛውም የሕግ ዘመን፡ በሙሴ ጽላትና በዳዊት ዙፋን አዋቅሮ፤ የኢትዮጵያዊቷን ንግሥት፡ የማክዳንና የእስራኤላዊውን ንጉሥ፡ የሰሎሞንን የዘር ሓረጎች በማዋሃድ፡ በኪዳነ አራት አከናውነው፤ በመጨረሻውም የሕይወት ዘመን፡ ከዚህ ምሉእ ትውልድ ከተገኘችው፡ ከድንግል ማርያም በተወለደው ልጁ፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ሥጋና ደም አጽንቶና ዘለዓለማዊውን ዘውድ አቀዳጅቶ፡ በኪዳነ መንፈስ ቅዱስ ፈጸመው።

ኢትዮጵያ፡ እንዲህ በቀጠለው፡ በቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያዊው ሰውነት፡ ቤተ ሕዝቧን፡ ቤተ ክህነቷንና ቤተ ምልክቱን እንድ አድርጋ የኖረች፡ የእግዚአብሔር መንግሥት እንደሆነች አምናለሁ።

እርሱ፡ “ክርስቶስ” ተብሎ፡ እኔን “ክርስቲያን” ያሰኘች፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በቀደመው ዘመን፡ ምሳሌው ሽኖ በተገለጠው፡ በመልክ ጼዴቅ ኢትዮጵያዊነትና ሹመት፡ ከሴም፡ ከካምና ከያፌት ዘሮች ተወልዶ፡ የዘለዓለም ካህኔና ንጉሤ እንደሆነ አምናለሁ። እርሷ “ኢትዮጵያ” ተብላ፡ እኔን “ኢትዮጵያዊ/ት” ያሰኘችች፡ ድንግል ማርያም፡ አምላክን በመውለዷ፡ አማናዊቷ የሕያዋን እናትና ዘለዓለማዊቷ ታቦተ ጽዮን፡ የሰማይና የምድር ንግሥትም እንደሆነች አምናለሁ።

አረንጓዴ ብጫ ቀይ የሆነው፡ የቀስተ ደመና ምልክት፡ በኖኅ አማካይነት፡ ከእግዚአብሔር የተቀበልሁት፡ የዘለዓለም ሰንደቅ ዓላማዬ እንደሆነ አምናለሁ። የቅዱሱ ኪዳን ፍጻሜ ለሆነው፡ ለኢየሱስ ክርስቶስ የተነገረው፡ “ሞአ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ” የሚለው፡ መለኮታዊ ቃልና ለድንግል ማርያም የተነገረው፡ “ኢትዮጵያ ታበጽሕ እደዊሃ ዝእግዚአብሔር” የሚለው ትንቢታዊ ቃል፡ ከአምላኬ ያገኘሁት፡ የዘለዓለም ማኅተሜ እንደሆነ አምናለሁ።

በቅዱሱ ኪዳን ጸጋ፡ ከእግዚአብሔር በመንፈስ፡ የመወለድን ክብር ሰፋገኘሁ፡ በዚህ ልጅነቴ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት ወራሽና አገልጋይ እንደሆንሁ አምናለሁ። ይህን ልጅነቴን፡ አጽንቼ ለመጠበቅ፡ የመንግሥቱ ወራሽነቴን ለማጽናትና ንጹሕ አገልግሎቴን ለመቀጠል፡ ኃጢአቴን ዘወትር፡ በንስሐ እያጠራሁና የክርስቶስን ሥጋና ደም እየተቀበልሁ መኖር እንዳለብኝ አምናለሁ። የኢትዮጵያዊነት ሃይማኖቴ፡ በይፋ የሚገለጠውና ተለይቶ የሚታወቀው፡ በኢየሱስ ክርስቶስና በድንግል ማርያም ፍቅር ሆኜ በምፈጽመው፡ የኢትዮጵያዊነት ምግባሬ እንደሆነ አምናለሁ።

የቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያዊነቴን፡ በልቦናዬ ጽፎ ያስተማረኝ፡ ጠብቂው እንድኖር ያደረገም፡ እንደቃል ኪዳኑ፡ እግዚአብሔር እንደሆነ አምናለሁ፤ ለዘለዓለሙ፤ አሜን።

ምዕራፍ ፬፤
እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ።

የኢትዮጵያዊው/ዊቷ ምስክርነት።

ሞላ አንባባ ዘለምነገድ ይሁዳ
 ኢየሱስ ክርስቶስ
 ካህን ለዓለም፣ ንጉሠ ጽዮን
 ወንጌሉ ነገሥት ዘኢትዮጵያ

ኢትዮጵያ ታዘጋጅ ለደዊሃ ነብ ለግዚአብሔር
 ድንግል ማርያም
 እሙ ወእምነ፣ ንግሥተ ጽዮን
 ወንግሥተ ነገሥታት ዘኢትዮጵያ

በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ፡ አሐዱ አምላክ፡ አሜን።

እኔ፡ ከአባቴ፡ ከ _____ ወስመ ጥምቀቴ _____
 ከእናቴ፡ ከ _____ ወስመ ጥምቀታ _____

በ _____ ቀን፡ ፲፱፻ _____ ዓ.ም. በ (የትውልድ ቦታ) _____
 በተወለድሁበት የሥጋ ልደት፡ (የዓለም ስም) _____ የተባልሁ፥
 በ _____ ቤተ ክርስቲያን፡ በሥርዓተ ጥምቀት፡
 ከእግዚአብሔር ጳጳሳዊ የመወለድን ክብር በአገኘሁበት የመንፈስ ልደት፡
 (የክርስትና ስም) _____ የተባልሁ ኢትዮጵያዊ/ት፡

በኢትዮጵያውያን የቃል ኪዳንና የሃይማኖት ጸሎቶች ውስጥ እንደተገለጸው፡
 በአዳምና ሔዋን ተጀምሮ፡ በኖህ፡ በመልክ ጼዴቅ፡ በአብርሃም፡ በሙሴና
 በዳዊት በኩል እየታደሰ፡ እስከኢየሱስ ክርስቶስና ድንግል ማርያም ደርሶ
 በተፈጸመው፡ በእግዚአብሔርና በሰው መካከል የተደረጉትን፡ ሰባቱን ኪዳናት
 በአጠቃላይ፡ በቅዱሱ ኪዳን ተመሥርታ የቆመችውን፡ በምሥጢረ
 ተዋሕዶ የጠራችውንና የቀናችውን ሃይማኖት ጠብቄና በምግባር እጽንቼ፡
 ራሴን በንስሐና በሥጋ ወደሙ እያጸደቅሁ የምኖር፡ የቅዱሱ ኪዳን
 ኢትዮጵያዊ/ት መኾኔን፡ ዛሬ፡ በኢየሱስ ክርስቶስና በድንግል ማርያም መንበር
 ፊት፡ በእውነተኛው መንፈሳዊ አምልኮ ቆሜ በምሰጠው፡ በዚህ የቃል ኪዳን
 ምስክርነቴ አረጋግጣለሁ።

አምላኬና መድኃኒቴ፡ ካህኔና ንጉሤ ኢየሱስ ክርስቶስ ሆይ! “በሰው ፊት፡
 በእኔ አምኖ ለሚመሰክርልኝ ኹሉ፡ እኔ ደግሞ በሰማያት በአለው አባቴ ፊት፡
 ሰለታማኝነቴ እመሰክርለታለሁ። በሰው ፊት የሚክደኝንም፡ እኔ ደግሞ
 በሰማያት በአለው አባቴ ፊት፡ ሰለክህደቴ እመሰክርበታለሁ።” ያልከውን
 መለኮታዊ ቃልህን አምኜ፡ በቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያዊነቴ፡ ይህን የምስክርነት
 ቃል በይፋ እንድሰጥ ሰላበቃኸኝ፡ በመንበርህ ፊት እየሰገድኩ አመሰግንሃለሁ።
 በኢየሱስ ክርስቶስ፡ አገሬና ሃይማኖቴ፡ እናቴና ንግሥቴ ቅድስት ድንግል
 ማርያም ሆይ! በቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያዊነቴ ጸንቼ እኖር ዘንድ፡ በፍቅርሽና
 በረድኤትሽ ሰላልተለየሽ፡ በመልአኩ ቅዱስ ገብርኤል ቃል፡ በመንበርሽ ፊት
 ወድቄ፡ የምስጋና ሰላምታዬን አቀርብልሻለሁ። አሜን።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት፤

“እኔ” የምለው፡ እኔነቴ ማነው?”

ኢትዮጵያውያን፡

ለጌታ የሚያቀርቡት ምስጋና።

አባታችን እግዚአብሔር ሆይ! ልጅህ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ “ለቡና ዘበሰማያት! ይትቀደስ ስምክ! ትምጻእ መንግሥትክ! ወይኩን ፈቃድክ፡ በከመ በሰማይ፡ ከማሁ በምድር! ሲሳየኑ፡ ዘለለዕለትነ፡ ሀብኑ የም! ንድግ ለነ፡ አበሳኝ፡ ወጌጋዩነ፡ ከመ ንሐነኒ ንገድግ፡ ለዘአበሰ ለነ! ኢታብእነ እግዚእ ውስተ መንሱት! አባ አድነነኝ፡ ወባልሓነ፡ እምከሉ እኩይ! እሰመ ዚእከ፡ ይእቲ መንግሥት፡ ኃይል፡ ወስብሓት! ለዓለመ ዓለም።” በሉ ብሉ፡ ያስተማረንን፡ ያን ጸሎታችንን፡ በእርሱው ቤዛነት ተቀብለህ፡ ለነፍሳችንና ለሥጋችን፡ ቸርነትህን አበረከትህልን፤ ምሕረትህን አደረግህልን፤ ፍቅርህን ፈጸምህልን፤ ጸጋህንም ሰጠኸን። ስለዚህ እናመሰግንሃለን።

ከቅድስት ድንግል ማርያም፡ በተወለደው ልጅህ መድኃኒትነት፡ የመንፈስ ቅዱስ ጸጋ፡ በዓለሙ ሹሉ ወረደልን። ስለዚህ፡ በሰማይ ብቻ ሳይኾን፡ ዛሬ በምድርም የምትኖር ኾንህ። ስምህ፡ በምድርም ተቀደሰ። መንግሥትህም መጣችልን። በሰማይ የኾነው ፈቃድህ፡ በምድርም እንዲሁ ኾነ።

የዕለት እንጀራችንን ብቻ ሳይኾን፡ በዕድሜያችን ሹሉ የሚያስፈልገንን ምግብ ሥጋ፡ በሥነ ፍጥረት አዘጋጀህልን። ለዘላለም ሕያዋን የሚያደርገንን፡ መድኃኒትና ምግብ ነፍስ የኾነንንም፡ የልጅህን ቅዱስ ሥጋና ክቡር ደም፡ ለዘወትር ሰጠኸን። በእርሱም፡ ኃጢአታችንንና በደላችንን ሹሉ፡ ለመቼውም ጊዜ ደምሰሰህ፡ ፈጽመህ ይቅር አልኸን።

እኛም የበደሉንን ሹሉ፡ እንዲሁ ይቅር እንድንል አስቻልኸን።

የአንተ ልጆች ለመኾን የምንበቃበትን፡ የጥምቀትን ልደትና የንስሐን ጸጋ አደልኸን።

ከማናቸውም ፈተና አውጥተኸንና ከከፋው ሹሉ አድነኸን፡ ዲያብሎስንና ሞትንም ድል አድርገህ፡ በትንሣኤህ ሕይወት ለመኖር አበቃኸን።

ጌታ ሆይ! ሊነገር ስለማይቻል ቸርነትህና ምሕረትህ፡ ፍቅርህና ጸጋህ፡ እንዲሁም የሚያስፈልገንን ሹሉ፡ ሳንለምንህ ስለምትሰጠን፡ ዘወትር እናመሰግንሃለን።

“ምእ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ!” በተባለው፡ በንጉሣችን በኢየሱስ ክርስቶስ፡ ዛሬ የምንኖርባት፡ የእውነት መንግሥትህ፡ ክፋትን፡ ኃጢአትንና ሞትን፡ ፈጽማ አጥፍታ፡ ለግዙፉ ዓለም፡ በገሃድ የምትገለጥበትንና በይፋ የምትሰፍንበትን ጊዜ፡ እንደተሰፋ ቃልህ እንጠብቃለን።

ኃይልና ምስጋና፡ መንግሥትም ያንተ ናቸው፤ ዛሬም፡ ዘወትርም፡

ለዘለዓለሙ፤ አሜን።

**ኢትዮጵያውያን፡ ለድንገል ግርያም የሚያቀርቡት፡
የሰላምታ ጸሎት።**

እናታችን ግርያም ሆይ! በመልአኩ በቅዱስ ገብርኤል ሰላምታ፡
“ሰላም!” እንልሻለን። በአሳብሽ ድንግል ነሽ፤ በሥጋሽም ድንግል ነሽ። በዚህ
የንጽሕና ባሕርይሽ፡ የአሸናፊው የእግዚአብሔር እናት ኾነሻልና፡ ሰላምታ
ለአንቺ ይገባል።

ማሕጸንሽ፡ የሕይወት ዛፍ ፍሬ የኾነውን፡ ቅዱሱን አዳም ሰላስገኘ፡
አንቺ፡ ከሴቶች ኹሉ ተለይተሽ፡ የተባረክሽ፡ ቅድስቲቱ ሔዋን ነሽ። ቀድሞ
በነቢያት፡ “ኢትዮጵያ ታበጽሕ እደዊሃ ገብ እግዚአብሔር!” የተባልሽ፡
እኛም፡ “እምነ ጽዮን” ስንልሽ የኖርን፡ በሰማይና በምድር፡ ንግሥታችን ሆይ!
ደስ ይበልሽ።

እግዚአብሔር አንቺን፡ የድኅነታችን ምክንያት አድርጎ፡ ኪዳነ
ምሕረቱን ለዘለዓለም ፈጽሟልና፡ “ጸጋን የተመላሽ፡ ብፅዕት ነሽ” እያልን፡
ዘወትር እናወድስሻለን። በአምላካችንና በመድኃኒታችን፡ በእያሱስ ክርስቶስ፡
አንቺ ለእኛ፡ የአደራ እናታችን፡ እኛም ለአንቺ፡ የአደራ ልጆችሽ ነንና፡
ከተወደደው ልጅሽ፡ ያልተለየው እናትነትሽ፡ ከእኛም፡ ምንጊዜም
እንደማይለየን እናምናለን። ይህን ያደረገ፡ ቸሩ አባታችን፡ ልዑል
እግዚአብሔርን እናመሰግናለን። ለዘለዓለሙ፤ አሜን።

በዚህ “ኢትዮጵያዊነት” አምኖ፡ የምስክርነት ቃሉን የሰጠ፡
የምስጋናና የሰላምታ ጸሎቶቹንም ያቀረበ፡ ይኸንኑም ሃይማኖቱን፡ በምግባር
ሕያው አድርጎ በመፈጸም የሚኖር፡ ማናቸውም ሰብአዊ ፍጡር፡
“ኢትዮጵያዊ” ይባላል። በዚህ ጊዜ፡ ያ፡ ሰብአዊ ፍጡር፡ በሙሉ አንደበቱ፡
“ኢትዮጵያዊ ነኝ!” ብሎ ሊናገር ይችላል። “እኔ ማነኝ?” ለሚለው፡
ለ“ማንነቱ” ጥያቄም፡ የመጨረሻውን መልስ ያገኛል።

የእኔ ማንነት

ጥያቄ፡- “እኔ ምንድር ነኝ?” የሚለው ጥያቄያችን፡ “ፍጡር ነኝ!”
በሚለው ተጀምሮ፡ “ሰው ነኝ!” ወደሚለው ከተሻገረ በኋላ፡ ይኸው
“የምንነት” ፍለጋችን፡ በመጨረሻ፡ “ኢትዮጵያዊ ነኝ!” ወደሚለው፡
ወደ“ማንነታችን” ማረጋገጫ ደርሶ አግኝተነዋል። ታዲያ፡ የ“ምንነታችን”
ፍለጋ፡ በዚህ የ“ማንነታችን” ግኝት አበቃ፡ ማለት ነውን?

መልስ፡- የማንነታችሁ ፍለጋ፡ በዚህ አያበቃም። ገና፡ አንድ ደረጃ
ይቀረዋል። ከላይ በሠፈሩት፡ የኪዳንና የምስክርነት፡ የምስጋናና የሰላምታ
ቃላት የሚጸናው፡ ይህ ኢትዮጵያዊነታችሁ፡ እያንዳንዳችሁ፡ “ማ!”
መኾናችሁን በሚያስረዳው መጠሪያ ስማችሁ፡ ተለይቶ መታወቅ አለበት።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

“እኔ” የምለው እኔነቴ፡ ማነው?”

ይኸውም፡ ወደአንድ ወደሚያውቃችሁ ሰው መኖርያ ቤት ኼዳችሁ፡ ደጃን፡ ወይም፡ በቤቱ ውስጥ ገብታችሁ፡ የክፍሉን በር ስታንኳኩ፡ “ማነህ? ማነሽ?” ቢላችሁ፡ “እኔ ነኝ!” እንደምትሉት ማለት ነው። ያ ባለቤት፡ ድምፃችሁን ለይቶ ቢያውቅ እንኳ፡ ማንነታችሁን ለማረጋገጥ፡ “አንተ ማን? አንቼ ማን?” ብሎ መልሶ ይጠይቃል። እናንተም፡ “እኔ እክሌ ነኝ! እኔ እከሊት ነኝ!” ብላችሁ፡ ስማችሁን ትነግሩታላችሁ። በዚያን ጊዜ፡ ያን፡ መለያ ስማችሁን ስለነገራችሁት፡ ማንነታችሁን፡ በትክክልና በእርግጥ አውቋልና፡ ደጃፉን፡ ወይም፡ በሩን ሊከፍትላችሁ፡ ወይም ሳይከፍትላችሁ፡ በግሉ ሊወስን ይቻላል።

ስለዚህ፡ ኩምንነታችሁ” በኋላ የሚከተለው፡ የ“ማንነታችሁ” የመጨረሻ መታወቂያ፡ ይህ ስማችሁ መኾኑ ነው። በዚህ ረገድ፡ ምናልባት፡ ለእያንዳንዳችሁ፡ ኹለት ወይም ቁጥራቸው፡ ከዚህ በላይ የኾነ ስሞች ሊኖርዋችሁ ይችላል ይኾናል። ዋናውና ዘላለማዊው መታወቂያችሁና መጠሪያችሁ ግን፡ አንዱ ብቻ ሲኾን፡ እርሱም፡ ሥጋዊውና ምድራዊው፡ የዓለም ስማችሁ ወይም ስሞቻችሁ ሳይኾኑ፡ የእግዚአብሔር ልጆች ኾናችሁ፡ በጥምቀት ጊዜ፡ ከመንፈስ ቅዱስ የተወለዳችሁበት፡ የክርስትና፡ ማለትም፡ የእውነተኛ ኢትዮጵያዊነት ስማችሁ ነው። በዚህ ስማችሁ፡ “የእኔነታችሁ ማንነት” ፍለጋ ይበቃል።

እንዲህ ከኾነ፡ እስካኹን፡ ኹለታችሁንም ሳላውቃችሁ ቆይቻለሁና፡ ከዚህ አፍታ ጀምሮ፡ ማንነታችሁን፡ በእውነትና በመንፈስ አውቅ ዘንድ፡ እስኪፈቃዳችሁ ኾና፡ የክርስትና ስሞቻችሁን ንገሩኝ!

ነገር ግን፡ “እናስታውሰውም!” ወይም፡ “እንዲያውም፡ ጨርሰን እናውቀውም!” እንዳትሉኝ፡ አደራችሁን! እንዲህ ካላችሁኝማ፡ እናንተም፡ “እየራሳችሁን አታውቁትም!” ማለት ይኾናል። ስለዚህ፡ እየራሳችሁን፡ ከእኔም ጋር ማስተዋወቅ አትችሉም። ምናልባት፡ የክርስትና ስሞቻችሁን ዘንግታችሁት፡ ወይም፡ የማታውቁት ከኾነ፡ አኹኑ፡ ወላጆቻችሁን፡ ወይም፡ አንተ፡ የክርስትና አባትህን፡ አንቺ፡ የክርስትና እናትሽን፡ ወይም፡ የቤተሰባችሁን መምህረ ንስሐ ጠይቃችሁ ትነግሩኛላችሁ!

ይህን ሞክራችሁ፡ ሳይሳካላችሁ ቢቀር፡ ወደምትኖሩበት የሰበካ ቤተ ክርስቲያናችሁ ኼዳችሁ፡ ነገሩን፡ ለኃላፊዎቹ ታስረዷቸዋላችሁ፡ መፍትሔውንም፡ ከእነርሱ ታገኛላችሁ። ከዚያ በኋላ፡ እናንተ፡ የክርስትና ስማችሁን ስትነግሩኝ፡ እኔ ደግሞ የራሴን አሳውቃችኋለሁ።

የክርስትና ስማችሁን የምታውቁት ከኾነ ግን፡ ለመናገር፡ አትፍሩ! ልትኮሩበት የሚገባ እንጂ፡ የምታፍሩበት አይደለም፡ የኢትዮጵያዊነታችሁ መታወቂያና ዘላለማዊ መጠሪያችሁ ነውና። ይህንኑ፡ የክርስትና ስማችሁን ከነገራችሁኝ፡ ማንነታችሁን፡ በእውነትና በመንፈስ አውቁአለሁና፡ የእኔን ማንነት ደግሞ፡ እናንተም ታውቁት ዘንድ፡ እኔም፡ ክርስትና ስሜን እነግራችኋለሁ።

+ + +